1979

Mayıs-Haziran-Temmuz

5-6-7 (53-54-55)

DEMOKRATİK HAKLARI ÇİĞNETMEYECEĞİZ

DİSK

TÜRKİYE
DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK YAYINI

DİSK

1979
Mayıs-Haziran-Temmuz
5-6-7 (53-54-55)

içindekiler

1 İşçi Sınıfı Bunalımların Çözümleyicisidir
5 1 Mayıs 79'un Anlamı
13 İç ve Dış Tepkiler
21 Örgütün Tepkisi
26 Savunma
29 1 Mayıs 79 DİSK Etrafındaki Demokrasi Duvarını Kalınlaştırmıştır
32 1 Mayıs'ta 15-16 Haziran Geleneğini Yaşattık
40 Temsilciler Meclisi Ortak Kararı
41 Bölgesel Kararlar
42 Diyarbakır'da DİSK Yöneticilerine Baskı uygulanıyor
45 15-16 Haziran Değerlendirmesi
49 Tek Tip Demokratik Tüzük
55 Faşizme Diyalog kurulmaz Mücadele Edilir
56 Büyük Sermaye Savaş Açtı
62 Bunalımın Sorumlusu Egemen Sınıflardır
66 Kapitalist Düzende Yönetime Katılma
71 En Az Ücret Yeniden Belirlenmelidir
75 Örgüt Haberleri

disk'e bağlı sendikalar

1-ASİS 29 26 68
Sümer Sk. Kılıç Ap. 9/8
Yenişehir - ANKARA

2-ASTER-İŞ 49 73 51
Beyoğlu Tonton Mh. Eski Çiçekçi Sk. No. 5/7 Kat. 2
Galatasaray - İSTANBUL

3-BASIN-İŞ 26 30 24-25
Divanyolu, Klodfarer Cd. No. 12 Cağaloğlu-İSTANBUL

4-BAYSEN 29 09 34-29 37 13
Necatibey Cd. Sezenler Sk. No. 1/10 Yenişehir-ANKARA

5-BANK-SEN 48 81 25
48 22 96
Vali Konağı Cd. Sonu Yapı Kredi Bankası Mensupları Emekli Sandığı Tesisleri K.5
Nişantaşı-İSTANBUL

6-DEV.MADEN-SEN
29 39 40 - 29 47 92
Necatibey Cd. Sezenler Sk. Lozan Ap. 2/9
Yenişehir-ANKARA

7-D.SAĞLIK-İŞ 23 20 50
İnebey Mh. Valide Camii Sk. No. 34/5
Aksaray-İSTANBUL

8-D.YAPI-İŞ 75 14 31
Merter Gündoğdu Sk. No. 19/1 Merter-İSTANBUL

9-FINDIK-İŞ 19 50
Gazi Cd. 72
GİRESUN

10-GENEL-İŞ 17 54 59
17 52 07 - 18 79 14
Süleyman Sırrı Sk. 2/4
Sıhhiye-ANKARA

11-GIDA-İŞ 45 89 85
Refik Saydam Cd. No.3/4
Tepebaşı-İSTANBUL

12-HÜRCAM-İŞ 27 84 02
Divanyolu, Klodfarer Cd. No. 12/4 Cağaloğlu-İSTANBUL

13-İLERİCİ DERİ-İŞ 28 26 40
Ordu Cd. No. 300 K. 3
Aksaray-İSTANBUL

14-KERAMİK-İŞ 26 49 28
Divanyolu, Klodfarer Cd. No. 12/3
Cağaloğlu-İSTANBUL

15-LASTİK-İŞ 75 15 65-66
Merter, A. Kutsi Tecer Cd. No. 10/2
Bayrampaşa-İSTANBUL

16-LİMTER-İŞ
Ordu Cd. No. 300/3
Laleli-İSTANBUL

17-MADEN-İŞ 60 23 54-55
Barbaros Bul. 58/2
Beşiktaş-İSTANBUL

18-OLEYİS 30 27 17-73
Menekşe Sk. Muslu Ap. No. 28/14-15 Kızılay-ANKARA

19-SOSYAL-İŞ 29 19 59
29 46 38
Necatibey Cd. Sezenler Sk. Lozan Ap. No. 2/14
Yenişehir-ANKARA

20-PETKİM-İŞ 30 08 61-30 04 02
İzmir Cd. Fevzi Çakmak Sk. No. 17/13 ANKARA

21-T.İ.S. 25 26 87-17 13 42
Tuna Cd. İnkilâp Sk. İnkilâp Ap. No.5/6-7
Yenişehir-ANKARA

22-TEKGES-İŞ 25 31 93-
18 89 99
İzmir Cd. Yaprak Ap. No. 24/11 Kat. 6
Kızılay-ANKARA

23-TEKSTIL İŞÇİLERİ SENDİKASI 26 85 90
Babıali Cd. Sıhhiye Ap. No. 19-3

24-TÜMKA-İŞ 75 08 43
Cağaloğlu-İSTANBUL
Merter Gündoğdu Sk. No. 19/3
Bayrampaşa-İSTANBUL

25-YENİ HABER-İŞ
29 71 16-29 63 48
Gazi Mustafa Kemal Bul. Dağdelen Ap. No. 92/2
Maltepe-ANKARA

26-YERALTI MADEN-İŞ
Selânik Cd. No. 50/14
Yenişehir-ANKARA

DİSK

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına Abdullah Baştürk, Yazı İşleri Müdürü: Yücel Yaman, Merter Sitesi Topkapı İstanbul Tel: 75 47 93, Dizgi: DİSK, Compugraphic Servisi. Basım: EM-AŞ Ofset. Kapak ve Karikatür: Tan Oral.

İŞÇİ SINIFI, BUNALIMLARIN ÇÖZÜMLEYİCİSİDİR

OLUMSUZ KOŞULLARDA UMUT KAYNAĞI VE GÜVENCE İŞÇİ SINIFININ SAFLARINDADIR

Elinizdeki dergi üç aylık bir gecikme ile çıkmaktadır. Geçirdiğimiz üç ay, gerek egemen sınıflar açısından gerekse Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkın mücadelesi açısından önemli olaylarla dolu geçmiştir. Türkiye tarihinin en zor günlerini yaşarken, sınıflar arası mevzilenme de önemli arınmalardan geçerek netleşmekte ve belirginleşmektedir. Bu olumlu bir gelişmedir. Ancak günü birlik yaşamak, geleceği kapalı olmak, içinde bulunan koşulların değerlendirmesini yapmamak, dönem dönem yorumlarda olumsuzlamalara neden olabilir. Olumsuz gibi gözüken koşullarda, tek güvence ve umut kaynağı, yaratıcı emeğin hangi saflarda olduğunu gözlemlemede yatar. Tarih, işçi sınıfının ve emekçi halkın bütün değerlerin yaratıcısı olarak aklanacağını göstermiş ve gösterecektir. Bu anlamda sorunların çözümü ve kurtuluş için belki zor ve uzun dönemli bir uğraş görecektir. Ancak genel bir gözlemle, ya da kaba hatlarıyla bile olsa, işçi sınıfının

bulunduğu alana girmek sağlıklı bir çözüme kavuşmak için tek yoldur. Emek cephesinin kendi içindeki yoğun tartışmaları, bir canlılığın ve güçlülüğün belirtisidir. Bu sorunları yaratan çelişkiler zaman içinde çözülecek gerçekten işçi sınıfı umut olma niteliğini sonuna kadar koruyacaktır.

İŞÇİ SINIFI MÜCADELESİ BÜTÜN ENGELLERE RAĞMEN KESİNTİSİZ SÜRÜYOR

1979 1 Mayıs öncesinde ve sonrasında ortaya çıkan gerçekler işçi sınıfının dostu bazı çevrelerde yılgınlık yaratmış olabilir. Ancak sınıf mücadelesinin kesintisiz devam eden süreci içindeki bu gibi olaylar doğal karşılanmalıdır. Bütün bu sınavlardan geçmemiş bir işçi sınıfı mücadelesinin yarın toplumu yönetmek için birikimi nasıl oluşacaktır. İşçi sınıfının kendisi bilimin ışığında gerçekleri yorumlayarak, mücadelesindeki kararlılıktan ödün vermeden yolunda gitmektedir. Bu tavır yılgınlığa düşenler açısından sonsuz bir öğreti kaynağıdır. 12 yıllık mücadelesiyle kurumlaşmış bir sendikal örgüt olan DİSK'in Yürütme Kurulu üyelerinin hepsinin birden 1 Mayıs'ta "1 Mayıs Alanı'nda" olma kararlığı nedeniyle tutuklanmış olmaları, sosyal demokrat olduğunu söyleyen CHP açısından önemli bir çelişkidir. Ancak sınıf mücadelesi açısından çok büyük bir önem taşımamaktadır. Çünkü, asıl olan bundan sonra ortaya çıkan gelişmelerin işçi sınıfının üretici geleneğine uygun olup olmadığıdır. Hep birlikte gördük ki, tutuklanmaları takip eden günlerde "Yürütme görevlileri" sıfatı ile ortaya çıkanlar, derhal görevi üstlenmişler, mücadeleyi bırakılan yerden daha ilerilere götürmüşlerdir. Bu, anlamlı coşku verici, umut olmanın haklılığını kanıtlayan bir tavırdır.

DAR GURUP ÇIKARLARI ÖRGÜT YIKICILIĞINA DÖNÜŞMEYECEK, ÖRGÜT KENDİNİ VAR ETME KOŞULLARINI ÜRETECEKTİR

Türkiye toplumu, tarihinin en derin bunalımını yaşarken, işçiler ve emekçi halk açısından yaşam giderek çekilmezleşirken, işçi sınıfına onun sendikal ve politik örgütlerine her zamankinden daha büyük görevler düşmektedir. DİSK bir sendikal Konfederasyon olarak, sınıf ve kitle sendikacılığının ilkeleri içinde bu görevlerini yerine getirmeye hazırdır. DİSK 12 yıllık mücadelenin verdiği bilgiler ışığında kararlarını organlarda alır. Aldığı kararları en doğal biçimde de yürürlüğe sokar. Karar organları bütün DİSK üyelerinin katılımıyla yapılan genel kurullarda seçilir. Genel kurullar bu nedenle işçi sınıfı içinde var olan en geniş çizgisiyle demokratından, ilericisine, devrimcisine kadar bütün güçlerin var olduğu bir "forum" dur. Bu forumda her kişi sonsuz bir özgürlük içinde kendi görüşlerini belirtir, inançları doğrultusunda davranır. Böyle bir işlerlikle oluşan organ kararları gerçekten sonuna kadar demokratiktir. Genel kurulun kararlarına gösterilmesi gereken saygının temelinde bu demokratik işlerlik yatmaktadır. Bu nedenle bu gün DİSK içi sorunlara bakarken, sorunu demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri içinde değerlendirmek gereklidir. Kendi dar grup çıkarları için günü birlik bir politikanın içinde olanlar, işçi sınıfının uzun dönemli mücadelesinde soluksuz kalacak ve kitlelerden gerekli yanıtı alıp, yalıtlanacaklardır. Bütün Türkiye devrimci güçleri bunu böyle bilmeli, Demokratik kitle örgütleri içinde var olurken de bu sorumlulukla da davranmalıdırlar. Bir grubun çıkarları uğruna örgütler fonksiyonlarını yitiremezler. Olumsuz gibi görünen gelişmeler ortaya çıksa da, bunlar uzun dönem

mücadele içinde etkilerini yitirecek, ayakları gerçek karşısında yere basacaktır. Bu zorunlu sonuç, örgüt içinde organlarda alınan kararlardan örgütün geri dönemeyeceğini de beraberinde getirecektir. Bu nedenle örgüt içinde sorumlu davranması gerekenler yalnızca örgüt "yöneticileri" değil. "muhalefet" tekilerdir de...

EGEMEN SINIFLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER VE CHP İKTİDARININ UFALANMASI

1979'un ikinci yarısına girerken toplumun her kesimini saran bunalım egemen sınıflar açısından da şöyle özetlenebilir: 18 ayını dolduran CHP ağırlıklı iktidar, kendini iktidar eden destekleri yitirmeye başlamıştır. Bu öylesine güçlü bir ufalama kaynağıdır ki, CHP kendi içinden bile fireler vermiştir. Gerçekten de CHP ağırlıklı iktidarın ufalanması için koşullar hızla olgunlaşmıştır. CHP bu süreci kendi politikasıyla da geliştirmiştir. Gerek hasım olarak karşısına aldığı güçlere karşı izlenen politika, gerekse dostlarına karşı yürüttüğü politika, son tahlilde CHP'nin solundan ve sağından ufalanmasını gerçekleştirecek koşulları hazırlamıştır. IMF'ye ve ülke içi muhalefete karşı izlenen yanlış politika, sonuçta CHP içi sağ güçlerin partiden ayrılmasına, bağımsız bakanların hükümetten kopmasına neden olmuştur. Dostlarına karşı izlediği yanlışlığın bedelini ise, şimdilik belki çok küçük bir ücretle geçiştirmiş olabilir. Ama bu yanlışın fiyatını ilerde daha da ağır bir fatura ile ödeyeceğinden kimsenin kuşkusu yoktur.

SİYASİ ÇÖZÜMSÜZLÜK EN ÜST DÜZEYDE

Parlamento içinde var olan üç parti ise, CHP ağırlıklı iktidarı yıkma konusunda tam bir uyum içinde davranmaktadırlar. Bu Türkiye Siyasi yaşamını tarihde eşi menendi görülmemiş bir hareketlilik içine sokmakta, milletvekili transferini günlük siyasi yaşamın ayrılmaz bir parçası haline getirmektedir. AP yeni bir MC denemesine girmekten çok, CHP'nin kitleler gözündeki desteğini kaybetmesi için her fırsatı değerlendirmeyi amaçlamaktadır. MSP daha çok kendi iç sorunlarını en uç boyutlarda yaşamakta, önündeki tarihsel fırsatları değerlendirmemenin acısı içinde giderek küçülüp, etkisizleşerek bu yanlışı ödemektedir. MSP var oluşuna adeta, MHP ve AP ile yarışta bulacak kadar kendi özüne ve kitlesine yabancılaşmış durumdadır. MHP açısından durum biraz daha değişiktir. CHP'nin bu partinin gençlik tabanına yönelik operasyonları, bir ara partinin yöneticilerini kara kara düşündürürken, iktidarın ard arda yaptığı yanlışlar, MHP yöneticilerine nefes aldırmış ve şu anda hem kısa dönemli hem de uzun dönemli hesaplarını gerçekleştirecek olanakları bulmuşlardır.

SOSYALİST SİYASİ VARLIKLAR VE SOSYALİST POTANSİYEL

Parlamentoya yansımayan muhalefet ise, gerçekten giderek artan bir potansiyelin varlığına rağmen, bu potansiyeli örgütlü güce dönüştürme konusunda becerikli olamamaktadır. Bazı küçük kıpırdanmalar, "birlik" denemeleri sonuç sağlamasa da küçük umutlar olarak ortada durmaktadır. Daha çok sosyalist potansiyelin var olduğu bu alanda, bu muhalefet adına konuşacak tek örgütlü bir merkezin yokluğu, önemli bir kayıp olarak ortadadır. Sınıf mücadelesi yapması gerek olanlar, işçi sınıfı ve emekçi halk adına sözcülük

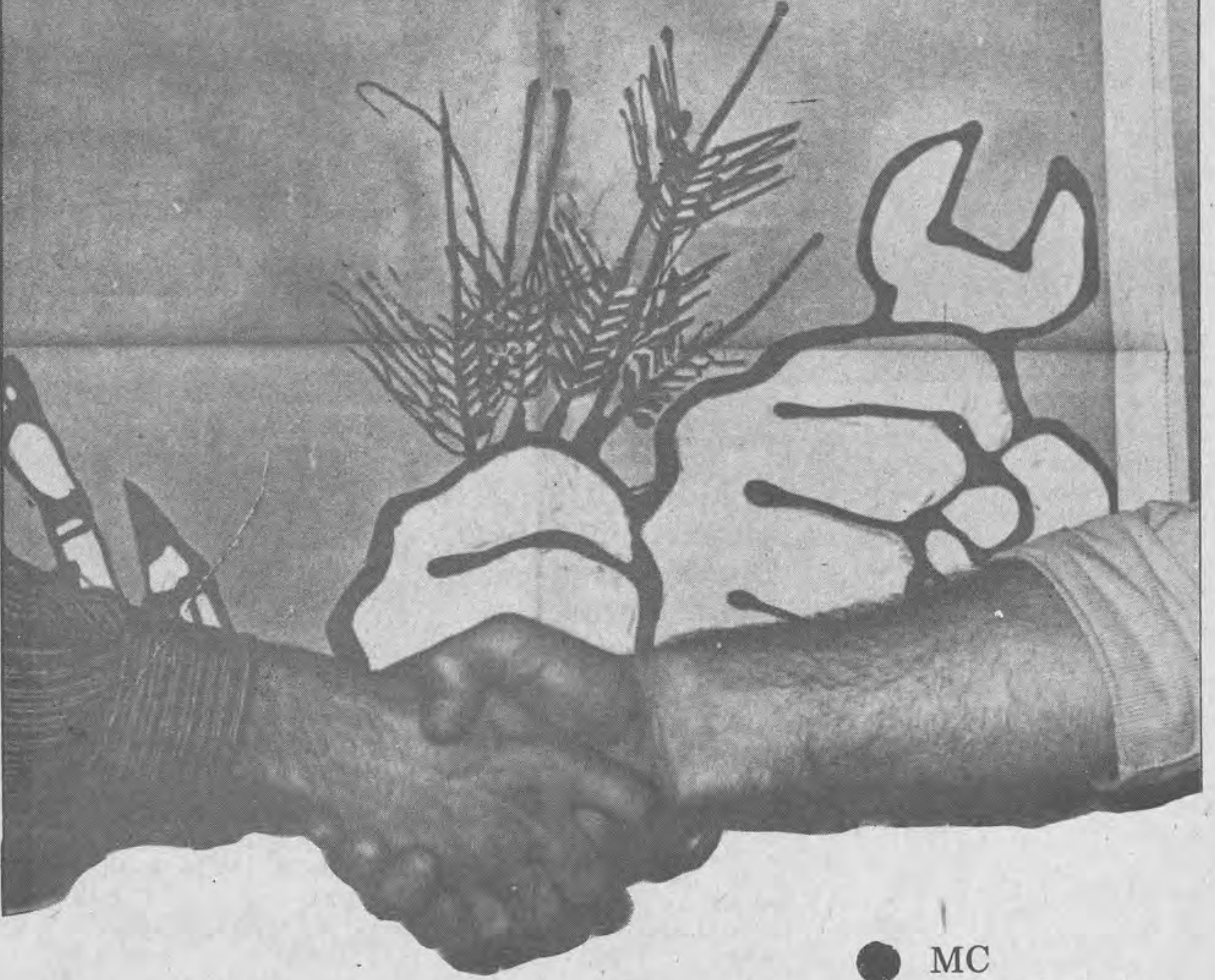
yaptığını belirtenler, sınıf mücadelesinden daha çok, kendilerini gibi düşünmeyen sosyalist grupları kendi görüşlerine çekmeye çalışmaktadırlar. Burjuvazinin günü birlik ya da planlı ve uzun dönemli tavırları ile ilgilenme isteği göstermeyerek sınıf mücadelesinin gündeme getirdiği sorunlara tepki göstermeyi bilinmez bir zamana ertelemektedirler.

EGEMEN SINIFLARIN İŞBİRLİĞİ VE SINIF KAVGASI, KAVGADA İŞÇİ SINIFININ SORUMLULUĞU

1979'un ilk yarısı, ve yaşamakta olduğumuz zaman dilimi, egemen sınıflar arasındaki ekonomik, siyasal kavganın da hızlandığını göstermektedir. Bu kavga kapitalist-emperyalist sistemin de etkileriyle kızışmaktadır. Ekonominin kendi kendine yetme konusunda verdiği kavgada, dar olanakların nasıl bölüşülmesi gerektiği kavganın ana teması olmaktadır. Bir yanda toplumda varolan bütün fonların "nasıl," "kimin", "ne zaman", "nerede" kullanılması için verilen uğraş, bir yan da da yukarda anlatmaya çalışılan genel toplumsal güç dengeleri. İşte bu kargaşadan net bir iktidar üretemeyerek, çılgınlaşan ve faşist güçleri besleyerek, koruyarak saldırganlaştıran büyük sermayenin içinde bulunduğu durum. Büyük sermaye, hizmet sektörü ile birlikte milli gelirin % 68,1'e yakın bir kesimini oluşturmanın kendine verdiği güvenle, toplumu siyasal planda da denetim altına alma istemi gösterirken, kendi rasyoneline ters düşen bütün egemen sınıf katmanlarına da 1971'lerde açtığı savaşı daha da tırmakdırmak istenmektedir. Önümüzdeki günlerde bu acımasız savaşı bütün boyutlarıyla izeleyeceğiz.

EZİLMEDEN BÜTÜNLEŞMEK

Bu genel koşullarda işçi sınıfının ve emekçi halkın ekonomik ve demokratik örgütlerine düşen görev çok açıktır. Yeni açık faşist bir saldırının kıskaçları arasında ezilmeden, birbirine karşı daha demokrat ve hoşgörülü olmaktır. Bu sorumlulukla davranılmazsa, karşılaşacağımız sonuçlardan gerekli dersi almadan toplumun gerçek bir alternatifi olma şansını, kullanmak olanağı da kaçınılmış olacaktır. İşte, yaşadığımız günlerin belirleyici etki kaynakları ve DİSK'in ve sınıf mücadelesi veren örgütlerin yaşanan gerçeği budur...

● MC dönemlerinde bile engellenemeyen 1 Mayıs Ecevit iktidarında engellenmiştir

1 MAYIS'A NASIL GELİNDİ?

1 MAYIS 79'UN ANLAMI

1 Mayıs 1979'a gelinirken DİSK'in görüşleri, 1 Mayıs'a ilişkin tavrı Mart ve Nisan aylarında çeşitli kereler kamuoyuna yansımıştır. DİSK yöneticilerinin konuya ilişkin basın açıklamaları, organların aldıkları kararlar ve yöneticilerin çeşitli Genel Kurul ve toplantılarda dile getirdikleri görüşler DİSK' in 1 Mayıs'a bakış açısını net bir biçimde ortaya koymaktadır. Kuşkusuz bu görüş, karar ve açıklamalar basın aracılığıyla kamuoyuna yansıtılırken, bu yansıtma işini yapan basın kuruluşunun siyasal konumuna göre bir süzgeçten geçirilmiştir.

1 Mayıs yaklaştıkça, özellikle bazı basın organlarında DİSK'in görüşleri ard niyetli bir biçimde çarpıtılarak verilmiştir. Bu çarpıtılmış haberleri kaynak olarak kullanan yorumcuların yorumları da kaçınılmaz olarak belli yanlışlıklara düşmüştür.

YASAL BAŞVURU

DİSK 1 Mayıs çalışmalarına yasal başvuruları yaparak başlamıştır. 26.3.1979 tarihinde İstanbul Valiliğine yapılan başvuru, Valiliğin 20 Mart 1979 tarihli yazısıyla, toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılacak alanların yeniden düzenlendiği ve bu alanlar arasında 1 Mayıs Alanının bulunmadığını belirten yazısıyla yanıtlamıştır. DİSK Genel Sekreteri ve 1 Mayıs Komitesi Başkanı Fehmi IŞIKLAR Valiliğin bu yazısını aşağıdaki mektupla yanıtlamıştır.

● 1 Mayıs 1979, işçi sınıfının aydınlık günlerinin en önemli tohumların içinde taşıyan bir gün olmuştur.

"1 Mayıs işçi sınıfının bayramıdır. Bugün işçilerin günde 14-16 saat değil, 8 saat çalışmak için verdikleri mücadeleyi simgeleyen bir gündür. 1 Mayıs işçi sınıfı yurtseverliği ile işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının vurgulandığı bir gündür.

1 Mayıs'lar 1890 yılından bu yana tüm dünyada işçilerin, emekçilerin bayramı olarak kutlanmaktadır.

1 MAYIS'LAR DÜNYADA KUTLANIYOR

1 Mayıs'ları faşist diktatörlüklerin olduğu ülkeler hariç, sosyalist, kapitalist tüm ülke işçileri kutlamaktadır.

1 Mayıs'lar Türkiye'de 1909 yılından itibaren çeşitli biçimlerde kutlanmıştır. Bu kutlamalar özellikle 1921 ve 1922 yıllarında gerçek anlamıyla Türkiye'yi işgale kalkışan güçlere ve onların işbirlikçilerine karşı yönelmiştir. 1 Mayıs kutlamaları 1920'lerde ve 1930'larda da çeşitli biçimlerde sürdürülmüştür.

1 Mayıs daha 1923 İzmir İktisat Kongresinde işçilerin dile getirilen istemleri doğrultusunda 1925 yılında bayram olarak kabul edilmiştir, ama Çiçek ve Bahar Bayramı olarak.

Türkiye işçi sınıfının tek demokratik sınıf ve kitle örgütü olan DİSK, 1976 yılından itibaren 1 Mayısları kitlesel ve anlamına uygun olarak kutlamıştır. 1 Mayıs 1977'de yüzbinlerce emekçinin üzerine ateş açılmış ve 36 yurttaşımız öldürülmüştür. 1 Mayıs 1979 katliamının gerçeği henüz aydınlanmamıştır. Ancak bu konuya ilişkin olarak Cumhuriyet Senatosunda bir araştırma komisyonu kurulmuştur.

IŞÇİ SINIFI ÜRETİCİDİR, YIKICI DEĞİL

1 Mayıs 1978 öncesinde ise işçi sınıfına ve emekçilere karşıt güçler 1 Mayısın yeniden kanlı geçeceği, 1 Mayısa katılan işçilerin yağma ve talan yapacağı, insanlara kurşun sıkılacağı propagandası yaparak 1 Mayısı kundaklamaya çalışmışlar, ancak bu çabaları boşa çıkmıştır. 1 Mayıs 1978 bir tek kişinin bile burnu kanamadan Taksim Alanında kutlanmıştır.

1 Mayıs'ı kutlamak DİSK'in temel görevleri arasındadır. DİSK Anatüzüğünün 4. maddesinin (c) ve (e) fıkraları ile 5. maddesinin (f) fırkası DİSK'in işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda toplantılar yapmasını ve DİSK'in ilkelerine ve görüşlerine uygun işçi sınıfı yararına çalışma yapan tüm uluslar-

arası örgütlerle dayanışma içinde olmasını ve işbirliği yapmasını zorunlu kılmaktadır.

Ulusal ve uluslararası düzeyde dayanışma ilişkilerinin en somut olarak gözlerönüne serildiği gün ise, 1 Mayıs'lardır.

GENEL KURUL KARARI...

Öte yandan 22-28 Aralık 1977 tarihleri arasında İstanbul'da yapılan DİSK 6. Genel Kurul toplantısında tüm Genel Kurul delegelerinin oybirliğiyle aşağıdaki karar alınmıştır:

Karar 43 a) "Bütün ülkeler işçi sınıfının birlik-dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ın ülkemizde 51 yıl süren yasak zincirinin kırılmasına öncülük eden Konfederasyonumuz, emeğin bu bayram gününün önümüzdeki yıllarda da DİSK ilkelerine uygun olarak düzenlenmesini zorunluk saymaktadır. DİSK 6. Genel Kurulu 1 Mayıslara her yıl daha fazla katılımın sağlanması için tüm çabaların gösterilmesini, 1 Mayısın resmen yasalaşması için her çabayı harcamayı ve heybetli 1977 gösterisini kana bulayan faşist tertibin sorumlularının bulunarak cezalandırılması için her olanağı kullanmayı emekçilik onurunun ve sınıfsal görevlerinin vazgeçilmez bir gereği görür."

1 Mayıs'ı kutlamak DİSK için hem bir tüzük emridir, hem de bir Genel Kurul emridir. 1 Mayıs'ın kutlanması, artık etle tırnak gibi DİSK'ten ayrılmayacak bir görevdir.

1 MAYIS KUTLAMAYA KARARLIYIZ

DİSK, 1 Mayıs 1976 ve 1 Mayıs 1977'i Milliyetçi Cephe iktidarlarının olduğu bir dönemde kutlanmıştır. 1 Mayıs 1978'in Taksim Alanında kutlanmasına önce izin verilmemiş, ardından bu izin gerekli görülmüş ve DİSK 1 Mayıs 1978'i de Taksim Alanında kutlamıştır.

Toplu sözleşme yapmak DİSK'in ne denli temel görevi ise, 1 Mayıs'ı kutlamak da o denli temel bir görevdir.

DİSK, 1 Mayıs 1979'u Taksim Alanında kutlamaya kararlıdır. Tüm emekçilere demokratik hak ve özgürlükleri genişletme vaadi ile iktidara gelen bir hükümet, emekçilerin en doğal hakkı haline gelen 1 Mayıs kutlamasını engelleyemez.

1 Mayıs 1979'un Taksim Alanında kutlanmasını engellemek ayrıca 1 Mayıs 1977'de Taksim Alanında öldürülen 36 yurttaşımızın anısına saygısızlık olacaktır. 1 Mayıs 1977 katliamını onaylamak olacaktır.

Diğer yandan Kahramanmaraş'ta meydana gelen soykırımla ilgili olarak ilan edilen Sıkıyönetimin ilan gerekçesi de DİSK'in 1 Mayıs'ı Taksim Alanında kutlamasını onaylar.

Sıkıyönetim demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasını güvence altına almak amacı ile ilan edilmiştir. Bu gerekçeye sadık kalınmalı ve işçi sınıfının toplantı yapma özgürlüğüne engel olunmamalıdır.

İstanbul Valiliğince alınmış olduğu söylenen İstanbul İli sınırları içinde toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılacak alanların yeniden düzenlenmesine ilişkin karar da tarafımıza usulüne uygun bildirilmemiştir. Bu karar ancak ilanından sonra yapılacak başvurular için bir anlam taşır. Daha önceki başvurular bu düzenlemenin kapsamı dışındadır. Kaldı ki, 1 Mayıs kutlama töreni sıradan bir toplantı olmayıp, işçi sınıfı ve emekçi halk açısından çok önemli bir bayram-

A. BAŞTÜRK: "Basında 1 Mayıs'ın bu yıl kutlanmayacağı ya da İstanbul dışındaki yerlerde kutlanacağına ilişkin düzmece haberler çıkmaktadır. Amaç bellidir. DİSK'in öncülüğünde kitlesel olarak kutlama ve önümüzdeki yıllarda ülkenin dört bir yanında aynı kitlesellikle kutlanacak olan 1 Mayıs kutlamaları önlenmek istenmektedir"

dır. 1 Mayıs bir bayram olarak değerlendirilmeli ve buna uygun işlem yapılmalıdır.

1 Mayıs 1979'un Taksim Alanında kutlanması yalnızca işçilerin, emekçilerin değil, tüm demokratların, ilericilerin, yurtseverlerin en temel istemidir.

3 yıldan bu yana anlamına uygun bir biçimde, yığınsal ve görkemli olarak kutlanan 1 Mayıs, 1979 yılında da DİSK'in geleneğine uygun olarak Taksim Alanında mutlaka kutlanacaktır.

Bu bakımdan 26.3.1979 tarihli başvurumuzun bu çerçeve içinde değerlendirilmesini ve Taksim Alanının 1 Mayıs kutlaması için ayrılmasını dileriz."

14.4.1979 günü Ankara'da toplanan Petkim-İş Sendikası Genel Kurulunda Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK yaptığı konuşmada 1 Mayıs'a ilişkin olarak şöyle demiştir:

DÜZMECE HABERLER ÇIKARILMAKTADIR

"Basında 1 Mayıs'ın bu yıl kutlanmayacağı ya da İstanbul dışındaki yerlerde kutlanacağına ilişkin düzmece haberler çıkmaktadır.

Amaç bellidir. DİSK'in öncülüğünde kitlesel olarak kutlanan ve önümüzdeki yıllarda ülkenin dört bir yanında aynı kitlesellikle kutlama potansiyeli taşıyan 1 Mayıs kutlamaları önlemek istenmektedir.

1977 1 Mayısında 36 yurttaşımızın öldürülmesi gelecek 1 Mayısların önlenmesine yönelik korku ve sindirme politikasının bir parçasıydı. Nitekim 1978 1 Mayısına gelirken tüm faşist, gerici güçler, tüm burjuva basını hep bir ağızdan 1 Mayısın kutlanmasını engellemek amacıyla saldırıya geçtiler. İşçilerin ve emekçilerin yağma ve talan yapacaklarını öne sürdüler. Ardından resmi makamlar 1 Mayıs Alanının verilmeyeceğini bildirdiler.

Ancak kararlılığımız tüm bu engelleri aştı. 1 Mayıs 1978 kitlesel bir biçimde kutlandı.

Bu yıl önümüze çıkarılan engeller yine aynı amacın bir ürünüdür. Önümüzdeki yıllarda da benzer gerekçelerle ve benzer engellerle karşılaşacağımızı çok iyi biliyoruz.

1 MAYIS VE DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN BİRLİĞİ

Bugün ülkelerin büyük bir çoğunluğunda 1 Mayıslar işçi örgütlerinin öncülüğünde kutlanmaktadır. 1 Mayıs'lara konan yasak zinciri 1976 yılında DİSK'in öncülüğünde kırılmıştır. DİSK, 1 Mayıs 1977 ve 1978'i de aynı biçimde kitlesel olarak kutlamıştır. Bugünlerde ayrıca 1 Mayısın kitleselliğini yoketmek, işçileri uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününde parçalanmış, küçük gruplar halinde göstermek için her yol denebilir. 1 Mayısların kitleselliğine gölge düşürecek dar grupçu anlayışta olanlar tüm dünyadaki geçmiş hatalardan gerekli dersleri çıkarmalıdırlar.

Buradan tekrar söylüyorum: DİSK; 1 Mayıs 1979'u yalnızca İstanbul'da, 1 Mayıs Alanında kutlayacaktır. Türkiye'de başka hiç bir yerde DİSK 1 Mayıs kutlaması yapmayacak ve DİSK'in üyeleri 1 Mayıs Alanındaki kutlamaya katılacaklardır.

1 Mayıslar izinle kutlanacak günlerden değildir."

BAŞKANLAR KONSEYİ KARARLI

Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK'ün bu konuşmasında da değindiği gibi, çeşitli basın organlarında 1 Mayıs üzerine çelişkili haberler yeralmaktaydı. Bu spekülasyonlara son vermek amacıyla, 17 Nisan 1979 tarihinde İstanbul'da toplanan DİSK Başkanlar Konseyi şu açıklamayı yapmıştır:

"1 Mayıs işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günüdür. Türkiye işçi sınıfının 1 Mayısları yaşatan köklü bir geleneği vardır. İşçi sınıfımız 1920'lerde 1 Mayısı en coşkulu biçimlerde kutlamıştır. 1 Mayıslara daha sonra konan yasak zinciri ise DİSK'in öncülüğünde 1976 yılında kırılmıştır. 1976, 1977 ve 1978 yıllarında başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçiler DİSK'in öncülüğünde 1 Mayıs'ı, 1 Mayıs Alanında kitlesel ve görkemli bir biçimde kutlamışlardır.

"1 Mayıs 1979'u yine 1 Mayıs Alanında kutlamayı kararlaştıran DİSK BAŞKANLAR KONSEYİ, ülkemizin içinde bulunduğu somut koşullarda ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerimizi kullanma hakkından ödün vermeksizin, 1 Mayısın İstanbul'da ve 1 Mayıs Alanında kutlanmasının tarihsel ve sınıfsal bir görev olduğunu kabul eder ve DİSK dışındaki örgütlerce İstanbul dışında yapılacak kutlama girişim ve eylemlerinin teslimiyetçilik olduğunu vurgular.

YÜRÜTME KURULU KARARINI ONAYLIYORUZ

"1 Mayıs kutlamasının yürüyüş ve miting olarak ele alınamayacağını, tüm dünyada kutlanan 1

Mayısın işçilerin ve emekçilerin bayramı olduğunu dikkate alan DİSK BAŞKANLAR KONSEYİ, DİSK Yürütme Kurulunun bugüne kadar 1 Mayıs ile ilgili çalışma ve uygulamalarını onaylar.

"1 Mayıs kutlamalarını önlemeye yönelik çabaların geçmiş yıllarda olduğu gibi gelecekte de olabileceğinin bilinci içinde, DİSK BAŞKANLAR KONSEYİ, DİSK'in gücünün ve kararlılığının bu yıl da engel tanımayacağını açıklar.

"DİSK, 1 Mayıs 1979'u yalnızca İstanbul'da ve 1 Mayıs Alanında kutlayacaktır. DİSK; Türkiye'de başka hiçbir yerde 1 Mayıs kutlaması yapmayacak ve DİSK'in üyeleri 1 Mayıs Alanındaki kutlamaya katılacaklardır.

"DİSK Yönetimi ve bağlı sendikalarımızın başkan ve yöneticileri olarak 1 Mayıs 1979'da 1 Mayıs Alanında olacağız."

"Tüm üyelerimizi, DİSK üyesi olmayan sendika ve üyelerini, 1 Mayıs 1978'de de çağrılı olan demokratik kitle örgütlerini ve üyelerini, köylüleri, küçük esnaf ve zanaatkârları, öğretmenleri, avukatları, yazarları, sanatçıları, teknik elemanları, tüm kamu kesimi çalışanlarını, öğrencileri, emekten yana tüm demokratları, yurtseverleri, devrimcileri, 1 Mayıs Alanına çağırıyoruz.

"1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanında..."

Başkanlar Konseyi'nin bu açıklamasından sonra, 23 Nisan 1979'da Genel Yönetim Kurulu, 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmasını engelleyici girişimleri değerlendirmiş işçi sınıfımıza, emekçi halkımıza ve tüm ilerici, yurtsever, demokrat kamuoyuna aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

"İşçi sınıfımızın Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma gününe yarım asırdan beri konan yasak zinciri ilk defa 1976'da kırılmıştır. Yüzbinlerce işçi ve emekçinin katıldığı görkemli kutlamada bir tek kişinin dahi burnu kanamamıştır.

Demirel'in başında bulunduğu MC iktidarının, ilericileri, yurtseverleri, sosyalistleri, tüm faşizme ve emperyalizme karşı kişi ve örgütleri sindirme eylemlerinin sürdüğü 1977'de de 1 Mayıs, 1 Mayıs Alanında kutlanmıştır. Emperyalizmin casus örgütü CIA ve yandaşlarının merkeziprovokasyon planları bu 1 Mayıs'ta sahneye konulmuş, 36 yurttaşımız şehit edilmiştir. Ama yine de işçi sınıfımız ve emekçi halkımız sinmemiş, tersine daha güçlü olarak 1 Mayıs 1978'e hazırlanmıştır.

1 MAYIS YAKLAŞIRKEN SALDIRILAR ARTIYOR

1 Mayıs 1978'e yaklaşırken, faşist ve gerici güçler, tüm olanaklarıyla işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza karşı saldırıya geçmişlerdir. Talan ve yağma yapanlar, işçi sınıfımızın 1 Mayıs'ta talan ve yağma yapacağını söylemişlerdir. Ülkemizi kana bulayanlar, işçi sınıfımızın İstanbul'u kana bulayacağını yaymışlardır. Bunlar unutulmamıştır. Bu yalanları yayanlar, iktidarda olmadığı ve güvenlik kuvvetleri ellerinde bulunmadığı için bir tek kişinin dahi burnu kanamamıştır. Ve görülmüştür ki, toplantıya saldırı olmadığı, ciddi güvenlik önlemi alındığı zaman herhangi bir olay çıkmamaktadır.

1977'deki katliamı tezgahlayanlar, 1978 1 Mayıs'ını engellemek için gerici basını ellerinde bulunan tüm haberleşme araçlarını, gizli-açık servislerini neden harekete geçirmişti? Amaçları çok açık ve netti: İşçi sınıfımız ve emekçi halkımızın soygun, talan, yağma ve katliamlara karşı çıkması, Anayasal haklarını kullanarak ve demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesini istemesi, yani insanca yaşamak istemesi engellenmeliydi. Çünkü bu istekler onların çıkarına ters düşmekteydi.

Bugün, yani 1979'da işçi sınıfımızın Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü yaklaşırken, değişik çevrelerden değişik engeller karşımıza çıkarılmaktadır. 1977 seçim önceleri faşist ve gerici güçlerin taşlı, sopalı ve kurşunlu saldırısına hedef olan Sayın Başbakan, MC'den kurtulmak için ter, kan ve gözyaşı döken halkımızın yükselen seslerini unutmamak durumundadır. 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanında daha da gür çıkacak olan bu sesin açık faşizm özlemcilerine karşı olacağını bilmelidir.

Hiç bir demokrat, ilerici ve yurtsever 1 Mayıs kutlamasına karşı çıkma hakkına sahip değildir.

AP ve MHP bugünkü iktidarı devirip yeniden iktidara gelmek için her türlü yola başvurmaktadır.

AP'NİN OYUNU

AP'nin 1 Mayıs'ta Taksim'de "Bu Vatan Bölünmez" adı altında

miting için başvurusu tezgahlanan oyunu açıkça sergilemektedir. 1 Mayıs gibi bir günde AP'nin miting yapma cesaretinin olamayacağı tüm kamuoyu tarafından bilinmektedir. Amaçları, 1977 1 Mayıs'ında sorumlu oldukları katliamla önleyemedikleri 1 Mayıs'ları böyle sahte miting başvurusuyla önlemektir. Gerici ve faşist güçlerin bu tür girişimleri ilerici, demokrat ve yurtsever tüm kişi ve kuruluşların gözünü açmalıdır.

DİSK 1 Mayıs'ı ilk kez kutlamıyor. Bugüne kadar kutlanan 1 Mayıs' larda işçi ve emekçilerle askerler karşı karşıya gelmiştir. DİSK, faşist ve gerici güçlerin yaygınlaştırmak istediği gibi bu 1 Mayıs'ta da askerle karşı karşıya gelme niyetinde değildir.

Sıkıyönetim demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasını güvence altına almak, faşist terör ve cinayetleri önlemek amacı ile ilan edilmiştir. Emeğin bayramı gibi bayramları engellemek için değil.

Sıkıyönetimin ilanından hemen sonra DİSK, sıkıyönetim uygulamalarından ötürü Hükümeti sorumlu tutacağını açıklamıştır. DİSK bu görüşünü bugün de muhafaza etmektedir.

Bugün sosyal ve siyasal bunalım nedeni ile 1 Mayıs emekçi bayramına karşı çıkanlar, yarın ekonomik bunalım var gerekçesi ile Toplu Sözleşme ve Grev hakkımıza da karşı çıkacaklardır.

İşçi sınıfımız ve onun devrimci sendikal örgütü DİSK, kazanılmış haklarından ödün vermeyecektir. DİSK bu inancını ve gücünü yalnızca işçi sınıfından ve emekçi halkımızdan almaktadır.

1 MAYIS BAŞKA ALANLARA KAYDIRILAMAZ

DİSK, sıkıyönetimin olduğu yerlerde güvenlik önlemleri alınamayacağını söyleyenlerin, sıkıyönetim olmayan yerlerde güvenlik önlemleri alınacağı yolundaki sözlerini inandırıcı bulmamaktadır.

Bu nedenle 1 Mayıs'ın bir başka yöreye kaydırılmak istenmesinin güvenlikle ilgisi düşünülemez.

Çok iyi bilinmelidir ki, bugünkü hükümete güç veren kişi ve kuruluşların çoğunluğu 1 Mayıs'ı 1 Mayıs Alanında kutlamanın kararlılığı içindedirler.

1 Mayıs'ı 1 Mayıs Alanında kutlamak suç değil, Anayasal bir haktır.

1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanında kutlanması, ülkemizdeki demokrasinin ölçüsünü belirleyecektir.

Bu nedenle DİSK yönetimi, 1 Mayıs günü 1 Mayıs Alanında olacaktır. 1 Mayıs'ın işçi sınıfımızın hakları, özgürlükleri ve varlığı ile eş anlamda olduğunu bilen ve kabul eden tüm işçileri ve emekçileri 1 Mayıs Alanında 1 Mayıs törenine bekleyecektir.

26 Nisan'da Sıkıyönetimin uzatılması ile birlikte DİSK'in ve tüm ilerici kuruluş ve örgütlerin 1 Mayıs'ı kutlamaya yönelik çalışmaları giderek artan bir baskıyla karşılaştı. 27 Nisan'da Genel Başka Abdullah BAŞTÜRK Yürütme Kurulu adına şu açıklamayı yapıyordu:

SIKIYÖNETİMİN UZATILMASI

"Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkımız her geçen gün biraz daha ağırlaşan koşullarda yaşamaya itilmektedir. Hayat pahalılığı, giderek büyüyen işsizlik, kuyruklar, bunlar yetmiyormuş gibi hergün faşist saldırılar sonucu dökülen kan ve gözyaşları artık yaşamı çekilmez hale getirmekte, emekçi halkımızın içine düşürüldüğü bunalım giderek derinleşmektedir.

"Böylesi bir ortamda CHP ağırlıklı iktidar emekçi halkın şikayetlerini dile getirme ve istemlerini hayata geçirmeye yönelik haklarını kullanmasını engellemek istemektedir. Bu anlamda, öncelikle bir siyasi parti olarak CHP'nin ve ağırlıklı iktidarının gerçek yüzü açığa çıkmıştır.

"Emekçi halkımıza daha geniş ekonomik ve demokratik haklar vaadeden CHP, ülkemizin en kritik anında demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi yolunda en ufak bir girişimde bulunmamış, tam tersine yeni tasarıları ile demokratik hakları kısıtlamaya kalkışmıştır. İktidarın bu tavrından faşistler yararlanmış ve yeni mevziler elde etmişlerdir. CHP ise demokrasi sınavında sınıfta kalmıştır.

İŞÇİ SINIFI ASKERLE KARŞI KARŞIYA GELMEZ

"1 Mayıs, emeğin bayramının kutlanmasına yönelik saldırı ve tartışmalar bu gerçeği bir kez daha göstermiştir. CHP ağırlıklı iktidar bu konuda DİSK'in işçilerle askerleri karşı karşıya getireceğini ileri sürerek üstlendiği görevin sorumluluğundan kurtulabileceğini sanmakta ve hükümet olma sorumluluğuna uygun davranmamaktadır. Ancak Türkiye işçi sınıfının tek devrimci sendikal örgütü DİSK'in işçileri askerlerle karşı karşıya getirme niyetinde değildir.

"Emeğin bayramını kutlamak işçi sınıfının hakkı ve DİSK'in temel görevidir. Bu görevimizi yerine getirmek için gerekli süre içersinde yetkili makamlara başvurduk. Başvurumuz üzerine maksatlı bir tavırla İstanbul'daki bayram alan-

larının yeniden düzenlendiği bildirilmiştir. Elbette bu anti-demokratik davranış hükümetin bilgisi dışında olmamıştır. Böylelikle bu sorun gereksiz bir biçimde tırmandırılmıştır. Emeğin bayramının kutlanmasına temelden karşı olanlarca bu tür engeller geçmişte karşımıza çıkarılmıştır ve bundan böyle de çıkarılmasına devam edilecektir.

"İşçi sınıfı çağımızın tek devrimci sınıfıdır. Gerçek anlamda demokrasinin sarsılmaz ve kararlı savunucusudur. İşçi sınıfının temel hak ve özgürlüklerini gözardı eden düzene demokrasi denemez. Üretimi elinde bulunduran işçi sınıfı gerektiğinde bu gücünü demokratik hak ve özgürlüklerini savunmada ve genişletmede nasıl kullandığını bugüne kadar gerçekleştirdiği eylemlerle kanıtlamıştır. Bu anlamda işçi sınıfının sesi hiçbir zaman kısılamayacaktır.

DEMOKRASİYİ SAVUNUYORUZ

"Demokrasinin en güçlü savunucusu işçi sınıfımız ve onun devrimci sendikal örgütü DİSK'i faşist terör ve cinayet şebekeleriyle aynı kefeye koymaya hiç kimsenin hakkı yoktur.

"Sıkıyönetim uygulaması içinde yaşadığımızı biliyoruz. Sıkıyönetim demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasını güvence altına almak, faşist terör ve cinayetleri önlemek gerekçesiyle ilan edildğinin Başbakan tarafından açıklandığını da biliyoruz. Emeğin bayramının kutlanmasına yönelik engellemeler bu gerekçenin kapsamında değildir.

"Burjuvazi 1 Mayıs'ı her yola başvurarak engellemek isteyebilir. 1 Mayıs'ın 1 Mayıs alanında kutlanmasına karşı çıkabilir. Hatta, kendi istediği alanlarda yapılmasını dayatabilir. Bu dayatmaya boyun eğerek DİSK'in 1 Mayıs'ı İzmir'de kutlayacağı yalanını yayanlar, tüm demokratik güçlerin 1 Mayıs alanına akmasını engellemek isteyen teslimiyetçilerdir. Bunlar burjuvazinin gösterdiği alanlarda, yarınki hesaplarına uygun 1 Mayıs'ı kutlamaya kalkışanlardır. Bunlar, 1 Mayıs 1977 katliamında öldürülen 36 yurttaşımızın anısına 1 Mayıs Alanında yaşatmaktan kaçarak onların anılarına ihanet edenlerdir.

"1 Mayıs emeğin bayramıdır. Devrimci bir sendikal örgütün Genel Başkanı olarak arkadaşlarımla 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanında olacağım."

Genel Başkan'ın Yürütme Kurulu adına yaptığı bu açıklamadan sonra, 28 Nisan'da büyük bir askeri operasyonla DİSK Genel Merkezi basıldı. 1 Mayıs Afiş yarışmasına katılan afiş orjinallerine, çok sayıda yayına el kondu. DİSK Genel Başkanı BAŞTÜRK ve Yürütme Kurulu Üyeleri gözaltına alındılar.

Yöneticilerin binadan çıkışında "Yaşasın DİSK, Yaşasın 1 Mayıs" diye bağırdıkları gerekçesiyle 90 kişi 12 saat gözaltında tutuldu.

Aynı gün İstanbul'da DİSK'e bağlı sendikaların genel merkezlerine yapılan baskınlarda çok sayıda sendika yöneticisi gözaltına alındı. Sendikaların kapıları kırılarak içeri girildi.

Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK gözaltına alınmadan hemen önce Genel Başkanlık odasında yaptığı basın toplantısında, olayların sorumlusu olarak siyasal iktidarı gördüklerini, baskıyla, terörle sı-

DİSK askerler tarafından aranırken, Genel Başkan Genel Merkeze geldi, diğer yandan da DİSK üyesi sendikaların kapıları kırılarak içine girildi. İlerici Deri İş Sendikasının kapısına asılan kağıt yanda resimde

nıt mücadelesinin önlenemeyeceğini belirtiyor ve hiçbir gücün DİSK'in mücadelesini durduramayacağını söylüyordu.

YÜRÜTME GÖREVLİLERİ İŞ BAŞINDA

DİSK Yürütme Kurulu üyelerinin gözaltına alınmasından sonra DİSK Yürütme görevini üstlenen Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı Demirhan TUNCAY, Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan BUDAK, Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı Özcan KESGEÇ 29 Nisan'da bir basın toplantısı düzenleyerek şu açıklamayı yapmışlardır.

DİSK'in 1 Mayıs Emeğin Bayramını kutlamaya yönelik kararı üzerine girişilen anti-demokratik uygulamalar, dün DİSK Yürütme Kurulu'nun Türkiye'de bulunan beş üyesinin gözaltına alınmasına kadar uzamıştır.

Dün DİSK Genel Merkezi aranmış, binada bulunan 90 kişi "Yaşasın DİSK" diye bağırdıkları gerekçesiyle 14 saat gözaltında tutulmuşlardır. Ayrıca yine dün DİSK'e bağlı sendikaların birçoğunun genel merkez ve şube binaları aranmış, bu sendikalardan birinin kapısı kırılarak içeri girilmiş, ardından sendikamızın kapısı mühürlenmiş, üç sendikamızın genel başkanı ile çok sayıda sendika

yöneticisi ve işçi arkadaşımız gözaltına alınmışlardır. Anti-demokratik tavır bununla da kalmamış, yurt dışından işçi sınıfının birlik-mücadele ve dayanışma günü için Türkiye'ye gelmekte olan çeşitli ülkelerin seçkin işçi temsilcilerine hükümet vize vermemiştir.

HAKLARIMIZIN KULLANILMASININ ENGELLENMESİNİ PROTESTO EDİYORUZ.

Bu tavır, demokratik sınıf ve kitle sendikalarına yönelik bir tavırdır. İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününde işçilere yönelik geniş bir saldırının bir parçasıdır. Bu uygulamaları şiddetle protesto ediyoruz.

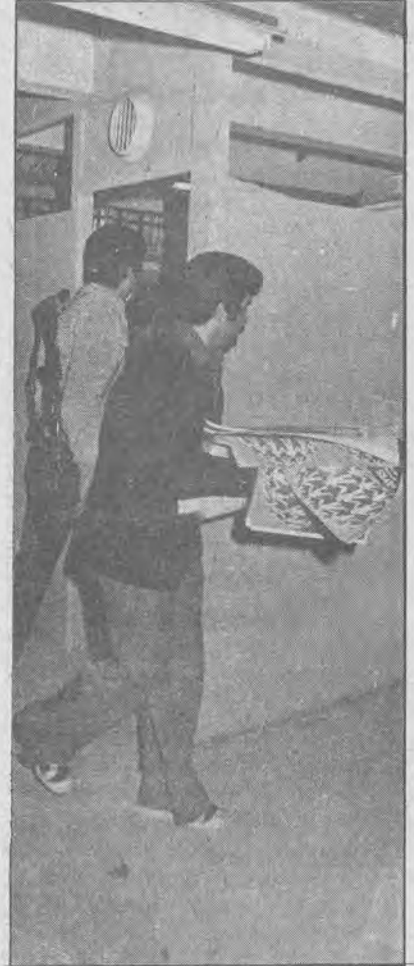
Hükümet, emeğin bayramın kutlanması çalışmalarında DİSK ve demokratik kuruluşları sıkıyönetim ile karşı karşıya bırakıp kaçamaz. Hükümet bu konuda yansız değildir, taraftır. Hükümetin ağırlığını taşıyan CHP, böyle bir tavırla seçim meydanlarında daha geniş demokratik hak ve özgürlükler vaadettiği emekçi halkımıza ihanet etmiştir.

ARKADAN HANÇERLENDİK

Öte yandan bazıları "birlik" sözlerini ağızlarından düşürmeden, 1 Mayıs'ın en anlamlı biçimde 1 Mayıs Alanında kutlanması gerekli olan günde, dar hesaplarla burjuvaziye teslim olarak işçi sınıfının devrimci birliğini arkadan hançerlemişlerdir.

1 Mayıs'ı özünden saptırarak onu biçimsel bir bayram yapısına sokanları, bu anlamda burjuvaziye teslim olup sınıf mücadelesini egemen sınıfların kuyruğuna takanları, işçi sınıfımız asla unutmayacaktır.

DİSK, 1 Mayıs'ı özüne uygun bir biçimde üç yıldır kutlamakta olduğu İstanbul'da kutlamak isterken demokratik hak ve özgürlükler mücadelesini bir adım daha genişletmek kararlılığı göstermiştir. Tedbirler Yasası ile başlayan anti-demokratik saldırılar dizisine bu anlamda karşı çıkmak istemiştir. Öte yandan hâlâ soruşturma konusu olan 1 Mayıs 1977 katlia-

CGT'NİN TEPKİSİ

Değerli Arkadaşlar,

Ekte CGT'nin bugün 1 Mayıs'ın İstanbul'da yasaklanmasını protesto amacıyla Türk Hükümetine göndermiş olduğumuz yazının bir örneğini gönderiyoruz.

Türkiye'de olduğu gibi Fransa'da da hükümet, işçilerin zorlu mücadeleler sonucu elde etmiş olduğu sendikal hak ve özgürlükleri kısıtlamaya çalışmaktadır. Fakat mücadelemiz başlıca yasal özgürlükleri savunmasını bilecektir.

CGT'nin Başbakan'a gönderdiği protesto yazısı ise aynen şöyledir:

Bay ECEVİT
Başbakan
TÜRKİYE

Hükümetiniz 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasını yasaklamayı amaçladığını öğrenmiş bulunuyoruz.

CGT, 1 Mayıs uluslararası işçi dünyası dayanışma gününün Türkiye işçi sınıfının büyük çoğunluğunun yaşadığı İstanbul'da kutlanmasının yasaklanmasını şiddetle protesto eder.

Bu yasağın Hükümetinizce kaldırılacağını ummaktayız, çünkü bu uygulama Türkiye'de demokrasinin varlığının inandırıcılığını söz konusu etmektedir.

Saygılarımla,
Joannes Galland
CGT Sekreteri

mında 36 yurttaşımız bu Alanda can vermiştir. DİSK ayrıca 1 Mayıs şehitlerine karşı olan devrimci sorumluluğuna uygun davranmak istemiştir.

DSF'NİN TEPKİSİ

DİSK Genel Başkanlığı
İstanbul-Türkiye

Sendikal ve demokratik hakları çiğneyen, 1 Mayıs gösterilerini kısıtlayan baskı özlemlerini derin üzüntüyle karşıladık. Türk işçileri ile aktif dayanışmamızı belirtiriz. Başbakan ECEVİT'e protesto yazısı yazmış bulunuyoruz.

Enrique Pastorino
DSF Genel Sekreteri

DİK'İN TEPKİSİ

DİSK Genel Merkezi
İSTANBUL

Dünya İş Konfederasyonu 1 Mayıs çağrınıza teşekkür eder ve teknik nedenlerden ötürü bunu kabul edemediğinden üzüntülerini bildirir. Uluslararası kapitalizmin ekonomik politikasının tehdidi altında olan Türk işçilerinin (içerdeki veya göçmen) çıkarları doğrultusundaki sendikal çalışmalarınızda başarılar diler. Örgütünüzün tüm sendikal haklardan yararlanma yolundaki çalışmalarında başarılar diler. Faşist ve emperyalist planların tehlikesi altında olan özgürlük ve demokrasi uğrundaki mücadelenizde sizinle dayanışma içinde olduğunu yineler. Tüm işçileri sınıfsal çıkarları doğrultusunda her iki örgütümüz arasında işbirliğini geliştirmeyi ümit eder. 1 mayıs'a karşı olan tutumundan ötürü Türk Hükümetini protesto ettiğini bildirir.

DİK Genel Sekreteri
Jan KULAKOWSKİ

1 Mayıs'ı kutlamak DİSK'in en demokratik ve en doğal görevidir. 1 Mayıs kutlamasının sıkıyönetimin ilan gerekçesinde en ufak ilişkisi yoktur.

YASALARI TANIMAYA ÇAĞRI

DİSK'i yasalara karşı çıkmakla suçlayanlar, DİSK'i işçilerle askerlerle karşı karşıya getirmekle suçlayanlar, şunu çok iyi bilmelidirler ki, DİSK 1 Mayıs kutlaması konusundaki gösterdiği kararlılıkla, gerçekte yasa dışı davrananları yasaları tanımaya çağırmaktadır. Yasalara karşı duranlar, 1 Mayıs'ın kutlamasını engellemek isteyenlerdir. Demokratik hak ve özgürlükleri budamak isteyenlerdir. İşçi sınıfının kazanılmış haklarını, "olağanüstü koşullar" gerekçesi ile budamak isteyenlerdir.

Tüm değerlerin yaratıcısı olan ve üretimi elinde tutan işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü DİSK, bugüne kadar gerçekleştirdiği eylemlerde DİSK üyelerinin hiçbir olaya yer vermeyecek biçimde işçi sınıfı disiplinine uygun davranmalarını sağlamıştır. Egemen çevreler geçen yıl da işçilerin 1 Mayıs'ta talan yapacaklarını, silah kullanacaklarını, adam öldürecekleri yalanını yaymaya çalışmışlardır. Ancak, 1 Mayıs 1978 bir tek insanın burnu bile kanamadan kutlanmıştır.

GÜVENLİK SAĞLANMALIDIR

1978 yılında olduğu gibi, bugün sıkıyönetim komutanlığının her türlü güvenliği alarak demokratik hakkımızı kullanmamızı sağlayacak gücü vardır.

DİSK Yürütme Kurulu üyelerinin tutuklanması ile DİSK yönetimsiz kalmayacaktır. İşçi sınıfının devrimci sendikal mücadelesinin bayrağı düşmez. Şu anda Yürütme Kurulu adına yürütme görevini yerine getirenler görev başındadır. Yürütme Görevlileri olarak bizler, daha önce alınan DİSK Genel Kurulu, Yönetim, Yürütme Kurulları ve Başkanlar Konseyi kararları doğrultusunda üzerimize düşen sorumlulukları yerine getireceğiz. Görev başındayız.

Biz de, 1 Mayıs Emeğin Bayramını kutlamak için, 1 Mayıs Alanı'nda olacağız.

PSI'IN TEPKİSİ

A.BAŞTÜRK
DİSK Genel Başkanı
İstanbul-TÜRKİYE

Kamu Hizmetleri Enternasyonali (PSI) tutuklanışınızı derin kaygı ile öğrenmiş bulunuyoruz. Tüm tutuklularla dayanışma duygusu içinde olduğumuzu bir kez daha belirtir ve serbest bırakılmanız için Türkiye Başbakanı ile yazışacağımızı bildiririz.

Katkılarımız ve derhal serbest bırakılmanız için gelişmelerden bizi haberdar ediniz.

Franken PSI
(Kamu Hizmetleri Enternasyonali)

DİK'İN MESAJI

1 MAYIS'A YASAK KONAMAZ

Dünya'nın üçüncü Büyük uluslararası işçi sendikaları konfederasyonu DİK 1 Mayıs üzerine yayınladığı bültende şöyle diyordu:

"Otoriter ve dikta rejimleri özgür ve bağımsız işçilere ve onların örgütlerine karşı her zaman aynı tavrı almışlardır. Sendikal hakları kısıtlamak ve kaldırmak, faaliyetleri üzerine baskı kurmak.

Uruguay, Paraguay, Arjantin, Güney Afrika'da olduğu gibi Pinochet rejimi'nin Şili de 1 Mayıs kutlamalarını yasaklaması bu açıdan mantıklıdır. Buna karşın bu ülkelerde aralarında Dünya İş Konfederasyonuna üye olan militan işçiler değişik yollarla halkın katılımıyla gösteriler yapacaklar ve sosyal gerileme ve keyfi idareye karşı mücadele ettiklerini göstereceklerdir. Dünya İş Konfederasyonu Şili'deki yasaklamaları Uluslararası Çalışma Örgütü ILO nezdinde şikayet etmiştir.

Öte yandan Yunan ve Türk hükümetlerinin 1 Mayıs kutlamalarını yasakladıklarını ilan etmeleri anlaşılmaz bir davranıştır. Avrupa'nın Yunanistanı AET topluluğuna dahil etmenin gündemde olduğu bir dönemde Yunan hükümetinin kendi politikasını benimseyen bütün sendikal örgütlere baskı yapması ve işçi haklarına karşı olduğunu göstermesi Avrupa'yı zor duruma sokacaktır.

1979 Şubatından bu yana sendikal hakların yeni yasalarla baskı altına alınması demokratik sahnenin arkasında uluslararası sermayeye yararlı "generaller" politikasının otoriter ve gerici pratiklerinin sürdüğünü kanıtlamaktadır.

Türkiye'de de çok uluslu tekellerin gelişmesine kaderini bağlamak politik iktidarların anti-demokratik uygulamalarını dikkate alırsak demokratik haklar için mücadele veren DİSK'in 1 mayıs'ı kitlesel biçimde kutlamasını yasaklamaya devam etmesi endişe vericidir.

Dünya İş Konfederasyonu Türk ve Yunan hükümetlerinin kararlarını protesto etmiş ve yeniden gözden geçirmesini istemiştir. Dünya İş Konfederasyonu aynı şeyi Avrupa Konseyi nezdinde yapmıştır.

1979 yılında da işçi hareketi 1886'dan bu yana 1 Mayıs'ın işçilerin iş saatlerini kısaltma, herkese iş, istirahat ve eğitim hakları için uluslararası mücadele günü olduğunu tekrarlayacaklardır. Baskı ve engellemelere karşı bu mücadele birçok zaferler kazanmıştır. Tüm diğer istemlerle birlikte 1979 yılında iş saatlerinin kısaltılması istemi en öndedir. Mücadele uluslararası düzeyde başarılı sonuçlar verecektir.

Dünya İş Konfederasyonu Genel Sekreteri Jan Kulakowski'nin Türkiye'nin üyesi bulunduğu Avrupa Konseyine gönderdiği telgrafın metnidir:

Türk ve Yunan hükümetlerinin 1 Mayıs kutlamalarını yasaklaması kararının yeniden gözden geçirilmesi için girişimlerde bulunmanızı talep ederiz. Türkiye ve Yunanistan birçok işkollarında sendikal hakların olmayışı kaygı vericidir."

DISK Yürütme görevlilerinin bu açıklamasından sonra, DİSK Genel Merkezi bir kez daha askeri birliklerle kuşatılmış ve DİSK Yürütme görevlileri de gözaltına alınmışlardır.

Aynı gün 19.00 haberlerinde 1 Mayıs'ta sokağa çıkma yasağı ilan edildiği İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının bir bildirisiyle kamuoyuna açıklamıştır. Sokağa çıkma yasağının ilan edilmesinden sonra 30 Nisan'da yeni DİSK Yürütme görevlileri Tekstil Genel Başkan-

DAYANIŞMA

MACAR SENDİKALARI MERKEZ KONSEYİ

Macar Sendikaları Merkez Konseyi, 1 Mayıs kutlamasına T.C. Hükümeti tarafından bize verilmediği için, Macaristan delegasyonunun Türkiye'ye gelemediği bildirir.

Macar Sendikaları Merkez Konseyi, 1 Mayıs nedeniyle Macar işçilerinin ve sendikalarının selâm ve kardeşçe duygularını iletir. Ve DİSK üyeleri ve yöneticileri ile dayanışma halinde olduklarını belirterek mücadelesinde DİSK'e başarılar diler.

FRANSA

FRANSIZ ULUSAL EĞİTİM SENDİKASI

Fransız Ulusal Eğitim Sendikası, İstanbul'da 1 Mayıs'ın kutlanmasının yasaklanmasını, Paris Türkiye Büyükelçiliğinde protesto ederek Türkiye'deki öğretmenler, eğitimciler ve işçiler ile dayanışma içinde olduğu bildirir ve DİSK'e başarılar diler.

vekili Selahattin UYAR ve Gıda-İş Genel Başkanvekili Mehmet MIHLACI DİSK'in yeni durum karşısındaki tavrını açıklamışlardır.

DİSK üyeleri, işçiler, köylüler, memurlar, öğretmenler, teknik elemanlar, öğrenciler, yurtseverler, demokratlar, devrimciler, tüm emekçiler;

Bugüne değin "BAHAR BAYRAMI", "24 TEMMUZ" gibi saptırmalarla 1 Mayıs, Emeğin Bayramını kabul etmek istemeyen egemen sınıflar Türkiye işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü DİSK'in ve demokrasi güçlerinin kararlılığı sonucunda 1 MAYIS'ı resmen olmasa bile kabul etmek ~~zorunda~~ kalmışlardır. Bu, kararlı

ÖĞRETİM ÜYELERİNİN TEPKİSİ

Sayın Bülent Ecevit
Başbakan

Biz, aşağıda imzaları bulunan öğretim üye ve yardımcıları, demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılması ile sıkıyönetim düzeni arasındaki ilişkileri olumsuz yöne etkileyen birtakım gelişmelere ilişkin düşüncelerimizi dikkatinize sunmayı görev biliyoruz.

Tüm demokratik ülkelerde kutlanması temel bir hak sayılan 1 Mayıs'ın ülkemizde resmi bir açıklığa kavuşturulmamış olması, şiddet olaylarını önleme çabası içindeki sıkıyönetim makamları ile İşçi Bayramı'nı kutlamayı ödev sayan çok sayıda kişi arasında gereksiz bir sürtüşme yaratmış, aralarında DİSK Genel Başkanı Sayın Abdullah Baştürk ve TİP Genel Başkanı Sayın Behice Boran'ın da bulunduğu çok sayıda kişinin tutuklanmasına yol açmıştır.

Bu durum, temel amacı, Anayasa ile belirtilmiş hak ve özgürlüklere yönelik şiddet hareketlerini ve bölücü eylemleri engellemek olan bir sıkıyönetim düzeninde meydana gelmemeliydi. Kanımızca, sorun, 1 Mayıs konusunun resmen açıklığa kavuşturulmamış olmasından kaynaklanmaktadır.

Özgürlük ve demokrasi adına işbaşına gelen iktidarınızda bu çeşit gelişmelerin olması, ülkemizin uluslararası saygınlığını artırıcı nitelikte olmadığı gibi, temel hak ve özgürlüklerin en geniş anlamıyla kulanılmasını savunmuş olan bir devlet adamının kişiliğine de kanımızca ters düşecek niteliktedir. Çünkü, haklı olarak savuna geldiğiniz gibi, sıkıyönetimin her türlü eylem ve işlemlerindeki siyasal sorumluluk Bakanlar Kurulu'na düşmektedir. Bu bakımdan, 1 Mayıs'ın kutlanmak istenmesiyle başlayan gelişmeler de siyasal iktidarınızın sorumluluğu altında değerlendirilmek durumundadır. Gelişmelerin ülkemizdeki demokratik hak ve özgürlükleri koruma yönünde olması dileğiyle, saygılarımızı sunarız.

Prof.Dr.Cahit Talas, Prof.Dr.Fehmi Yavuz, Doç.Dr.Cem Eroğlu, Doç.Dr.Özdemir Akmut, Prof. Bahri Savcı, Prof.Dr.Üren Arsan, Prof.Dr.Yılmaz Günal, Prof.Dr.Tuncer Bulutay, Doç.Dr.Taner Timur, Prof.Dr.Mümtaz Soysal, Doç.Dr.Yılmaz Akyüz, Doç.Dr.Kurthan Fişek, Dr.Doğu Ergil, Prof.Dr.Özer Ozankaya, Dr.Mehmet Arda, Doç.Dr. Artun Ünsal, Prof.Dr.Cevat Geray, Dr.Baskın Oran, Dr.Haluk Gerger, Dr.Ünsal Oskay, Dr.Uygur Kocabaşoğlu, Dr.Pars Esin, Dr.Şehmuz Güzel, Dr.Alaeddin Şenel, Dr.Ercan Uygur, As.Ahmet Makal, Dr.Hüldan Gürsel, As.Salih Ak, As.Murat Şeker, As.Köse Torunu, Tülin Hoşgör, Dr.Nilgün Abisel, Dr.Metin İnceoğlu, Dr.Ömer Madra, As.Yavuz Sabuncu, As.Serap Can, Dr.Ümit Hassan, Dr.Ömür Sezgin, As.Tuğrul Eryılmaz, As.Can Hamamcı, As.Serhan Ada, As.Erdal Ünsal, Doç.Dr.Çelik Aruoba, Dr.İlber Ortaylı, As.İhsan Sami Garan, Dr.Fazıl Sağlam,

mücadelemiz sonucunda elde edilen bir başarıdır.

Seçimlerde emekçi halkımıza ekonomik ve demokratik hakların genişletilmesi sözü veren CHP'nin ağırlıkta olduğu hükümet, yaşamın çekilmez olduğu bir ortamda 1 MAYIS'ın kutlanmasına yönelik olarak sürekli ve yoğun bir antidemokratik baskı uygulamıştır. Yayınlarımıza el koymuş, 1 MAYIS'a yönelik toplantılarımız engellenmek istenmiş, 28 Nisan'da da beş DİSK Yürütme Kurulu üyesi başta olmak üzere çok sayıda sendika yöneticisi gözaltına alınmıştır.

DİSK Genel Merkezi ve birçok sendikamız aranmış, bir sendikamızın kapısı kırılarak içeri girilmiş ve mühürlenmiştir. Bu tür baskı ve saldırılar bizi yıldıramamış ve yıldıramayacaktır.

DİSK işçileri ve emekçileri, askerlerle karşı karşıya getirmek istemediğini her fırsatta vurgulamıştır; işçiler ve emekçiler askerle karşı karşıya gelmeyecektir. Sokağa çıkma yasağı konmakla, artık İstanbul'un her yeri 1 MAYIS ALANI haline getirilmiştir. 1 MAYIS kutlu olsun.

BASKI YOĞUNLAŞIYOR

Yöneticilerimizin ve 1 MAYIS nedeniyle tutuklananların serbest bırakılması için üretimi elinde bulunduran bizler, geleneğimize uygun olarak davranacağız.

1 MAYIS'a giderken güçlerimizi topladık ve mücadele azmimizi biledik. 1 MAYIS Türkiye'de demokrasi mücadelesinin de tek sarsılmaz gücünün, mücadelesinin öncü gücünün işçi sınıfı olduğunu bir kez daha vurgulamıştır.

1 Mayıs 1979'u kutlamaya yönelik mücadelemiz Türkiye işçi sınıfı tarihinde önemli bir dönemeç noktası olmuştur.

1 MAYIS öncesi gelişen olaylar nedeniyle işçi sınıfı, dostunu ve düşmanı bir kez daha tanımıştır. İstanbul'da, 1 MAYIS ALANI'nda 1977 katliamında öldürülen 36 yurttaşın kanı yerde dururken 1 MAYIS'ları özüne boşaltarak İzmir'de kutlayacakları için "takdir-

DİSK'İN SESİ KISILAMIYOR

le karşılananlar" **ı, DİSK'i arkadan hançerlemeye kalkanları, burjuvaziye teslim olanları, işçi sınıfımız unutmayacaktır.**

DİSK gücünü işçi sınıfından alır, DİSK'in mücadelesine yol gösteren işçi sınıfının bilimidir. İşçi sınıfının baskı ve sömürüye karşı mücadelesi örgütlü, disiplinli mücadelesidir.

Başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımızın, tüm demokrat, ilerici, yurtsever güçlerin faşizme, emperyalizme, şövenizme, baskı ve sömürüye karşı ortak mücadelesi sürecektir.

YAŞASIN DİSK...

Bu açıklama üzerine de DİSK Yürütme görevlileri gözaltına alınmışlardır.

30 Nisan günü Genel Başkan

CFDT'NİN TEPKİSİ

Fransız Demokratik İş Konfederasyonu da 1 Mayıs kutlamasının yasaklanması konusunda T.C. Hükümetine protesto girişiminde bulunmuştur. CFDT'nin konuya ilişkin olarak DİSK'e gönderdiği telgraf şöyledir:

Fransız Demokratik İş Konfederasyonu 1 Mayıs kutlamasının yasaklanması tehdidi konusunda Türk Hükümeti nezdinde girişimde bulunmuştur. Türk işçilerinin daha iyi yaşam koşullarına kavuşması için en iyi dileklerimizle.

Rene Salanne
CFDT Sekreteri

Abdullah BAŞTÜRK'ün 1 Mayıs mesajı, bütün Türkiye'de fabrikalarda, işyerlerinde işyeri temsilcilerine okunmuştur. Birçok fabrikada 1 Mayıs üzerindeki baskılar kınandı. Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK 1 Mayıs mesajında işçilere, köylülere, memurlara, öğretmenlere, teknik elemanlara, öğrencilere, yurtseverlere, demokratlara, devrimcilere, tüm emekçilere şöyle sesleniyordu:

BAŞTÜRK'ÜN 1 MAYIS MESAJI

"Bugün 1 MAYIS. Emeğin Bayramı. 1 MAYIS ALANI'nda olmak için kararlı bir mücadele verdik. 1 MAYIS'lara konan yasak zincirinin 1976'da DİSK'in öncülüğünde kırılmasından sonra 1 MAYIS'ları kutladığımız, adını koyduğumuz ve 1977 1 MAYIS katliamında öldürülen 36 yurttaşımızın anısını her yıl coşkuyla yaşatacağımız Alan'da Emeğin Bayramını kutlamaya yönelik kararlı mücadelemiz gerçekte amacına ulaştı.

Sokağa çıkma yasağı nedeniyle 1 MAYIS ALANI'nda olamayan, Alana giremeyen binlerce işçi ve emekçiye sesleniyorum. 1 MAYIS'ların kitlesel bir biçimde kutlanmasından korkanlar her yıl önümüze çeşitli engeller çıkaracaklardır. İşçi sınıfının en temel haklarından olan 1 MAYIS'ların kutlanmasını önlemek isteyeceklerdir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu somut koşulları gözardı etmeden, ama işçi sınıfının da haklarından taviz vermediğini, faşist tehlike karşısında yılmadığını, burjuvaziye teslim olamayacağımızı göstermek için yoğun bir mücadele sürdürdük.

İşçi sınıfı, birlik ve dayanışma gününde, 1 MAYIS'ın en anlamlı, biçimde 1 MAYIS ALANI'nda kutlanması gerekli olan günde, "birlik" sözlerini ağızlarından düşürmeden işçi ve emekçilerin, demokratik güçlerin birliğini parçalama yolunda, dar hesaplar içinde burjuvaziye teslim olanları, sınıf mücadelesini egemen sınıfların kuyruğuna takmak isteyenleri asla unutmayacaktır.

Değerli Mücadele Arkadaşlarım;

1 MAYIS, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerinin, sendikal hakların korunması ve genişletilmesi için verdiği mücadeleyi ortaya koyan bir gündür.

1 MAYIS, faşizme ve emperyalizme karşı, çok uluslu tekellere karşı, şövenizme karşı, sömürü ve baskıya karşı tüm dünya işçilerini mücadele güçlerini gözden geçirme günüdür.

İSTANBUL'UN HER YERİ 1 MAYIS ALANI

1 MAYIS, bütün ülkelerin işçilerinin bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda güçlerini birleştirdiği gündür.

1 MAYIS, faşist iktidarların baskısı altında, hapishanelerde, Nazi top-

TÖB-DER'İN TEPKİSİ

Sayın Abdullah BAŞTÜRK
DİSK Genel Başkanı
İSTANBUL

1 Mayıs işçi ve emekçi bayramının İstanbul'da kutlanması konusunda kararlılık gösteren DİSK yöneticilerinin önce gözaltına alınması sonrada yürütme kurulu üyelerinin tutuklanması demokratik haklar açısından vahim bir gelişmedir. Onur üyesi olmakla kıvanç duyduğumuz DİSK'e yönelik her anti-demokratik uygulamayı aynı zamanda TÖB-DER'e ve tüm devrimci demokrat güçlere yapılmış olarak değerlendiriyoruz.

Burjuvazinin DİSK'i çökertme ve etkisizleştirme planlarına bu planlara devrimcilik adına yardımcı olan kimi çevrelerin tutumlarına sessiz kalmıyacağımızı belirtmek isterim.

Yaşasın DİSK-TÖB-DER dayanışması Yaşasın Tüm devrimci demokratik güçlerin birliği

Gültekin GAZİOĞLU
TÖB-DER Genel Başkanı

BİR BELGE

1.Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 30 nisan pazartesi günü saat 24.00 ile 2 mayıs çarşamba günü sabah 05.00'e dek sokağa çıkma yasağı ilân etmiştir.

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın konuya ilişkin 22 numaralı bildirisi şöyledir:

"1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 22 numaralı bildirisi.

1.Milli Güvenlik Kurulu'nun, hükümetin ve komutanlığın çeşitli tavsiye ve uyarılarına ve komutanlığın kesin yasaklarına rağmen, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu yöneticileri, ülkemizi ve milletimizi bölmeyi ve Türk cumhuriyet ve demokrasisini yok etmeyi hedef alan iç ve dış mihrakların özlemini çektikleri şekilde Türk işçilerini, gene Türk milletinin bizzat kendisi demek olan Türk Silahlı Kuvvetleri ile karşı karşıya getirme yoluna sevkedecek olan 1 Mayıs miting ve gösteri yürüyüşünü İstanbul'da yapma kararlarında direnmektedirler.

2. Ancak, ülkemiz ve milletimizin karşı karşıya bulunduğu tehlikeleri çok iyi değerlendiren ve Türkiye'nin üstünde oynanmak istenen oyunların farkına varan yurtsever işçilerimizin büyük çoğunluğunu sinesinde toplayan sağduyu sahibi sendikalarımızın İstanbul'da 1 Mayıs günü bir miting yapılmasından vaz geçme kararları takdirle karşılanmaktadır.

lama kamplarında bile kutlanılmasından vazgeçilmeyen gündür.

Emekçi halkımıza daha geniş ekonomik ve demokratik haklar vaadeden hükümet, Emeğin Bayramının kutlanmasını yasaklamıştır. Hükümet olmanın getirdiği sorumluluktan kaçmıştır. Bugün işsizlik, pahalılık artarken, öte yandan en temel hak ve özgürlüklerimiz budanmaktadır. Tüm emekçilerin egemen sınıfların lehine haklarından vazgeçmesi istenmektedir. Böylesi bir ortamda demokratik güçlerin güç ve eylem birliğini daha da pekiştirmek zorundayız.

Faşizme ve emperyalizme karşı, sömürü ve baskıya karşı tek ses, tek yumruk olmalıyız. İşçi sınıfının öncülüğünde, tüm teslimiyetçi, tavırları aşarak, eylem ve güç birliğini en yüksek düzeye çıkarmalıyız. Ve mutlaka çıkaracağız.

Gün, birlik ve dayanışma günüdür. Sloganımız yalındır: FAŞİZMİ EZECEĞİZ...
1 Mayıs 1977 katliamının sorumlularının açığa çıkarılmasını bir kez daha talep ederken, öldürülen 36 yurttaşımızı devrimci sorumlulukla anıyoruz. Tüm engellemelere rağmen onları yaşatıyoruz. 1 Mayıs 1979'u faşizme karşı, demokratik hak ve özgürlüklerin korunmasında bir mücadele günü olarak kutluyoruz. 1 Mayıs 1979, işçi sınıfının gelecekteki aydınlık günlerinin en önemli tohumlarını içinde taşıyan bir gün olmuştur. İşçi sınıfı mücadelesinin bir dönemecini oluşturmuştur. Bugünü yasatacağız.
Dini, dili, ulusu ne olursa olsun bugün yine milyonlarca emekçi olarak hepbir ağızdan haykırıyoruz: BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN... YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI BİRLİK VE DAYANIŞMASI... YASASIN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI VE DİSK... YAŞASIN ŞANLI 1 MAYIS... SELAM OLSUN HALKLARIN BARIŞI İÇİNDE KARDEŞÇE YAŞAYACAĞI BİR DÜNYA İÇİN FAŞİZME VE EMPERYALİZME KARŞI MÜCADELE EDENLERE... SELAM OLSUN BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ VE SOSYALİZM KAVGASI VERENLERE... 1 MAYIS 1980'DE 1 MAYIS ALANINDA...

DAYANIŞMA

YUNANİSTAN ESAK ÖRGÜTÜ

Yunanistan işçilerinin örgütü ESAK, 1 Mayıs'ın kutlanmasının yasaklanması nedeniyle bu kararı alan Başbakan Ecevit'i şiddetle protesto ediyor ve bu yasağın kaldırılmasını istiyoruz.

DAYANIŞMA

ÇEKOSLOVAKYA SENDİKALARI MERKEZ KONSEYİ

Çekoslovakya Sendikaları Merkez Konseyi, T.C. Hükümetinin Çekoslovakya delegasyonunun Türkiye'ye gelmesi için vize vermemesi nedeniyle, İstanbul'daki 1 Mayıs gösterilerine katılamayışlarının üzüntüsünü belirtir. Çekoslovakya Sendikaları Merkez Konseyi, 1 Mayıs nedeniyle DİSK'e ve DİSK üyesi işçi kardeşlere kardeşçe selâmlar gönderir, siyasal ve ekonomik bağımsızlık, demokrasi sosyal gelişme ve barış mücadelesinde büyük başarılar dilediğini bildirir. Bundan başka Çekoslovakya Sendikaları Merkezi Konseyi, DİSK ile arasındaki bir iki ülke emekçilerinin çıkarları doğrultusunda yürütülen işbirliğinin sürerken daha da gelişeceğine olan inancını açıklar.

TABİBLER ODASININ TEPKİSİ

"1 Mayıs, işçi ve emekçi bayramıdır. Tüm demokratik ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de 1 Mayıs'ın bu anlamıyla yasalaştırılması gereklidir. 1 Mayıs bayramı yasaların güvencesi altına alınmak ve dünyada olduğu gibi ülkemizde de işçi ve emekçi bayramı olarak özgürce ve güvence altında kutlanmalıdır."

ERDAL ATABEK
Türk Tabibler Birliği Merkez Konseyi Başkanı

KOCAELİ BAROSU'NUN TEPKİSİ

DİSK 5. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİNE
İZMİT

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu "DİSK", demokrasi ve sosyalizm yolunda etkin uğraş vererek, Anayasamızın eksiksiz, tastamam uygulanmasında, özellikle D.G.M'ye karşı çıkılmasında, faşizmin geriletilmesinde işçi sınıfının tek devrimci örgütü olduğunu kanıtlamıştır.

Pek çok ülkede dünya işçilerinin birlik ve dayanışma günü olarak kutlanan 1 Mayıs işçi bayramının geleneğine uygun olarak, İstanbul'da kutlanması için gösterdiği kararlı tutum nedeni ile tutuklanan DİSK yöneticilerinin ve onlarla dayanışma yürekliliğini gösteren, fikir namusu taşıyan sosyalistlerin tutuklanmalarını ve gözaltına alındıkları sürece kendilerine uygulanan baskı ve işkenceleri kınadığımızı, savunmaları konusunda her türlü görevi üstlenmeye hazır olduğumuzu bildirir, devrimci uğraşınızda başarılar dileriz.

DEV-İŞ'İN TEPKİSİ

Sayın Abdullah BAŞTÜRK
DİSK Genel Başkanı
İSTANBUL

DİSK'in 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanabilmesi yolundaki çabaları nedeniyle DİSK yöneticilerinin gözaltına alınmasını ve DİSK'e yöneltilen her türlü baskıyı hoşgörü ile karşılamak mümkün değildir.

DEV-İŞ şahsınızda tüm DİSK mensuplarına kardeşçe dayanışmasını belirtir.

Hasan SARICA
DEV-İŞ Genel Başkanı

ÖĞRETİM ÜYELERİNİN TEPKİSİ

Ege Üniversitesi'ne bağlı çeşitli Fakültelerde 235 öğretim üyesi Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdikleri bir mektupla 1 Mayıs'ın yasaklanmasını DİSK yöneticileri ve TİP Genel Başkanı ile beraberindeki parti üyelerinin saldırıya uğramasını protesto ettiler. 17 profesör, 40 doçent ve 178 öğretim üye yardımcısının imzasıyla Başbakan Bülent Ecevit'e gönderilen mektupta şöyle deniliyor:

"Sayın Bülent ECEVİT
Başbakan
ANKARA

1 Mayıs, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin birlik, mücadele ve dayanışma gününün yasaklanmış olması ve bu konuda direnen DİSK yöneticileri ile kaynağını Anayasa'dan alan yurttaşlık ödevini kullanarak sokağa çıkan TİP Genel Başkanı ve Parti üyelerinin coplanarak, dipçiklenerek gözaltına alınmalarını şiddetle protesto ediyoruz. Demokratik ve temel hakların güvence altına alınması ve yaşatılması kısıtlama ve yasaklamalarla değil, doğrudan doğruya kullanılmasına olanak sağlamakla mümkün olur. Bu nedenle 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını talep ediyoruz."

TMMOB'NİN TEPKİSİ

MÜCADELENİN GERİLETİLECEĞİNİ UMANLAR YANILMAKTADIR

"Emekçi halka yöneltilen ve giderek yoğunlaşan baskı ve saldırılar 1 Mayıs 1979'da doruğa ulaştı. Tüm bu baskıların sorumlusu; vaad ettikleriyle yaptıkları birbirini tutmayan iktidardır. 1 Mayıs'ların yasaklama ile engellenebileceğini ve mücadelenin geriletilebileceğini uman iktidarlar yanılmaktadır. Bizler, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde işçi sınıfı ile omuz omuza olmada kararlı mühendis ve mimarlar olarak yılların mücadelesiyle elde edilen demokratik hak ve özgürlüklerin emekçi kitlelerle savunulacağına ve geliştirileceğine inanıyoruz. 1 Mayıs'lar her yıl bir öncekinden daha güçlü bir biçimde mutlaka kutlanacaktır."

TEOMAN ÖZTÜRK
TMMOB GENEL BAŞKANI

DAYANIŞMA

DİSK Genel Başkanlığı
İSTANBUL

1 Mayıs'ı kutlamaya hazırlanan sendikacı ve ilericilerin Türkiye'de tutuklanması üzerine Uluslararası Demokrat Hukukçular Derneği Türk makamlarına bir protesto göndermiş ve bütün tutukluların serbest bırakılmasını istemiştir.

Uluslararası Demokrat
Hukukçular Derneği adına
Brüksel

DİSK Genel Başkanlığına
İSTANBUL

Ekte Fransada'ki Türkiye Büyükelçiliğine gönderdiğimiz sendikal hak ve özgürlüklerin korunması ve militanların tutuklanmasını protesto eden yazımız suretini gönderiyoruz.

Sendikal ve dostça selamlarımızı iletiriz.

Fransız Eğitim Ulusal Sendikası
adına
Y.EVENO

ÖRGÜTÜN TEPKİSİ

1 MAYIS'IN ÖZÜNÜ BOŞALTMAYACAĞIZ

6 MAYIS 1979 PAZAR GÜNÜ TOPLANAN DİSK 10. BÖLGE (DİYARBAKIR) TEMSİLCİLİĞİ KONSEYİ İZMİR'DE DİSK ADI KULLANILARAK YAPILAN MİTİNGİ KINAMIŞ VE "BAŞTA DİSK YÖNETİCİLERİ OLMAK ÜZERE TÜM 1 MAYIS TUTUKLULARININ SERBEST BIRAKILMASINI İSTEMİŞTİR.

DİSK 10. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ KONSEYİNİN OY BİRLİĞİ İLE ALDIĞI DİSK GENEL BAŞKANI İLE BAŞBAKANA BİR TELGRAFLA GÖNDERDİĞİ KARARLAR ŞÖYLEDİR:

"DİSK'in 1 Mayıs'ı İstanbul'da 1 Mayıs Alanı'nda tüm demokrasi güçleriyle birlikte kutlanması için yürüttüğü mücadele çeşitli baskı ve oyunlarla

DİSK didik didik edilirken, yeni DİSK Yürütme Görevlileri Yönetim kurulunu toplamıştı. Baro Başkanı ise DİSK'i savunuyordu.

engellenmek istendi. Başta DİSK Yürütme Kurulu üyeleri olmak üzere çok sayıda DİSK üyesi işçi ile ilerici-demokrat ve sosyalist gözaltına alındı.

Böylesi bir günde tüm işçi, emekçi, ilerici-demokrat ve sosyalistin 1 Mayıs üzerine konmak istenen yasağa ve anti-demokratik baskılara karşı omuz omuza mücadele etmesi gerekirken;

Kendi grupsal çıkarlarını ön planda tutan ve burjuvazi ile uzlaşıcı bir tavır içine giren bir grup, 1 Mayıs'ı devrimci özünden, onu işçi sınıfının uluslararası "birlik, dayanışma ve mücadele" günü olmaktan çıkarıp, DİSK'in de adını kullanarak 1 Mayıs 1979'u İzmir'de kutlamaya kalkışmıştır.

Bu nedenle burjuvazinin övgü ve takdirine mazhar olan bu grup 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanında kutlanması için yürütülen kararlı mücadelenin zaafa uğramasına yol açmış DİSK'in birliğine ve bütünlüğüne zarar verecek bir tutum takınarak adeta DİSK'i arkadan hançerlemiştir.

Tüm bu nedenlerle DİSK 10. Bölge Temsilciliği Konseyimiz:

"- Ülkemizde demokratik hak ve özgürlüklere karşı girişilen ve 1 Mayıs 1979'un kutlanmasına yönelik baskıların protesto edilmesini,

"- Başta DİSK Yöneticileri olmak üzere tüm 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını,

"- 1 Mayıs'ın devrimci özünü boşaltıp, burjuvazinin övgü ve takdirini kazanan bir grubun DİSK'in adını kullanarak 1 Mayıs'ı İzmir'de kutlamaya kalkışmasını, DİSK'in birliğine ve bütünlüğüne, demokrasi güçlerinin mücadelesine zarar veren bir davranış olarak tesbit eder ve bu tür davranışları kınar.

"- 1 Mayıs'ın işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kutlanmasının yasal teminata kavuşması için Konfederasyonumuz DİSK'in bu konuda yasa çıkarılması uğruna girişimlerde bulunması ve mücadele etmesini,

"- 1980 1 Mayıs'ında 1 Mayıs Alanı'nda kutlanması için mücadele edilmesini, bunun yanısıra 1 Mayıs'ın Diyarbakır'da da yığınsal olarak görkemli bir şekilde kutlanması için DİSK'e öneri götürülmesine ve bu uğurda tüm gücümüzün seferber edilmesini karar altına alır."

DİSK yöneticilerinin sıkıyönetimce tutuklanması üzerine işçi sınıfı yöneticilerini tutukevinde ziyaret etmek istedi. Ziyaret günü, bir anda Selimiye Kışlası'nın önü binlerce işçi ile doldu. Güvenlik kuvvetleri bu kadar kalabalığın ziyaret yapamayacağını bildirerek işçileri askerle Selimiye dışına çıkardı.

YASAL 1 MAYIS İÇİN ÇALIŞMAK GÖREVİMİZDİR

DİSK 8. BÖLGE (BURSA) VE 6. BÖLGE (ESKİŞEHİR) TEMSİLCİLERİ İLE 28 SENDİKA VE DEMOKRATİK KİTLE KURULUŞU YAPTIKLARI ORTAK AÇIKLAMA İLE 1 MAYIS TUTUKLULARININ SERBEST BIRAKILMASINI VE 1 MAYIS'IN YASALLAŞMASINI İSTEMİŞLERDİR. YAPILAN ORTAK AÇIKLAMA ŞÖYLEDİR:

En geniş demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasını vaat ederek iktidara gelen ECEVİT Hükümeti MC dönemlerinde bile engellenemeyen "İşçi ve emekçilerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü" olan 1 Mayıs kutlamalarını engellemeye çalışmıştır. İşçi ve emekçi sınıfların yükselen mücadelesine elinde bulunan tüm olanaklarla, (Resmi ve sivil militarize güçleri ve tüm yayın organlarıyla) karşı koymaya uğraşmış, buna karşın başarı kazanamamıştır.

Bugünkü binlerce ilerici, demokrat, sosyalist gözaltında tutuluyor. Faşist çeteler katliamlarına devam ederken demokratların, sosyalistlerin insanlık dışı uygulamalarla gözaltına alınmaları demokratik hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alındığının açık göstergesidir.

Bu uygulamaları protesto eden bizler;

DİSK Yöneticileri 26 gün tutuklu kaldılar. Mahkemede 1 Mayıs'ı kutlama konusunda gösterdikleri kararlığı gösterdiler

"MC dönemlerinde bile 1 MAYIS, yasaklanmadı."

1 Mayıs tutuklularının ve DİSK yöneticilerinin serbest bırakılmasını,

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak yasallaşmasını talep eder, demokratik hak ve özgürlüklerimiz için sonuna dek mücadele edeceğimizi duyururuz.

DİSK 6. Bölge Temsilciliği, DİSK 8. Bölge Temsilciliği, DEV MADEN-SEN 4. Bölge Temsilciliği, GENEL-İŞ Bursa Şubesi, TEKSTİL Bursa Şubesi, TİS, GIDA-İŞ Şubeleri, OLEYİS, İLERİCİ DERİ-İŞ, DEVRİMCİ SAĞLIK-İŞ, LASTİK-İŞ, Bursa Şubeleri, TÖB-DER, TÜTED, TÜM-DER, TMMOB Bölge Tems, GENÇ ÖNCÜ, DKB, TÜMAS, İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ, SGB, DEV-GÖR, TÜM ZER-BANKDER, BURSA DEV-GENÇ, GENÇ-GÜÇ, EMEKÇİ DER, İPSD

"DEMOKRATİK HAKLARDAN GERİ DÖNMEYECEĞİZ"

İŞÇİLER VE HALKIMIZ İÇİN YAŞAM ÇEKİLMEZ HALE GELİRKEN, KARARLILIĞIMIZ PEKİŞMEKTEDİR

DİSK 2. BÖLGE (ADANA) TEMSİLCİLİK KURULUNUN 18.5.1979 GÜNÜ ALDIĞI KARARLAR:

"Dünya işçi sınıfının tekelci sermayeye karşı mücadele ederek kabul ettirdiği 8 saatlik çalışma günü birlik, mücadele, dayanışma günü yani 1 Mayıs olarak kutlamaktadır. DİSK, Türkiye işçi sınıfının sendikal örgütü olarak 1 Mayıs'ı kutlamaktadır. Ancak Türkiye tekelci sermayesi bugünü bahar bayramı olarak yutturmaya çalışmaktadır. Bunun yanında gerici partileriyle, faşist katilleriyle, kontr-gerillasıyla, CIA'sıyla, faşist sarı sendikalarıyla, TÜSİAD, MESS işveren sendikalarıyla, paralı basınıyla 1 Mayıs 1977'de 34 mücadele arkadaşımızı öldürterek işçi sınıfının mücadelesini engelleyebileceklerini zannettiler. Ama engelleyebildiler mi? Hayır.

Ayrıca zamlar, işsizlik, pahalılık, ülkemizi emekçiler açısından çekilmez duruma getirmesine rağmen bu sonucun kaçınılmazlığını gizlemek için, mevcut kâr düzenini sürdürebilmek için, paralı basınıyla bütün bunların sorumlusu sendikalardır. DİSK'tir demagojisi yapılmaktadır.

Resimlerde 1 Mayıs günü taksim alanı görülüyor. Taksim alanı bomboş iken Selimiye kışlası dolu idi.

1 Mayıs 1979'u DİSK bu şartlar altında kutlamıştır. Ancak işçi sınıfından yana gözüküp sermayeden yana olanları ve DİSK'i içinden vurmaya calışan teslimiyetçileri işçi sınıfı ve emekçi halkımız bir kez daha görmüştür.

Bütün bunları tesbit eden DİSK 2. Bölge (Adana) Temsilcilik Kurulu 18.5.1979 günü toplanarak aşağıdaki kararları oybirliğiyle olmıştır:

1. İzmir DİSK Bölge Temsilcilik Kurulunun 1 Mayıs'ın yasallaşması ve 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması için aldığı miting önerisini desteklemeyi kararlaştırmıştır.

2. 1 Mayıs'ın yasallaşması için üst örgütümüz DİSK'in her türlü çalışmayı yapması öneri götürülmesi kararlaştırılmıştır.

3. Kurulumuzun almış olduğu kararların Başbakan'a, DİSK'e ve kamuoyuna iletilmesine karar verilmiştir.

4. DİSK Temsilciler Kurulunun yanısıra Bölge Temsilciler Konseyi'nin en yakın zamanda toplanması karar altına alınmıştır.

5. 1 Mayıs 1979 eylemindeki teslimiyetçilerin üyelerimize ve kamuoyuna teşhir edilmesi kararlaştırılmıstır."

DİSK 2. Bölge Temsilcisi Yusuf YÜREKLİ
GENEL-İŞ 1. No.lu Şube Duran ÖZDEMİR
GENEL-İŞ 2. No.lu Şube Durmuş ÖZEL
OLEYİS Akdeniz Bölge Şb. Ali DEMİR
GIDA-İŞ Bölge Temsilcisi Murat ATEŞ
GIDA-İŞ Adana Şub. Abdullah BULUT
Tekstil Bölge Temsilcisi Cumali YILMAZ
TEKSTİL Çırçır Şubesi Yusuf HANOĞLU
TEKSTİL Çukobirlik Şubesi O.Fehmi GULER
TESTİL Özbucak Şb. Ali GÜNGÖR
KERAMİK-İŞ Bölge Temsilcisi Erdem ÖZDEMİR
KERAMİK-İŞ Adana Şubesi İbrahim GEZER
DEVRİMCİ SAĞLIK-İŞ Adana Şubesi Refik BALİ
BASIN-İŞ Adana Şb. Enver AÇIK
SOSYAL-İŞ Adana Şb. Hüseyin KALANTOR
D.TOPRAK-İŞ Adana Şb. Anka ÖCAL
TÜMKA-İŞ Adana Şb. Cemal GÜRSOY
TEKGES-İŞ Adana Şb. Kemal KURU
YENİ HABER-İŞ Adana Şb. Mehmet DEMİRKENT

KAZANILMIŞ HAKLARIMIZI KORUMAK ANAYASAL GÖREVİMİZDİR

Sıkıyönetim mahkemesinde yargılanan DİSK yöneticileri adına DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk yaptığı savunmada şunları söyledi

1 Mayıs işçi sınıfının bayramıdır. 1 Mayıs'lar 1890 yılından bu yana tüm dünyada işçilerin, emekçilerin bayramı olarak kutlanmaktadır. Bugünün işçi sınıfı için ekonomik ve demokratik haklarını elde etme mücadelesinde tarihsel bir anlamı vardır. Bu anlama dayalı olarak tüm dünya işçileri, ülkelerinde uygulanan rejimin niteliği ne olursa olsun, her yılın 1 Mayıs'ında bayramlarını kutlama bilincini sürekli olarak yaşatmışlar ve bayramlarını kutlamışlardır.

İşçi sınıfının düşmanı faşist zorbalıkların egemen olduğu ülkelerde bile işçileri bu bilinçten uzaklaştırmak mümkün olmamıştır. Ülkemizde 1 Mayıs, işçi bayramı olarak 1909 yılından beri kutlanmaktadır. Ulusal Kurtuluş Savaşından sonra 1923 yılında toplanan İzmir İktisat Kongresine katılan işçi delegeleri 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak yasalaşmasını istemişlerdir.

Ardından Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında çıkarılan bir yasa ile 1 Mayıs "Bahar ve Çiçek Bayramı" adı altında resmi tatil günü olarak kabul edilmiştir. Gerçekte bu genel tatil, işçilerin 1 mayıs'ta iş bırakmalarını önlemenin imkansızlığı nedeniyle yasallaştırılmıştır.

1976 yılına kadar ülkemizde 1 Mayıs İşçi Bayramı, muvazaalı "Bahar ve Çiçek Bayramı" adına ve siyasal iktidarlarca gerçekleştirilen baskılara rağmen kutlanmıştır.

Bu dönemlerde 1 Mayıs'lardan önce işçi liderlerini ve sendikalarını gözaltına alma en sık uygulanan yöntem olmuştur.

Türkiye işçi sınıfının tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan DİSK, 1 Mayıs'ı tarihsel ve gerçek anlamına uygun olarak kutlama görevini Anatüzüğüne ve Genel Kurul kararlarına uygun

olarak üstlenmiştir. DİSK, Türkiye'de ilk kez 1 Mayıs 1976'da resmi adı "Taksim Alanı" olan alanda düzenlenen toplantı ile 1 Mayıs'ı kitlesel ve anlamına uygun bir biçimde kutlanmıştır.

1 Mayıs 1977'de ise faşist odakların kanlı bir komplosu ile yüzbinlerce emekçinin üzerine dışarıdan ateş açılmış ve 36 yurttaşımız öldürülmüştür.

1 Mayıs 1978 öncesinde ise, işçi sınıfına ve emekçilere karşıt güçler, 1 Mayıs'ın yine kanlı geçeceği, 1 Mayıs'a katılan işçilerin yağma ve talan yapacağı, insanlara kurşun sıkılacağı propogandası yaparak 1 Mayıs'ı kutlamaya çalışmışlardır.

Ancak, şu anda sanık sandalyesine oturtulan bizler, yani aynı DİSK Yürütme Kurulu üyeleri 1 Mayıs 1978 kutlamasını kimsenin burnu kanamadan ve hiç bir yasa dışı olaya meydan vermeden, disiplin içinde gerçekleştirdik.

1 MAYISI KUTLAMAK GÖREVDİR

1 Mayıs'ı kutlamak DİSK'in temel görevidir. 1 Mayıs'ı kutlamak genel olarak, demokratik hak ve özgürlüklerimizi koruma ve genişletme mücadelemizin bir parçasıdır; özel olarak da Anatüzüğün ve Genel Kurullarımızın bizlere yüklemiş olduğu bir görevdir.

Ekonomik, demokratik hakları korumak, toplu sözleşme yapmak, grev yapmak DİSK'in ne denli görevi ise, 1 Mayıs'ı kutlamak da o denli temel bir görevidir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak Anayasa'nın 28. maddesi ile güvence altına alınmış bir haktır. Ancak tüm dünyada yapılan 1 Mayıs gösterileri yasal sınırlamaların dışında düzenlenen, ayrıcalığa sahip gösterilerdir. DİSK 1976 yılından bu yana, özellikle güzergâh ve alan bakımından, 1 Mayıs işçi bayramının toplantı yerini gelenekselleştirmiş ve amacına uygun olarak yönlendirilmesini, güvenliğini sağlamıştır.

DİSK'in 26.2.1979 tarihli 1 Mayıs İşçi Bayramının aynı yerde kutlanmasına ilişkin başvurusunu İstanbul Valiliği sırasında bir toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değerlendirmiş ve usulüne uygun olmayan bir biçimde güzergâh değiştirmiştir. Bu konudaki kazanılmış haklarımız gözönünde bulundurulursa Anayasa'mızın titizlikle koruduğu temel haklarımız çiğnenmiştir.

● Dünyanın hiç bir yerinde 1 Mayıs güzergahi idari makamlarca saptanmaz. İşçiler geleneklеşmiş alanlarda gösterilerini yaparlar.

Dünyanın hiç bir yerinde 1 Mayıs kutlamalarının güzergâh ve yerleri idari makamlarca saptanmaz. Paris, Roma, Madrid, Londra, New-York, Moskova, Tokyo ve hatta bugünkü faşist yönetim altındaki Şili'nin Santiago kentinde işçiler gelenekleşmiş yollarda ve alanlarda bayramlarını kutlamaktadırlar.

Nitekim 1978'de de İstanbul Valiliği güzergâh değişikliği yapmış, ancak kazanılmış haklar gözönünde bulundurularak geleneksel 1 Mayıs kutlamasının yasallığı kabul edilmiştir. Bu yıl İstanbul Valiliği'ne yapılan başvurumuz üzerine 29.3.1979 tarihinde verilen cevapta başvurunun sıkıyönetim kaldırıldığı takdirde dikkate alınacağı bildirilmiştir.

DİSK YASAL HAKLARINI KULLANDI

Sıkıyönetim Türkiye Büyük Millet Meclisi kararına göre 26.4.1979 tarihinde sona erecekti. Görüldüğü gibi, bu tarihe kadar 1 Mayıs günü toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkı

● Sıkıyönetim yasakları içine demokratik hakların kullanılması girmez. Sıkıyönetim konusunda düşünce belirtmek anayasal bir görev yapmak demektir.

sıkıyönetimin uzatılması koşuluna bağlı olarak varlığını korumaktadır.

DİSK, bu olasılık karşısında yasal hakkını kullanmak için hazırlıklarını sürdürmüştür. Bu koşullar altında 1 Mayıs hazırlığı yapmak yasa dışı bir eylem, hukuk deyimiyle suç değildir.

YASAKLAMA EMEĞİN BAYRAMINI KAPSAMAZ

Sıkıyönetim 26.4.1979 günü uzatılmış ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Mayıs günü toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yapılmasını yasaklamıştır.

Sıkıyönetim Komutanlığı bildirisinde yer alan yasak, 1 Mayıs'ın emeğin bayramı olarak kutlanmasını engellememektedir.

Bu nedenle, suç kanıtı olarak gösterilen 27.4.1979 tarihli ve 978/85 sayılı DİSK Ajansında "1 Mayıs emeğin bayramıdır. Devrimci bir sendikal örgütün başkanı olarak arkadaşlarımla 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'nda olacağım" şeklindeki sözlerimi halkı suç işlemeye tahrik olarak kabul etmek olanaksızdır. Çünkü, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs tüm emekçi kitlelere mal olmuş durumdadır.

Aynı bültende yer alan "Emeğin Bayramının kutlanmasına yönelik engellemelerin sıkıyönetim ilan gerekçelerinin arasında yer almadığını" belirten cümleler de yasaklamayı eleştiri niteliğinde, demokratik ve Anayasal bir hakkın kullanılmasıdır. Bu eleştiriyi yapmak demokratik bir düzende de yurttaşın hakkıdır. 1 Mayıs bayramının İstanbul dışında kutlanması girişimlerini eleştiriye yönelik sözlerimin de tahrik ve teşvik olarak kabulu olanaksızdır. Bu sözlerim de İstanbul dışındaki kutlamaların yanlışlığına ilişkin eleştiridir.

GÖREVİMİZİ ENGELLEDİNİZ

28.4.1979 günü gözaltına alınmamız ve sanık sandalyesine oturturmamız yasal çerçeve içinde yapmamız mümkün olan 1 Mayıs kutlamalarına ilişkin görev ve girişimlerimizi engellemiştir.

1 Mayıs 1979'da alanı dolduracak olan yüzbinlerce işçi, emekçi ne yapacaktı?

- İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışmasını vurgulayacaklardı.
- İşsizliği ve pahalılığı protesto edeceklerdi.
- Demokratik hak ve özgürlüklerin korunmasını ve genişletilmesini isteyeceklerdi.
- Başta TCK'nun 141. ve 142. maddeleri olmak üzere yasalardaki anti-demokratik maddelerin kaldırılmasını isteyeceklerdi.
- Başta 1 Mayıs 1977 katliamı olmak üzere faşist odakların işlediği cinayetleri lanetleyeceklerdi.
- Adil ve kalıcı bir dünya barışı için ne denli kararlı olduklarını dile getireceklerdi.
- Tüm değerleri yaratan emekçiler olarak insanca yaşama ve çalışma istemlerini dile getireceklerdi.

Gerçi, işçiler ve emekçiler 1 Mayıs Alanında bu istemlerini dile getiremediler. Ancak 1 Mayıs 1979, 1 Mayıs'ların mücadeleci geleneğine uygun bir gün olarak yaşandı.

Abdullah BAŞTÜRK

1 MAYIS 79 DİSK ETRAFINDA DEMOKRASİ DUVARI

DİSK Genel Başkanı tutukluluk halinin kaldırılmasından sonra yapılan ilk DİSK Yönetim Kurulu toplantısını açarken şu konuşmayı yapmıştır.

"Değişik boyutlarda yaşanan 1 Mayıs 1979'dan sonra biraraya gelmiş bulunuyoruz. 28 Nisan'da gözaltına alınmamızdan sonra da DİSK'in mücadelesinin durmaksızın, kesintisiz devam etmesinde payı olan tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

1 Mayıs 1979, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ların mücadeleci özüne uygun olarak yaşanmıştır.

"DİSK'in 1 Mayıs 1979'u 1 Mayıs Alanı'nda kutlamak için gösterdiği kararlılık, DİSK ile emekçi halkımız ve tüm demokrasi güçleri arasındaki ilişkileri daha da pekiştirmiştir. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımızın bilinçli ve örgütlü kesimleri, DİSK'in kararlılığı karşısında faşizme, emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı varolan ekonomik ve demokratik hakları korumak geliştirmek için DİSK'in etrafında bir demokrasi duvarı oluşturmuşlardır.

İşçi sınıfının uluslararası dayanışması, ülkemiz ve dünya demokrasi güçlerinin aktif desteği, 1 Mayıs 1979 öncesi ve sonrasında sonuna kadar DİSK'in yanında olmuştur.

Sözde emekten yana olanlar ne derlerse desinler, 1 Mayıs 1979, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkımızın egemen sınıflar karşısında ülkeyi yönetmeye aday olarak üstlendiği bağımsız bir tavrı alışıdır.

Kazandığımız Mevzilerden..

Bu tavır nedeniyle 1 Mayıs 1979, demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve genişletme mücadelemizde önemli aşamadır.

1 Mayıs 1979, işçi sınıfının kazandığı mevzilerden gerilememe kararlılığının simgesidir.

1 Mayıs 1979, 15-16 Haziranlarla, DGM Direnişleriyle, 20 Mart'larla belirginleşen işçi sınıfının devrimci mücadelesinin 1979'daki devamıdır.

Yukarıda saymış olduğumuz nitelikleriyle 1 Mayıs 1979 bir ayraç olmuştur.

1 Mayıs 1979, işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takmaya çalışanları, icazet ile sözde sınıf mücadelesi yapmaya kalkışanları, işçi sınıfının devrimci sendikal birliğini kendi dar grup çıkarlarına feda edenleri açığa çıkarmıştır. 1 Mayıs'ların mücadeleci özünü egemen sınıflarla uzlaşarak boşaltanlar, birlik ve dayanışma gününde işçi sınıfını bölünmüş göstermeğe çalışanlar işçi sınıfımız, emekçi halkımız ve tüm demokrasi güçleri önünde hesap vereceklerdir.

İşçi sınıfı 1 Mayıs'ların nerede ve nasıl kutlanacağını egemen sınıflarla tartışmaz 1 Mayıs'ların kutlanıp kutlanamayacağını artık tartışmayacağız. Koşullar ne olursa olsun, 1 Mayıs'lar, devrimci geleneğine, devrimci özüne uygun bir biçimde her yıl kutlanacaktır.

Ekonomik İflas...

Değerli Arkadaşlarım,

Egemen sınıfların 1 Mayıs 1979'un kutlanmasına yönelik duyarlılığı, içinde bulunduğumuz ekonomik koşulların bir gereğidir. Bugün Türkiye Cumhuriyet tarihinin en bunalımlı günlerini yaşamaktadır. Fiyatlar hızla artmış, yaşam başta işçi sınıfı olmak üzere köylüler ve dar gelirli tüm emekçiler için çekilmez duruma gelmektedir.

1979 da yaşadığımız 1 Mayıs 15/16 haziran, DGM Direnişi, 20 Mart faşizme ihtar eylemi, gibi mücadelelerin şanına yaraşır biçimde geçmiştir. Sınıf kavgası ile dolu olan 1 Mayıs'ın özüne yaraşır biçimde kutlanmıştır.

Emperyalist-kapitalist sistemin tam anlamıyla güdümünde olan Türkiye ekonomisi, her geçen gün derinleşen bir bunalımı yaşamaktadır. İşsizlik artmakta, daha çok kâr edebilmek için fabrikalar düşük kapasite ile çalıştırılmaktadır. Emek gücünü satarak geçinenler ödedikleri vergilerle devlet harcamalarının yükünü çekerken, "işadamları", egemen sınıflar, büyük bir sorumsuzluk ve denetimsizlikle milyarlarca liralık vergi kaçakçılığı yapmaktadırlar. Devlet bir yandan köylünün tarım ürünlerini düşük fiyatla "işadamlarına" kapatma olanağı verirken, bir yandan da kamu gelirlerini "kredi" adı altında yine bu çevrelerin yağmalamasına göz yummaktadır.

Uzun zamandan beri uygulanan politikalar sonucu bugün gelinen nokta ekonomik, sosyal ve siyasal iflas noktasıdır.

Sorumluluk Egemen Sınıflarındır

Bu noktada, yavuz hırsızın ev sahibini bastırması örneği suç kendilerinde ve kendi ekonomik-siyasal düzenlerinde değilmiş gibi, işadamları milyonluk ilânlarla iflasın sorumluluğunu başkalarına yıkmak istemektedirler.

İşadamları, sanayiciler, bankacılar, büyük tüccarlar, ithalatçılar, ihracaatçılar, toprak ağaları emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı bu çevreler, böyle bir tavır takınarak 1,5 yıla yakın zamandır iktidarda olan ve seçim öncesi işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza ekonomik ve demokratik hakları genişletme sözü veren CHP'nin ağırlığını taşıyan hükümeti daha çok yanlarına çekmeyi planlamaktadırlar.

Egemen güçler CHP ağırlıklı iktidarı tam anlamıyla teslim almak istemektedirler. Bu nedenle, CHP ağırlıklı iktidarın uzun zamandır devam eden tüm demokrasi güçlerine yönelik yanlış ve tutarsız politikasını kullanıp, değerlendirmek istemişlerdir.

CHP ve İşadamları...

İşadamları ile içli dışlı olan CHP ağırlıklı iktidar, bu olumsuz koşullarda Başbakanın deyişiyle işadamlarının hançerini sırtında duyuvermiştir. Bu, işadamlarına bir "hançer boyu" yakın politika izlemenin kaçınılmaz sonucudur. İktidarı döneminde, sırtını işadamlarına yakın tutan CHP'nin bundan şikayet etmeğe hakkı yoktur. 1 Mayıs 1979 bu konuda da CHP açısından bir ayraç olmuştur.

Böylesi koşullarda iktidarın demokrasi güçlerine karşı "sağa da, sola da karşıyım" tutumunu sonuna kadar değerlendiren faşist güçler, saldırılarını, cinayetlerini arttırmışlardır.

Seçim öncesi emekçi halkımıza ve işçi sınıfımıza daha geniş ekonomik ve demokratik haklar getirme sözü veren CHP, bugün varolan hakları da kısıtlama girişimleri içindedir. Tedbirler Yasaları, Olağanüstü Hal Yasası adları altında sunulan yasa tasarıları buna örnektir. Olağanüstü Hal Yasa tasarısı Meclislerden geçerse ülke sürekli ve sivil bir sıkıyönetim rejimi içine girmiş olacaktır.

İşçi Sınıfının Desteği...

İktidar, bu yasa önerileri ile "dikensiz gül bahçesi oluşturacağı" sanısı içindedir. Bu bir hayaldir. Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı bütün gelişmeleri dikkatle izlemektedir. İşçi sınıfı meydanı egemen sınıflara bırakmayacaktır.

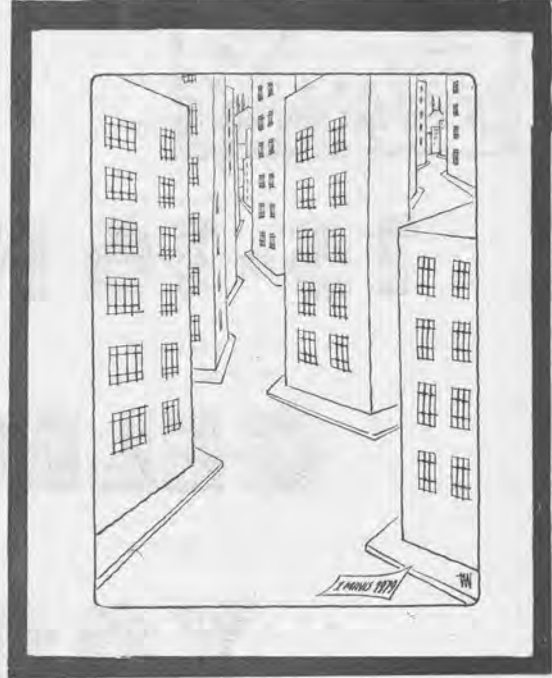
Arkadaşlarım,

CHP 1977 seçimleri öncesinde, bütün demokrasi güçlerinin desteğinin yanısıra DİSK'in desteğini almıştır. DİSK CHP ağırlıklı iktidarın faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gitmesi, faşizme ve emperyalizme karşı mücadele vermesi varolan ekonomik ve demokratik hakları daha da genişletmesi halinde onun en güçlü destekçisi olacağını sürekli açıklamıştır. Ancak iktidar bu desteği yeterince değerlendirememiştir.

İşçi Sınıfının Desteği...

DİSK işçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olarak içinde bulunduğumuz ekonomik, sosyal ve siyasal sorunların tek çözümünün sosyalizm olduğuna inancını bir kez daha vurgular.

Önümüzde zor ve çetin günler var gün birlik günüdür. Örgütlenme günüdür.

Çözüm Yolu Sosyalizm...

Değerli Arkadaşlarım,

Önümüzde zor, çetin günler var. Bu yeni bir dönemin başlangıcıdır. Devrimci sendikal birliği bozucu davranışlar ciddiliğini korumaktadır. İşçi sınıfının devrimci sendikal birliğinin daha da sağlam bir temel üzerinde yükselmesi kaçınılmaz bir zorunluluk olarak karşımızda duruyor. Görevimiz bu birliği sıradan birlik değil, ilkeli birlik olarak gerçekleştirmektedir.

Geçmişten dersler alarak tüm demokrasi güçlerinin faşizme, emperyalizme ve şövenizme karşı güç ve eylem birliğinin somut ilkeler temelinde gerçekleştirilmesi yolunda yeni adımlar atmak zorundayız.

Gün birlik, mücadele ve örgütlenme günüdür.

Böylesi koşullarda üzerimize düşen görevlerin üstesinden geleceğimize olan inançla başarılar diliyorum."

15-16 HAZİRAN'IN
9. YILINDA

• 1 MAYIS YASALLAŞTIRILACAKTIR
• SIKIYÖNETİM KALDIRILMALIDIR
• DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ KISITLAMA GİRİŞİMLERİNE İZİN VERMEYECEĞİZ

15-16 Haziran'ın 9. Yıldönümü

15-16 HAZİRAN GELENEĞİNİ YAŞATTIK

15-16 haziran büyük işçi direnişinin 9. yılı DİSK Bölge Temsilciler Meclislerinde değerlendirilmiştir. **"Türkiye işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü DİSK'in bugüne kadar verdiği mücadele, bugün karşı karşıya bulunduğu sorunlar, Türkiye'nin dünü ve ülkemizin içinde bulunduğu bugünkü koşulları ile önümüzdeki dönemde DİSK'in üstüne düşen görevler"** gündem maddesiyle 16 Haziran Cumartesi günü toplanan **DİSK Bölge Temsilciler Meclisleri,** zengin tartışmalara sahne olmuş ve önemli kararlar üretmişlerdir.

Bölge Temsilcilerinin yönettikleri toplantılara **DİSK** Yürütme ve Yönetim Kurulu üyeleri de katılmışlardır.

• Dokuz yıl önce egemen sınıfların sendikal haklara yönelen saldırısını göğüsleyen işçi sınıfı bu saldırıyı 1979 koşullarında daha değişik biçimde yaşamış ve bu saldırıya karşı mücadele etmiştir.

Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK İstanbul'da düzenlenen toplandıda, **Genel Sekreter Fehmi IŞIKLAR,** Diyarbakır, Genel Başkanvekilleri **Kemal NEBİOĞLU** Kocaeli, **Rıza GÜVEN** Ankara ve **Mukbil ZIRTILOĞLU** Bursa, Yürütme Kurulu üyeleri **Tuncer KOCAMANOĞLU** Adana ve **Mustafa AKTULGALI** İzmir, Genel Yönetim Kurulu üyeleri **Rıdvan BUDAK** Antalya, **Burhan ŞAHİN** Eskişehir ve **Demirhan TUNCAY** Samsun Bölge toplantılarında DİSK Yürütme Kurulu adına şu ortak konuşmayı yapmışlardır:

15-16 Haziran 1970. İşçiler ve barikatlar.

"Türkiye işçi sınıfının mücadelelerle dolu tarihinde önemli bir dönemeci oluşturan ve tarihin işçi sınıfından yana olan akış süreci içinde gerçek anlamda belirleyici bir eylem olan 15-16 Haziran'ın 9. yılında DİSK adına hepinizi çoşkuyla selamlarım.

Dokuz yıl önce egemen sınıfların sendikal hak ve özgürlüklere, ekonomik ve demokratik kazanımlarımıza karşı yöneltmiş olduğu saldırıların bugün de değişik biçimlerde, daha da sistemli olarak sürmesi 15-16 Haziran'ın tarihsel önemini tartışılmaz bir biçimde öne çıkarmıştır.

Şu anda örgütün tüm Bölge Temsilciliklerinde DİSK Bölge Temsilciler Meclisleri 15-16 Haziran'ın 9. yılında Türkiye'nin dününü ve ülkemizin içinde bulunduğu bugünkü koşullarını değerlendirmek amacıyla toplanmış bulunuyoruz. Böylece DİSK Genel Temsilciler Meclisi genişletilmiş biçimiyle işçi sınıfının ve emekçilerin önündeki sorunların çözümüne yönelik belli kararları üretmek üzere Türkiye çapında genel durum değerlendirmesi yapmaktadır.

Arkadaşlar,

15-16 Haziran 1970'ten bu yana yoğun bir mücadele ile yaşanan yıllar; sınıf mücadelesinin çetin yollardan geçtiği, ağır ve güç koşulların yaşandığı ama herşeye rağmen aydınlık geleceklere doğru kararlı adımların atıldığı yıllar oldu.

Bu süreç içinde çetin deneyimler geçiren işçi sınıfımız için 15-16 Haziran günlerinin devrimci pratiği ve bugün de daha büyük bir güçle yükselttiğimiz şanlı gelenek, her zaman mücadelemize ışık tutmuştur. Ve tutmaya devam edecektir.

Kuşkusuz, sınıf mücadelesinde kimi zaman "yirmi yıla bedel" olan bu büyük günlerin devrimci özünü yalnızca saptamak yeterli değildir. Önemli olan, yaşanan büyük mücadele günlerinde geleceğe ilişkin doğru sonuçlar çıkararak kavgayı kesintisiz sürdürebilmektir. Bu yüzden 15-16 Haziran günlerinin anlamını ve tarihsel süreç içindeki yerini doğru kavramak önde gelen görevimizdir.

15-16 Haziran 1970'i Türkiye İşçi sınıfının mücadelesinde köşetaşı yapan temel nitelikler

"15-16 Haziran'ın anlamını ve tarihsel süreç içindeki yerini doğru kavramak önde gelen görevimizdir"

ve bunları belirleyen devrimci öz neydi?

Herşeyden önce 15-16 Haziran günleri işçi sınıfının gücünü toplumun tüm kesimlerine tartışmasız bir biçimde kabul ettirdiği, "kendisi için sınıf" olma yolundaki mücadelesinin gelişimini bir anlamda noktalamıştır.

15-16 Haziran günlerinde Türkiye işçi sınıfı burjuvaziden ve onun baskı aygıtlarından bağımsız davranmış, sonuna kadar devrimci tek sınıf olduğunu fiilen kanıtlamıştır.

15-16 Haziran direnişiyle; işçi sınıfının varlığını kapalı kapılar ardında tartışan, toplumsal mücadele içindeki öncülüğünü bir türlü kabul edemeyen küçük burjuvalara, işçi sınıfının dışındaki "güç"lere bel bağlayanlara büyük bir cevap verilmiş, bunların kafalarında kurdukları kağıttan şatolar yıkılmıştır.

15 16 Haziran işçi sınıfının gücünü, onun burjuvaziden bağımsız davranabileceğini, devleti ve bütün kurumları bizzat kendisinin yönetebileceğini, hakları uğruna ve yeni hakları elde edebilmek için ne gibi yollar deneyeceğini göstermiştir.

Bu anlamda 15-16 Haziran Türkiye işçi sınıfının 1870'lerden beri süregelen mücadelesinde gerçek bir nitel değişimin de maddi koşullarını sağlamlaştırmıştır.

15-16 Haziran ilerdeki mücadeleleri de yaratabilecek bir zincirin sağlam ve temel sayılabilecek en önemli halklarından birini oluşturmustur.

15-16 Haziran'ın 9. Yılında bu mücadele zincirine 1 Mayıs 1979'un da eklenmesi DİSK'in mücadelesinde önemli bir dönemeci yaşadığımız bu günleri daha da anlamlı kılmaktadır.

Değerli Arkadaşlarım,

Emperyalizmin genel bunalımı gitgide kesinleşmekte, artık bu bunalımın belirtileri gün be

DİSK Bölge Temsilciler Meclislerinde 15-16 Haziran günlerinde kazanılan deneyimler değerlendirildi.

gün izlenebilmektedir. Açmaza düştükçe daha da hırçınlaşan emperyalizmin işçilere, emekçilere, dünya halklarına yönelttiği saldırılar artarken, kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecini yaşayan dünyamızın çehresi de değişmektedir.

Sosyalist ülke halklarının, kapitalist ülke işçi sınıflarının ve ulusal kurtuluş savaşı veren dünya halklarının birlik ve dayanışması sürerken emperyalizme ve faşizme karşı sürdürülen mücadele daha da güçlenmektedir.

İran'da gerici Şah rejiminin bir halk hareketiyle devrilmesinden sonra hızlanan devrimci süreç, ABD emperyalizmini bir kez daha geriletmiş özellikle Ortadoğu halkları için beslediği emelleri açık bir biçimde ortaya çıkarmıştır. Son günlerde ünlü casus uçakları U-2'lerin Türkiye Semalarından geçirilmek istenmesi bunun en açık bir kanıtı olmaktadır. Bağımsızlığımızı hiçe sayarak girişilen bu davranışlar karşısında ise, ABD ile bağımlılık ilişkilerinin bozulmamasını isteyen CHP ağırlıklı hükümetin takındığı tavır ise gerçek konumunu açığa çıkarmıştır.

Ancak, Güney Amerika'da, Afrika'da, Nikaragua'da ve Ortadoğu'da ABD emperyalizmine karşı güçlenen mücadele, ABD'nin tüm destekçilerine ve işbirlikçilerine rağmen sonuca doğru yol almakta, yükselen mücadele ırkçılığa, siyonizme ve şovenizme karşı ağır darbeler indirerek büyümektedir.

Emperyalizmin bu ağır bunalımı ona ekonomik, siyasal, askeri ve her alanda bağımlı olan Türkiye'de tüm şiddeti ile yaşanmaktadır. Bugün seçim alanlarında halka bağımsızlık sözleri vaad ederek işbaşına gelenlerin yarattığı umut tükenmiş emperyalist dayatmalara teslim olunmuş, IMF'nin, uluslararası finans kuruluşlarının önerilerine boyun eğilmiştir.

● Her 15-16 Haziran yıldönümü işçi sınıfına gücünü öğreten bir ders kaynağıdır.

Emperyalistlerin, bir verip bin alacakları krediler ülkemizin ve halkımızın üzerindeki ipoteği daha da ağırlaştırmıştır. İMF'nin ve ,dolayısıyla emperyalizmin önerileri yerine getirilecek, dışa bağımlılık artarak sürecektir. Son devalüasyon kararı ise bunun en açık göstergesi olmuştur. Fakat iş bu kadarla da kalmayacaktır. İşçi sınıfından ve emekçi halktan yeni fedakarlıklar istenecek, ücretlerin dondurulması gündeme gelince, taban fiyatları düşük tutulacak ve sendikal halkalar, demokratik hak ve özgürlüklere saldırılar sürecektir. İMF'nin dayattığı ve iktidarın kabul ettiği gerçek reçete budur.

Kapitalistlerin çarşaf boyu ilanlar vererek açıkladıkları "gerçekçi çıkış" yol'unda yürümeye başlayan CHP ağırlıklı hükümetin söylenecek sözü işçilere, emekçilere bakacak yüzü kalmamıştır. Türkiye hızlı enflasyonun yüzlü rakamlarla ölçüldüğü Brezilya'lara, Arjantin lere, Şili'lere doğru yolalmaktadır. Halkın günlük yaşantısı dayanılmaz biçimlere bürünmüş, % 75'i bulan enflasyon hızı son devalüasyonla birlikte daha da yükselirken temel gıda maddelerinin yeni zam haberleri ile birlikte ortadan çekilmesi hızlanmıştır. Halkımız temel ihtiyaç maddeleri kuyruklarında kaderine terkedilmiştir. Akaryakıt darlığının yarattığı sonuçlar, tüm Türkiye'de yaşamı aniden durduracak noktaya doğru hızla

gitmektedir. Zamlar birbirin izlemekte denetim sözde ka makta, dileyen dilediği kadar zam yapabilmektedir

Hükümet ise tüm olan bitenlere adeta bir seyirci durumundadır. Bugüne kadar ekonomik kararların hiçbiri tam olarak uygulanmamış, olayların akışına bağlı olarak yürülen politikada bütün umut, emperyalist kuruluşların verecekleri üç beş kuruşa bağlanmıştır.

Bütün bu olumsuzlukların yanı sıra faşizme karşı da kararlılık gösteremeyen hükümetin gerici ve faşist güçlerin [illegible] ilan etmiş olduğu sıkıyönetim ile demokratik hak ve özgürlükler kısıtlanmış, devrimci yayınlar yasaklanmış ve hepsinden önemlisi de işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma günü olan şanlı 1 Mayıs yasaklanmıştır.

Arkadaşlarım,

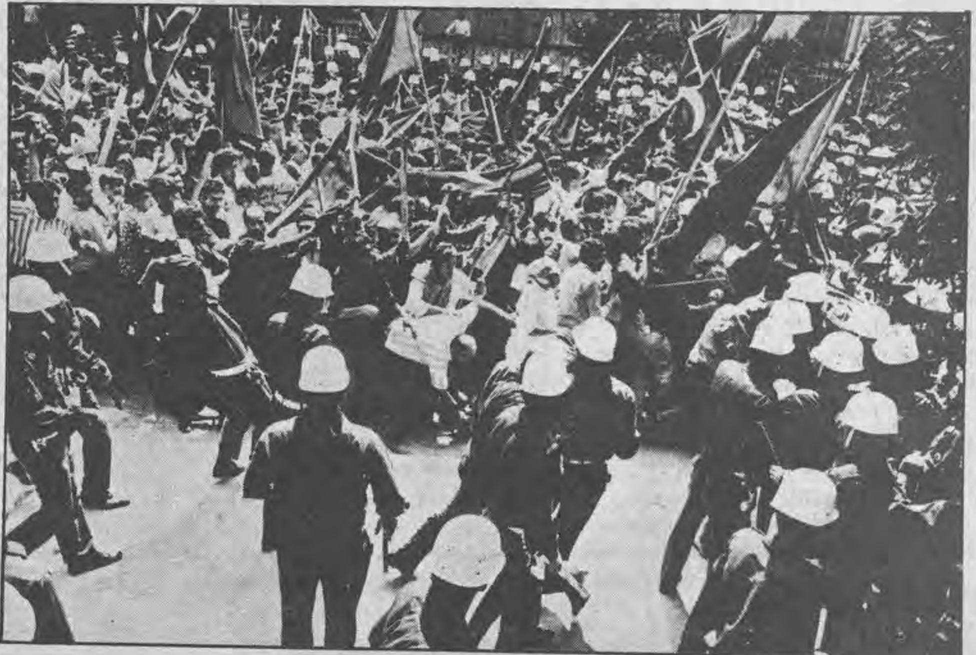
İşçi sınıfı ve emekçi halkımız demokratik hak ve özgürlüklerin acımasız bir biçimde askıya alındığı sıkıyönetimlerin ne olduğunu, kimlerden yana işlev gördüğünü çok iyi bilmektedir. En son 1 Mayıs 1979'la bu gerçek bir kez daha öğretici bir biçimde yaşanmıştır.

Bu nedenle 15-16 Haziran'ın 9. yılında sıkıyönetimin kaldırılması yolundaki en doğal ve demokratik talebimizi dile getiriyor ve bu yoldaki mücadelemi-

DİSK'i Kapatmayı amaçlayan Yasa tasarısına karşı İşçilerin gösterdiği tepki sert oldu. 15-16 Haziran'ın 9. yılında İşçi Sınıfımız haklarını savunmada daha kararlı daha bilinçli.

zi yükseltiyor ve sıkıyönetim kaldırılmalıdır diyoruz.

Değerli Arkadaşlarım,

Bu yıl değişik bir biçimde yaşanan 1 Mayıs'ın tarihsel önemine de değinmek istiyorum. 1 Mayıs 1979 mücadelesi; 9. yılını kutladığımız 15-16 Haziran'ın daha değişik koşullarda, daha farklı konumlarda gerçekleşen mücadele zincirinin değişik nitelikteki halklarından biri olmuştur.

1 Mayıs 1979, bu mücadele zincirini oluşturan 16 Eylül DGM Direnişini 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi'ni aşarak gelişmiştir. Bu niteliksel gelişim, bir yanıyla da sınıf mücadelesinde önemli bir ayraç olmuş ve devrimci mücadeleyi bir yol ayrımına getirmiştir.

1 Mayıs 1979'da demokrasi güçleri sınanmış ve kavganın katı gerçeği burjuvaziye karşı takınılacak sınıfsal tavır konusunda birçok kimseyi kelimenin en açık deyimiyle sınıfta bırakmıştır.

"Birlik" adına bölücülük yapanların gerçek yüzleri de 1 Mayıs 1979'da ortaya çıkmıştır. Egemen sınıfların saldırısı karşısında geri çekilerek, bu şanlı mücadeleyi içi boş sıradan bir kutlamaya, bir törene öndirenlerin "sağduyusu" sınıfsal bilinci işçileri, ilericiler, demokratlar ve tüm yurtseverler tarafından ibretle izlenmiştir.

DİSK 15 16 haziran olaylarının 9. yıldönümünde bu olayların işçi sınıfımız açısından taşıdığı önemi vurgulayan, bu olayların verdiği dersi kitlelere öğreten ve onlardan gelecek doğru yorumları da bütün işçi sınıfımıza mal etmek isteyen bir çaba içinde olmuştur.

15-16 Haziran'ın 9. yılında güncel görevimiz 1 Mayıs'ın devrimci özünü toplumun her kesimine anlatmak olmalıdır. Bu noktada DİSK üzerine düşeni yapmaktadır. 1 Mayıs'ı dar dünyalarına sığdıranların düşüncesi, uzlaşmacılıktan kaynaklanan icazetli tutumu artık mahkum edilmiş, açığa çıkmıştır.

Bunun açığa çıkarılmasındaki kararlılık, 1 Mayıs 1979'da DİSK'in şanlı mücadelesi hiç şüphesiz şu ya da bu kişinin değil, mücadeleyi onurla sürdüren işçi sınıfının ve ona omuz veren demokrasi güçlerinin olmuştur.

Ancak şu anda Türkiye'de sınıfsal mücadelesi alanındaki mevzilenmeye baktığımızda öznel koşulların işçi sınıfı ve demokrasi güçleri açısından pek parlak olmadığını söyleyebiliriz. Emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerin her alanda örgütlü olduğu toplumumuzda, yeteri kadar örgütlü olmayan halk güçlerinin varolan bu eksiği mutlaka giderilmelidir. Devrimci hareketin dağınıklığı, doğru bir önderlikten yoksun oluşu bu kanımızı doğrulamaktadır.

Hızla gelişen, kimi zaman yeri göğü sarsacak kadar yükselen sınıfsal mücadeleyi olayların

G. Başkan A. Baştürk İstanbul'da yapılan toplantıda, egemen sınıfların örgüte Yönelik saldırılarının devam ettiğini belirterek birliğin önemini vurguladı.

akışına bırakmak, kitlelerin örgütsüzlüğünü görmezlikten gelmek elbette ki sorumlu bir davranış olamaz.

Bu gerçeklikten hareketle, mücadeleyi daha da ileri aşamalara ulaştıracak demokrasi güçlerinin ilkeli "birlik" zeminini yaratmak güncel görevidir. Ekonomik-demokratik bir örgüt olduğunun bilincinde olan DİSK, bu alanda üzerine düşen görevleri yerine getirecektir.

Kararlı ve ilkeli bir yaklaşımla bir süre önce duraksayan Demokratik Platform çalışmalarını daha sağlam bir yapı üzerinde yeniden sürdürmek de başlıca gündem maddelerinden biri olmalıdır.

Arkadaşlarım,

Bugün DİSK içinde de birlik sorunu yakıcı güncelliğini korumaktadır. Birlik ilkesinin değişik boyutlarda tartışılması bu sorunu gerçekten çok değişik yerlere götürmüştür. Bu ilkeye herkes kendine göre yaklaşmakta, kendi açmazını örtmek için "birliğe" sarılmaktadır.

Bizler göreve geldiğimiz günden bu güne kadar birlik ilkesine oldukça net bir biçimde baktık. Mücadele içinde bakış açımız daha da netleşerek günümüze kadar pekiştirerek geldi. Bu netliğimizi DİSK Yönetim, Yürütme, Kurulu Denetim, Onur Kurulu üyeleri ve DİSK Bölge

15-15 Haziran demokratik hak ve özgürlüklerin savunmasında gösterilen kararlılığın somutlandığı günler

Temsilcilerinin ve üye sendikaların Yürütme Kurulu üyelerinin Ören'de yapmış oldukları ortak toplantıya sunulan ve üye sendikaların yetkili kurullarınca incelendikten sonra Genel Yönetim Kurulu tarafından onaylanan "Sınıf ve Kitle Sendikacılığının temel ilkeleri" broşüründe açık olarak belirledik. Bunu yaparken amacımız, tüm DİSK üyelerinin sınıf sendikacılığı konusundaki düşünce ve davranışlarını bir ölçüde netleştirebilmekti.

Ne var ki, gelişen olaylar bu ilkelerin farklı yorumlarını ortaya çıkardı. Bu ilkelerden işine geleni savunanlar çıkarlarına ters düşenleri hoşlarına gitmeyenleri gözardı edenler birlik ilkesini ayaklar altına aldılar.

Önümüzdeki günler daha büyük mücadeleleri de beraberinde getirecektir. Buna kimsenin kuşkusu olmasın, Türkiye'de her devrimciyi, her ilericiyi ve her demokratı bekleyen bu zor ve çetin günlerin aşılması sağlam ve kalıcı bir birlikten geçecektir.

Böyle bir ortamda tüm ilerici, devrimci, yurtsever ve sosyalist kişi ve kuruluşlara önemli görevler düşmektedir. Gün örgütlenme ve örgütlü siyasal mücadele verme günüdür.

15-16 Haziran'ın 9. yılında daha örgütlü, daha bilinçli ve daha disiplinli bir şekilde vereceğimiz mücadele ile başarıya ulaşacağımız inancı ile hepinize saygılar sunarım."

Bölge Temsilcilik Meclislerinde DİSK Yürütme Kurulu adına yapılan bu ortak konuşmadan sonra gündem maddesi ile ilgili tartışma açılmış ve çok sayıda işyeri temsilcileri Meclislerde görüş ve değerlendirmelerini dile getirmişlerdir. Bu arada toplantılara Onur konukları olarak katılan 15-16 Haziran olaylarını yaşamış işçiler o günlere ilişkin anılarını ve görüşlerini anlatmışlardır.

Bölge Temsilciler Meclisleri dergimizde yayınlanan ortak kararları almıştır.

TEMEL KARARLAR

1) Egemen sınıflar içinde düştükleri ekonomik ve politik bunalımı aşmak için sömürü ve baskıyı yoğunlaştırmaktadır.

Bu nedenle;

- Toplu ve tek tek işten çıkartmalara ve lokavtlara karşı,
- Son devalüasyon nedeniyle asgari ücretin yeniden belirlenmesi için,
- Asgari ücretin vergi dışı tutulması, işçi ve emekçilerin sırtındaki vergi yükünün hafifletilmesi için,

Verilmekte olan mücadele yoğunlaştırılmalı, somut ve kitlesel eylemlere girişilmelidir.

2) Yoksul köylülüğün sorunlarının çözümü için ve taban fiyatlarının ve köylülerin gübre, zirai ilaç ve tohumluk gibi temel ihtiyaç maddelerinin bir sömürü aracı olmaktan çıkarılması ve taban fiyatlarının tekellerin yararına düşük tutulmasına karşı sürdürdüğü mücadelenin,

- Eğitim, sağlık, büro emekçilerinin ve teknik elemanların toplu sözleşmeli, grevli sendikalaşma hakkının tanınması yolundaki mücadelelerinin,
- Gençliğin öğrenim özgürlüğü, demokratik eğitim, can güvenliği, kredi, yurt ve benzeri sorunlarının çözümü yolundaki mücadelesinin,
- Emekçi kadınların tüm toplumsal yaşantıda eşit haklar tanınması yolundaki mücadelesi,
- Halkımız üzerindeki ırkçı ve şöven baskıların son bulması için verilen mücadelenin,

desteklenmesi sürdürülmeli, bu amaçla en yoğun, en somut, girişimlerde bulunmalıdır.

3) İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ın yasallaşmasının ve 1980 1 Mayıs'ının yurt düzeyindeki kutlamasını örgütlemek amacıyla merkezi ve bölgesel düzeyde işyerlerini temel alan "1 Mayıs Komiteleri" kurulmalıdır.

4) Sarı sendikalarca burjuvaziye teslim edilen işçilere ve örgütsüz işyerlerine ulaşmakla görevli olan DİSK'in nitel ve nicel olarak gelişip güçlenmesi için;

- Üye Sendikaların örgütlenme hedefleriyle uyumlu, merkezi bir plana dayanan genel örgütlenme kampanyası hızlandırılmalıdır.
- Bu görevle eşgüdüm içinde üye sendikaların eğitim çalışmaları, temel eğitim seminerleri, kitle eğitimleri dağınıklıktan kurtarılarak merkezleştirilmeli, bu çaba eğitici yayın, film ve slaytlarla en geniş biçimde desteklenmelidir.

BÖLGE TEMSİLCİLER MECLİSLERİNİN EK KARARLARI:

İZMİR:

Bölge Temsilciler meclisimiz alınan genel kararların yanı sıra:

1) İş cinayetlerinin sebebinin işverenlerin artan kâr hırsından kaynaklandığını tesbit ederek konuya ilişkin yasaların uygulanmasını ve etkin diğer tüm tedbirlerin alınmasını, işçi sağlığı ve işgüvenliği konusunda aktif tavır alınmasını,

2) Genel-İş Sendikasının İzmir'de yasal grev uygulamasını engelleyerek grev hakkını yasaklayan tutumları şiddetle protesto ederek, "grev yasaklamalarına" karşı mücadelenin geliştirilmesini, özel olarak Genel-İş Sendikasının İzmir Belediyesinde verdiği uğraşta sonuna kadar desteklenmesini,

3) DİSK'e bağlı sendikaların genel olarak örgütlenmelerinde, özel olarak KİT'lerdeki örgütlenmelerinde karşılarına çıkarılan engellerin kınanmasına böylesi engeller karşısında DİSK'e bağlı sendika-

10 ayrı bölge'de yapılan temsilciler meclisinde alınan ortak kararlar mücadeleye ışık tutuyor

5) İşçi sınıfının burjuvaziye karşı verdiği savaşta ekonomik-demokratik mücadelenin aracı olan sendikalar bu işlevlerini en iyi biçimde yerine getirebilmek için kendi içinde sendikal demokrasiyi hayata geçirmelidirler. Bu gerçekle gelişen tüzük ve uygulamalar olduğunu saptayan DİSK Yönetim Organları tüm sendikalarımızda uygulanmak üzere Demokratik Tek Tip Tüzük **hazırlamış ve kabul etmiştir.**

Demokratik Tek Tip Tüzük vakit geçirilmeksizin tüm sendikalarca hayata geçirilmelidir.

6) Burjuvazinin ideolojik ve politik saldırılarına karşı durmak, bu tür saldırıları püskürtmek, demokratik hak ve özgürlükleri korumak ve genişletmek görevleriyle yüklü olan DİSK,
- Sıkıyönetim kaldırılması için,
- İşçi Sınıfının düşünce ve örgütlenme özgürlüğü önünde bir engel olarak
- Duran T.C.K.'nun 141. ve 142. maddelerinin kaldırılması için,
- Demokratik hak ve özgürlükleri boğmaya yönelik "Tedbirler yasa Tasarıları", "Olağanüstü Hal Yasası" gibi baskı yasalarına karşı demokrasi güçlerinin anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-şövenist mücadelesinin birlikteliği için, Demokratik Platformun önündeki engellerin aşılması ve pratikte bu **oluşumun** sağlanması için, kitlesel eylem, mitingi, afiş, bildiri ve kampanyalar gibi araçlarla tüm demokrasi güçleriyle ortak mücadeleye devam etmelidir.

7) Bölge Temsilciler Meclisi, Türkiye genelinde ilerleme siyasetinin dayatmacılığı, burjuvaziyle bütünleşen politikaları ile işçi sınıfının birliğini bu politikalarını sergilemeleri, ve son olarak 1 Mayısı İstanbul'dan kaçırarak burjuvazinin gösterdiği alanda onların istediği biçimde kutlamaları gözönüne alınarak bu siyasetin temsilcilerini mahkum eder.

8) Önümüzdeki günler daha büyük mücadeleleri de beraberinde getiriyor. Bu büyük mücadeleyi sadece ekonomik mücadele araçları ile götürmenin olanaksızlığının bilincinde olan Bölge Temsilciler Meclisi, ekonomik, politik ve ideolojik mücadelenin bir bütünlük içerisinde verilmesini, bu anlamda ve böyle bir ortamda başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ilerici, devrimci, yurtsever, sosyalist kişi ve kuruluşlara önemli görevler düştüğünü vurgular.

Bölge Temsilcilik Meclisimiz, bu sorunları toplumsal faliyetin her alanında gündemimizin birinci maddesi olarak tartışılmasını ve işçi sınıfımızın ve emekçi halkımız yararına çözümlere ulaştırılmasını tarihsel bir görev kabul eder.

Bölge Temsilciler Meclisleri ayrıca bölgelerini ilgilendiren Bölgesel sorunlara ilişkin de kararlar almışlardır.

ların dayanışma içerisinde karşı çıkarak uğraş vermelerine,

4) İşçi sınıfımızın ekonomik-demokratik mücadelesinin önünde bugüne kadar en ciddi engelleri oluşturan referandum, genel grev, kısıntısız grev hakkının kazanılması için mücadelenin artan hayati önemini belirtir, bu konuda verilmekte olan mücadelenin geliştirilmesini, kararlaştırır.

ANTALYA:

BÖLGE Temsilciler Meclisimiz:

Antalya Belediyesinde Toplu İş Sözleşmesi müzakereleri uyuşmazlıkla sonuçlanarak uzlaştırma kurulunun verdiği karar işveren tarafından kabul edilmediğinden Genel-İş Sendikasının Antalya Belediyesi işyerinde uygulanmak üzere aldığı kararın haklı olduğuna işçiler haklarını alıncaya kadar yapacakları Yasal Grevi destekleyeceğimize oy birliği ile karar verildi.

KOCAELİ:

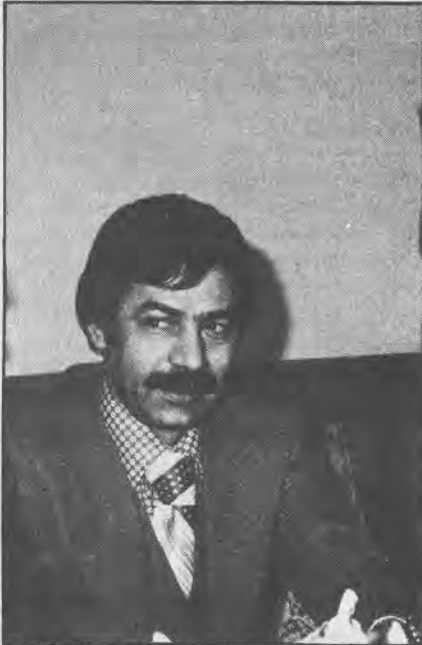
Bölge Temsilciler Meclisimiz alınan genel kararların yanı sıra:

Bölgemizdeki SSK Sağlık kuruluşlarının tesis ve uzman personel açısından yetersiz olduğu tespitinden kalkarak;

Bu yetersizliğin en kısa sürede giderilmesi için DİSK 5. Bölge Temsilciliği ve Temsilciliğimize bağlı üye sendikaların gerekli girişimlerde bulunmasını;

Bu uğurda uyumlu ve kararlı bir mücadele verilmesini karar altına alır. Bu sorunların toplumsal faaliyetin her alanında gündemimizin birinci maddesi olarak tartışılmasını ve işçi sınıfımız ve emekçi halkımız, yararına çözümlere ulaştırılmasını tarihsel bir görev kabul eder.

DİYARBAKIR'DA DİSK YÖNETİCİLERİNE BASKI UYGULANIYOR

● DİSK Genel Sekreteri Bölge Temsilcisi Hukukcusu ve Üyelerinin ikisi hakkında tutuklama kararı alındı.

DİSK'in 16 Haziran 1979'da Diyarbakır'da düzenlenen 10. Bölge Temsilciler Meclisi, tüm yasal işlemlerin yapılmasına, Sıkıyönetim Komutanlığından toplantı izni alınmış olmasına rağmen engellenmek istenmiştir. Toplantı başlar başlamaz salona doluşup, toplantıyı adeta sabote edercesine yaptırmak istemeyen birtakım emniyet görevlileri, Temsilciler Meclisi'ne katılan delegelerin kararlılığı sonucu yasal olan toplantıyı dağıtma ortamını yaratamayınca, ara-

larında DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR, DİSK 10. Bölge Temsilcisi Zeki ADSIZ, TİS Genel Sekreteri ve Ceylanpınar Şube Başkanı Gazi DAŞ, Hürcam-İş Sendikası Genel Sekreteri ve Genel Başkan Vekili Ali Rıza GÜLKAYA Gıda-İş Doğu Bölgesi Temsilcisi Nadir YEKTAŞ ile Genel-İş Sendikası Diyarbakır Bölge Avukatlarından Ziya ACAR'ın da bulunduğu 17 kişiyi gözaltına aldılar.

Hiçbir yasal gerekçeye dayanmayan bu uygulama sonucunda 14 gün gözaltında tutulan arkadaşlarımız 29 Haziran 1979 günü yapılan ilk duruşmalarında gözaltında bulunan Zeki ADSIZ, Nadir YEKTAŞ, Sıddık TEKEŞ, Veysi ŞENYİĞİT için tutuklama kararı verildi: Diğer arkadaşlarımızın salıverilmesiyle sonuçlanan duruşmada, daha önce salıverilen DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR için de giyabi tutuklama kararı çıkarıldı.

"Halkı isyana teşvik" "Suç olana bir fiili övmek" ve **"Bölücülük"** iddiaları ile As. Savcılığa sevkedilen arkadaşlarımıza yöneltilen suçların ne denli dayanaktan yoksun olduğu ortada iken; son günlerde yeniden ve bilinçli bir biçimde gündeme getirilmek istenen **"bölücülük"** suçlamaları içinde işçilerin ve DİSK'in de sokulmak istenmesi, DİSK'li yöneticilere saldırıların hangi boyutlara ulaştığını göstermektedir.

DİSK Yürütme Kurulu'nun almış olduğu kararlar uyarınca en doğal demokratik bir sistem olan **"Sıkıyönetimin Kaldırılması"**, **"Demokratik Hak ve Özgürlükleri yoketme girişimlerine"** karşı verilecek mücadelenin boyutlarıyla, örgütsel sorunları tartışmak üzere toplanan Temsilciler Meclisi'nde **"Bölücülük yapılıyor"** iddiasını öne sürmek

gülünç ve de oldukça düşündürücüdür. Gerçekte bu, Disk üzerinde oynanmak istenen oyunun nerelere vardırılmak istendiğini de açıkça ortaya koymaktadır.

16 Haziran 1979 günü Diyarbakır'da yapılan Temsilciler Meclisi toplantısında, özellikle MC döneminde büyük kentlerde görev yapmış ve CHP ağırlıklı iktidar sırasında Doğu İllerine **'Sürgün'**'e gönderilmiş birtakım emniyet görevlilerinin toplantıyı sabote etmek ve provokasyon yaratma çabaları açıkça dikkati çekmiştir. Yine MC döneminde bir Doğu ilinde görev yaparak, adı bazı tertiplere karışmış yetkili bir emniyet görevlisinin toplantı başlar başlamaz elindeki telsizle emirler vererek, birtakım DİSK Görevlilerini ve yöneticilerini konuşmak üzere çağırması ve daha sonra bunları gözaltına alması mizansenin daha önce hazırlandığını kanıtlamaktadır. Gerçekte amaç, olay yaratarak resmi binaya pankart asmak gibi bir gerekçeyle toplantıyı dağıtmaktı. Ancak DİSK üyesi temsilcilerin disiplini, kararlılığı bu oyunu bozmuş ve gündemin dışına çıkmayan işçilerin tutumu toplantıyı sabote etmek isteyen emniyet görevlilerini çaresizlik içinde bırakmıştı. İşte bu telaşla toplantının başında ve gündemin diğer maddelerine geçemeden, daha önce isimleri emniyet görevlileri tarafından saptanmış DİSK Yöneticileri ve temsilciler gözaltına alınmaya başlanmıştır.

Diyarbakır'da DİSK'e ve DİSK üyesi işçilere, yönetici ve temsilcilere yöneltilen sistemli saldırı devam etmektedir. 29.6.1979 günü tutuklandıktan sonra yeniden ifadesine başvurulmak üzere tutukevinden çıkarılan, önce askeri birlikte maydan dayağı çekilen, daha sonra da mevdan Komutanlığına götürülerek işkence edilen DİSK 10. Bölge Temsilcisi Zeki ADSIZ ile Gıda-İş Doğu Bölge Temsilcisi Nadir YEKTAŞ'ın bu durumlarının Adli Tıp tarafından saptanması için Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığına yapılan başvurular uzun süre işleme konmamıştır.

Üç kez kan kusan **Zeki ADSIZ** ve **Nadir YEKTAŞ** ve diğer arkadaşlarımıza yapılan bu işkenceler gerçekte uzun süredir bu bölgede uygulanan ve giderek daha da sistemli bir hale dönüşen işkencelerin, baskı ve terörün bir parçasıdır. Bugün, aralarında faşist eğilimli MC döneminin artıkla-

rı da bulunan bir çok emniyet görevlisinin katkısıyla, özellikle bu bölgede tutuklanmış devrimcilere, yurtseverlere ve emekçilere işkence yapılmakta, bölgede korkunç bir terör estirilmektedir. Köyler gece yarıları Helikopterlerle basılmakta, köylüler gözaltına alınmakta, ve hemen hemen bunların tamamına **"15 günlük yasal gözaltında bulundurma"** işlemi uygulanmaktadır. Ve bu **"yasal süre"** için de **"gereken"** yapılmaktadır. Bölgeye özel olarak gönderilmiş emniyet görevlilerinin gözünde buralarda yaşayan herkes **"bölücüdür"**.

En son DİSK'e yöneltilen bu saldırıyla da Sıkıyönetimin özellikle Doğu'daki anlamı bir kez daha anlaşılmıştır. Bu nedenle, DİSK'in **"Sıkıyönetim Kaldırılmalıdır"** biçiminde somutlanan istemi güncelliğini korumakta ve kitleler tarafından kavranmaktadır.

DİSK 10. Bölge Temsilcisi Zeki ADSIZ ve GIDA-İŞ Diyarbakır Bölge Temsilcisi Nadir YEKTAŞ'ın tutuklanması ve işkence görmesi üzerine DİSK Genel Başkanı Vekili Kemal NEBİOĞLU'nun Başbakan Bülent ECEVİT'e bir telgraf göndermiştir. Telgraf aynen şöyledir.

"16 Haziran 1979 günü DİSK Anatüzüğü uyarınca ve bütün yasal gerekleri yerine getirilerek Diyarbakır'da yapılan Bölge Temsilciler Konseyi toplantısı sırasında Diyarbakır ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alınarak Sıkıyönetim Mahkemesince tutuklanan görevli arkadaşlarımız DİSK 10. Bölge Temsilcisi Zeki ADSIZ ve GIDA-İŞ Diyarbakır Bölge Temsilcisi Nadir YEKTAŞ'ın Askeri görevliler tarafından diğer tutukluların gözüönünde tutukevinde uzun süre dövüldükleri ve daha sonra Merkez Komutanlığına götürülerek gün boyu işkence edildiği Bölge Temsilciliğimize Genel Merkezimize iletilmiştir. Arkadaşlarımızın muayene ve tedavilerinin yapılmasına ilişkin DİSK Bölge Yetkililerinin istemleri Sıkıyönetim Komutanlığınca reddedilmiştir. Demokratik Haklarını kullanan görevli arkaşlarımızın özgürlüklerinin kısıtlanmasını can güvenliklerinin denetiminizdeki güvenlik görevlilerince yasa dışı ve insanlık dışı yöntemlerle yok edilmesini şiddetle kınar ve sorumlular hakkında gecikmeksizin işlem yapılmasını dileriz."

Bölge Temsilcisine Diyarbakır tutukevinde yapılan işkence sonucu Bölge temsilcisi kan kusacak kadar sağlığını kaybetti. Temsilcinin doktora çıkma isteği ise geciktirildi.

Diyarbakır'da işçiler DİSK yöneticilerine yapılan baskıları protesto eden telgrafları çekmek için PTT'deler.

DİSK BÖLGE TEMSİLCİLER MECLİSLERİNDEN SONRA DİSK YÜRÜTME KURULU BİR DEĞERLENDİRME YAPMIŞTIR

15-16 HAZİRAN DEĞERLENDİRMESİ

"1979 yılında DİSK, 15-16 Haziran eylemini tüm örgüt düzeyinde tartışmayı amaçlayan bir yöntem izlemiştir..."

DİSK 15 16 haziran olaylarının 9 yıldönümünde bu olayların işçi sınıfımız açısından taşıdığı önemi vurgulayan, bu olayların verdiği dersi kitlelere öğreten ve onlardan gelecek doğru yorumları da bütün işçi sınıfımıza mal etmek isteyen bir çaba içinde olmuştur.

"15-16 Haziran 1970 büyük işçi direnişi işçi sınıfının mücadele tarihinde yalnızca önemli bir köşetaşı değildir. Bu eylem aynı zamanda Türkiye Toplumunun yaşadığı en önemli toplumsal olaylardan biridir.

Ne var ki, 15-16 Haziran'ın üzerinden 9 yıl geçmiş olmasına rağmen, eylemin oluşumu, gelişimi ve örgütlenişi gibi temel nedenler üzerinde yeterince durulmamış, bu büyük eylemden gereken dersler çıkartılmamıştır. 15-16 Haziran bugüne değin belirli grupların elinde soyut, içeriği kullananın amacına göre değişen bir faydalanma aracı yapılmak istenmiştir.

1979 yılında DİSK, 15-16 Haziran olaylarını tüm örgüt düzeyinde tartışmayı amaçlayan bir yöntem izlemiştir. 10 ayrı Bölge Temsilciler Meclisi aynı gün ve aynı gündem maddesiyle, ülkenin dört biryanındaki tüm işyeri temsilcileri ile toplanmış ve zengin birer tartışma ortamı içinde yapılmıştır. Sadece 15-16 Haziran değil, aynı zamanda Türkiye'nin içinde bulunduğu sorunlar, genel olarak Türkiye'deki sendikal hareketin sorunları özel olarak da DİSK'in karşısındaki sorun ve görevler temsilcilere çok somut ve verimli bir tartışma ortamı içinde dile getirilmiş, irdelenmiştir.

16 Haziran toplantıları, Türkiye'nin geçmekte olduğu zor günlerde DİSK'in mücadele içindeki geçmiş çalışmalarına ilişkin eksikliklerini, üyelerin istemlerini ortaya koymuştur.

Tartışmalar sonunda Bölge Temsilciler Meclislerinin hem ülke sorunlarına hem de bölgesel sorunlara ilişkin olarak aldıkları kararlar DİSK işyeri Temsilcilerinin bilinç düzeyini açıkça sergilemiştir.

Ülkenin içinde bulunduğu koşullar gözönüne alındığında 16 haziran toplantılarının, örgütümüz ve tüm demokrasi güçleri açısından önemi bir kez daha ortaya çıkar.

İşçi sınıfı ve emekçilerin örgütlü kesimleri demokratik hak ve özgürlükler için zorlu bir mücadele verirken, egemen sınıflar, sağlıklı sendikaları ve demokratik kitle örgütlerini işlemez duruma getirmeyi amaçlamaktadırlar. Çünkü işçi sınıfının düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün yasaklandığı Türkiye, sendikaların ve kitle örgütlerinin dünyada benzeri görülmeyen ağır görev ve sorumluluklar yüklendiği ülkelerden biridir.

Bu noktada, son bir kaç yıl içinde sendika ve demokratik kitle örgütleri içinde ortaya çıkan bazı davranışlar bütünüyle egemen sınıfların bu amaçlarıyla çakışmaktadır.

Maden-İş, Bank-Sen gibi bazı sendikaların ve İGD gibi gençlik örgütlerinin yöneticilerinin başını çektiği belli bir grup, işlevlerini etkin bir biçimde yerine getiren gerçek anlamıyla "sınıf ve kitle" örgütü sendikaları ve meslek kuruluşlarını bilerek ve isteyerek etkisiz duruma getirmektedirler.

Geçtiğimiz yıl eğitim emekçilerinin kitle örgütü TÖB-DER in içine itilmek istendiği bunalım bunun somut örneklerinden sadece biridir.

Bunun en son örneği 16 Haziran Temsilciler Meclislerini bazı bölgelerde sabote etmek suretiyle DİSK'in işlemezliği göstermeyi amaçlayan girişimlerin başarısızlığa uğratılması olmuştur.

DİSK, gücünü ilkeleri ve disiplini ile, fabrikalarda, tarlalarda çalışan işçilerden ve emekçi halkımızdan almaktadır. O nedenle işçi sınıfımızın sendikal mücadelesinin kariyerist hesaplar için belli gençlik dernekleri ile sabote ettirilmesine izin verilemez.

DİSK'in içinde Organ kararlarının işlemez duruma getirilmesi, örgüt disiplininin yok edilmesi girişimler işçilercemahkum edilmektedir. 16 haziran toplantılarında konuşan çok sayıda temsilci bu gerçeği bir kez daha bütün açıklığıyla ortaya koymuştur.

DİSK hiçbir biçimde ilkelerinden ödün vermeyecektir. Sık sık yinelendiği gibi organ kararlarının tartışılacağı yer belliyken, başka yollara sapmak, ancak DİSK'in dışında kalarak kendi düşüncelerine uygun yeri bir örgütlenme hazırlığının gerekçesini yaratmak anlamına gelir.

Bu niyetlerini gerçekleştirmek ve DİSK organlarını bu doğrultuda kararlar almaya zorlamak DİSK içinde bölücülük yapan bu kişi ve kuruluşların yakın amacıdır. Bu nedenle

sürekli olarak DİSK Yönetim Organlarını kendilerine karşı tüzüğün disiplin hükümlerini uygulatarak kararlar vermeye zorlamaktadırlar. Bu yolla yeni bir örgütlenmeyi haklı kılmak olumsuz girişimlerine yönetimlerini onaylamayan üyelerini ortak etmek istemektedirler.

DİSK 6. Genel Kurul öncesinde yapılan uygulamalar ortadayken, örgüt disiplinsizliğini, organ kararı tanımazlığı alışkanlık edinenlerin bu doğrultudaki davranışlarını onaylamak olası değildir. DİSK'in temel ve vazgeçilmez ilkelerini açıkça çiğner bir konumdadırlar.

DİSK kuruluşlarından ve kuruluşunu hazırlayan koşullardan bu yana hep işçinin "söz ve karar sahibi olmasını" savunmuştur. Bu ilkenin en önemli uygulama alanlarından biri de kuşkusuz, yetkili sendikaların referandum yoluyla belirlenmesidir.

DİSK 12 yıl gibi kısa bir sürede ülkenin nitel ve nicel olarak en güçlü örgütlerinin arasında yer alabilmişse, bu başarıda yasaların zorlamasıyla yaptırılan referandumların büyük payı vardır.

DİSK'in ismi zaman zaman "Referandum" hakkının elde edilmesi mücadelesi ile özdeşleşmiştir. Tüm ilerici kamuoyunca bilinen anti-demokratik uygulamalarına bir yenisini eklemişlerdir.

Çeşitli kamu işyerlerinde yapılan oylamalar tüm ilericilerin, demokratların, sosyalistlerin önemli dersler çıkartacağı olaylardır. Oylamanın yapılış biçimi ne kadar anti-demokratik olursa olsun alınan sonuçların gerekçesi yapılamaz.

Tabana dayanan, işçiye güvenini işçinin kazanmış hiçbir yönetim işçinin oyundan kaçamaz.

İşçilerin oylarından kaçanlar Sendikalarındaki bugünkü yönetimlerini, ancak anti-demokratikliği, burjuva mahkemelerinde bile kabul edilen tüzüklerinin ardına gizlenerek korumaktadırlar.

Türkiye işçi sınıfının sendikal mücadelesinde önemli bir geçmişi olan Maden-İş Sendikamız buyöneticilercebir hasta gbi eritilmektedir.

İşçi sınıfının mücadele tarihinde unutulmaz yerleri olan birçok fabrikalardaki işçiler, bugün içleri kan ağlayarak DİSK'in ve de sendikalarının dışına düşürülmüşlerse, bunun tek sorumlusu, bugün dar grupçu görüşlerini egemen kılmak için her yolu meşru sayan, 6. Genel Kurul'dan önce DİSK'i basan zihniyetin temsilcileridir. Bu grup, işçiler ve tüm ilerici kamuoyunda inandırıcılığını yitirmiş olmanın hırçınlığı içinde sorumsuzca işçi ve emekçi örgütlerine saldırmaktadır.

Bu noktada son zamanlarda sömürü aracı yapılmak istenen birkaç konuyu aydınlatmakta yarar vardır:

Örgüt yıkıcılığını sürdürenler D.Toprak-İş Sendikasının DİSK'ten ihraç edildiğini yaymaya çalışmaktadırlar.

D.Toprak-İş Genel Kurulu DİSK'in aynı işkolunda kurulu iki sendikasının birleştirilmesine ilişkin kararını onaylamıştır. Devrimci Toprak-İş Genel Kurulu ortak sendikada görev alacak 15 kişilik kurucu heyeti seçmiştir. Buna karşın sendika yönetimini eline geçiren belli siyasal grubun yörüngesindeki yöneticiler, hem kendi örgütlerinin en yüksek karar organının kararlarını hem de konfederal disiplini bilinçli olarak çiğnemişlerdir. DİSK Anatüzüğüne göre DİSK'in birleştirme kararına uymayan sendikalar kendiliğinden üyelikten düşerler. Tüzüğün bu açık hükmüne, Genel Kurul kararlarına rağmen Devrimci Toprak-İş yöneticilerinin izledikleri yol, sendikalarını bir plana dayalı olarak DİSK üyeliğinden düşürmeye yönelik olmuştur.

Belli bir günlük gazetede yayınlanan ve DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR'ın

DİSK yöneticilerinin konuya ilişkin açıklamaları, organların aldıkları kararlar DİSK'in 1 Mayıs'a ilişkin bakışını net bir biçimde ortaya koymaktadır.

"Egemen sınıflar, sağlıklı sendikaları ve demokratik kitle örgütlerini işlemez duruma getirmeyi amaçlamaktadırlar."

Diyarbakır'da söylediği ileri sürülen "Aster-İş'in ihraç kararını İstanbul'da yazıp geldiğini söyledi" başlıklı haber gerçek dışıdır.

Sahibi belli olan gazeteye böyle yalan haberler yazıp sonra bunu belge diye kullanarak DİSK Yönetimini suçlamaya çalışanların gizli amaçları ilk bakışta sırıtmaktadır. Asgari namus ölçüleri ile bağdaşmayan böylesi davranışlar önyargılı bir hedefe varmanın ürünleri olabilir.

1 Mayıs 1979'daki bölücülüklerinin ihanete varan davranışlarının hesabını boynunda taşıyanlar, egemen çevrelerce alkışlanan, 1 Mayıs'ı burjuvazinin istediği alanlarda, içi boş bir kutlamaya indirgeyenler, DİSK Bölge Temsilciler Meclislerindeki konuşmalarla ve alınan kararlarda mahkum edilmişlerdir. İşçi sınıfını sendikal düzeyde bölerek ayrı bir örgütlenmede maceraya sürüklemek isteyen ve sıkıyönetimce "sağduyu" sahibi olarak nitelenen bu sendikacılar amaçlarını gerçekleştirmek için anarşist yöntemlere başvuranlar, anarko sendikalist eğilimlerin giderek güçlenmesine ortam hazırlayanlar, işçi sınıfının devrimci mücadelesi karşısında hüsrana uğrayanlardır. Bu kesinlikle bilinmelidir.

Türkiye çok önemli günler yaşamaktadır. CHP ağırlıklı hükümetin IMF ve OECD gibi emperyalist kuruluşlarla 1,5 yılı aşkın bir süredir sürdürdüğü pazarlık sonuçlanma aşamasına gelmiştir. Ekonomik bunalımın aşılmasını sağlayacağı ileri sürülen yeni dış borç ve kredilerin ufukta görünmesiyle egemen sınıflar arasındaki iç çelişkiler siyasal alana bütün çıplaklığıyla yansımıştır. Sağlanan kredi ve borçların nasıl kullanılacağı, nasıl paylaşılacağı tartışması, burjuva parlamenter sistemin tüm kuralları bir kenara itilerek sürdürülmektedir. Milletvekili pazarları yeniden açılmış, transferler, vaatler hızlanmıştır.

CHP ağırlıklı hükümetin iktidarda kalmayı başarması ve düşürülmesi, erken bir genel seçim, yeni bir MC girişimi uzak olmayan olasılıklar olarak karşımızdadır. Bu anlamda yeni bir MC'nin kurulması için belli çevrelerin harcadığı çabalar ibret verici ve uyarıcıdır. Tüm bu olasılıklardan herhangi birinin gündeme gelmesi işçi ve emekçi sınıfların vermek zorunda oldukları mücadelenin çetinliğini hafifletmeyecektir. Her olasılıkta da işçi sınıfının öncülüğünde çetin bir bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm sınavı verilmek durumundadır.

Böylesi bir ortamda, DİSK'i bu mücadelenin dışında bırakmak veya mücadele edemez hale getirmek, egemen sınıfların ortak istemi ve planıdır. Bu nedenle disiplin tanımaz, yönetimlerinde egemen oldukları sendikaların asgari işlevlerini yerine getiremez bir grubun DİSK'e ve diğer Demokratik kitle örgütlerine yönelik bölücü, tasfiyeci, dayatmacı girişimleri, içinde bulunduğumuz ortamın koşullarından soyutlanarak değerlendirilemez.

Bu davranışlarına gerekçe olarak kullandıkları gerçek dışı suçlamalara hoşgörü ile bakılamaz.

Bu sadece DİSK ya da bu grubun saldırısına hedef olan örgüt üye ve yöneticilerinin değil tüm demokrat kamuoyunun gözardı edemeyeceği bir gerçektir.

Bu davranışlar içinde olanlar bilerek ya da bilmeyerek uluslararası tekellere alet olmaktadır. Ancak çeşitli kereler uyarılmalarına rağmen davranışlarını sürdürmeleri bu durumun bilinçli olarak benimsediklerini göstermektedir.

Böyle bir ortamda DİSK karar organlarından gelmeyen ve amacı bilinen yakıştırmalara karşı örgütümüzün her kademesi uyanık olmak durumundadır. Ancak böylelikle bu konuda oynanmak istenen oyunlar bozulabilir.

DİSK karşısına çıkarılmak istenen açmazları mutlaka aşacaktır. Bunu, ilkelerinden, sınıfsal çıkarlarından ve örgütsel bütünlüğünden ödün vermeden gerçekleştirmek temel amaç olacaktır. Bu anlamda örgütümüzdeki tüm yönetici ve üyelere büyük görevler düşmektedir."

TEK TİP DEMOKRATİK TÜZÜK

DİSK 6. Genel Kurulu'nun aldığı kararlar arasında 6 No'lu "Sendikalarda içe dönük demokrasinin uygulanması ve tüzüklerin demokratikleştirilmesi" ile 10 No'lu "Tabanın söz ve karar sahibi olma genel ilkeleri" başlıklı kararların "DİSK Yönetim ve Yürütme Kurullarına "Kongreden sonra hemen çalışmaya başlaması ile sendikalarımızın tüzüklerini gözden geçirerek örgüt içi demokrasi uygulamasının asgari ölçülerini saptayan örnek demokratik bir tüzüğün hazırlanması" görevini vermiştir.

Bu görev doğrultusunda çalışmalara başlayan **Yönetim** ve **Yürütme Kurulları**, önce üye sendikalardan, oluşturulacak **tek tip tüzük** ile ilgili görüş ve önerilerini istemiş, bu doğrultuda hazırlanan tüzük taslağını sendikaların eleştirilerine sunmuştur. Gelen eleştiriler gözönüne alınarak **Genel Yönetim Kurulu**'nun genişletilmiş toplantısında sendikalarımızın yetkililerinden oluşan 7 kişilik bir komisyon tüzüğü hazırlamakla görevlendirilmiştir. Hazırlanan **"Tek Tip Demokratik Tüzük"** Yönetim Kurulunun 21-23 Mart 1979 tarihleri arasında yaptığı toplantıda son biçimini almıştır. Toplantının üye sendikaların birer yetkilisinin de katıldığı birleşiminde **"Tek Tip Demokratik Tüzüğün" 30 Nisan 1980** tarihine kadar tüm üye sendikalarımızca yaşama geçirilmesine ilişkin **bağlayıcı** karar **oybirliği** ile alınmıştır.

DİSK Genel Yönetim Kurulunun bu konuya ilişkin kararında, **"Tüm üyelerimize hiç bir koşul aranmaksızın sendikanın yönetim organlarına seçilme yolunu da açan tek tip demokratik tüzük ile demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı yolunda tarihsel bir aşama noktasına ulaşılmış, bazı sendikalardaki anti-demokratik tüzüklere ve de uygulamalara son verilmiş, bu yüzden sendikaların yargı organları karşısına çıkarılması da önlenmiş olacaktır"** denilmiştir.

Demokratik Tüzüğün amaç ve ilkelerine ilişkin 5. Maddesinde **"Ülkemizi ve halkımızı tam bağımsızlığa kavuşturmayı öngören, uluslararası işçi sınıfı ile uyumlu çalışmalar yapmayı hedefleyen, sosyalist bir düzenin hayata geçirilmesine ilişkin çalışmalarda bulunmayı ilke sayar"** görüşü yer almaktadır.

Delegelik koşullarını belirleyen 12. Maddede; Organ yöneticilerini seçecek delegelerin, yöneticiler tarafından atanması veya Yürütme Kurullarının delege seçilmek için aday olanları dışlaması, bütün bu delegelerden aşarak seçilmiş delegelerin delegeliklerinin kaldırılması gibi sendikal demokrasiyi yok eden uygulamalara son veren Demokratik Tüzük **"Sendika organlarına veya delegeliğe aday olmak için sendika üyeliğinden başka bir koşul aranmaz"** hükmünü de getirmektedir.

"Tabanın söz ve karar sahibi olma" ilkesi bir lüks değildir. İçi boş, gelişigüzel söylenmiş, işçileri avutma aracı olarak kullanılacak bir söz de değildir. "Tabanın söz ve karar sahibi olma" ilkesi, işçilerin gerçekten yönetimde söz ve karar sahibi olmalarını sağlamayı amaçlayan **DİSK**'in genel bir ilkesidir.

DİSK'in 6. Genel Kurulu, **Demokratik Tek Tip Tüzüğe** ilişkin kararıyla, bütün bu engelleri ortadan kaldırma görevini Genel Yönetim Kuruluna vermiştir. Bunu gerçekleştirmek bizim ve üye sendikalarımızın tarihi ve sınıfsal görevimizdir.

DİSK'i **DİSK** yapan ilkelerin başında gelen **"tabanın söz ve karar sahibi olma"** ilkesinin önündeki tüm engelleri kaldıran, **"Demokratik merkeziyetçi"** işleyişe yeni boyutlar kazandıran Tek Tip Demokratik Tüzük bilinçli DİSK üyelerinin elinde daha da gelişecek, mücadele içinde kazanılan zengin deneylerin ışığında Türkiye işçi sınıfının **"sınıf ve kitle sendikacılığını"** egemen kılma ve **"devrimci sendikal birliği sağlama"** mücadelesinde elindeki en önemli araçlardan biri olacaktır.

DİSK Basın-Yayın ve Tanıtma Dairesi Demokratik Tek Tip Tüzüğün broşür olarak basılması için gerekli hazırlıkları tamamlamıştır. Önümüzdeki günlerde Tek Tip Demokratik Tüzük Broşürü işyerlerinde dağıtılmaya başlanacaktır.

REFERANDUM PANELİ

YÖNETİCİ: Rıza GÜVEN
DİSK Genel Başkan Vekili ve Toplu Sözleşme Daire Başkanı.

Tartışmaya Katılanlar:

Prof. Dr. Kenan TUNÇOMAĞ
İ.Ü. Hukuk Fakültesi İş Hukuku Enstitüsü Müdürü.

Şükran KETENCİ
Türkiye Gazeteciler Sendikası Eğitim Sekreteri

Ahmet EROL
Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri Derneği. (İM-DER) Genel Başkanı.

Özcan KESGEÇ
Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı.

Av. Ergin TÜRSOY
İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi.

Toplantı günü: 15 Haziran Cuma, Saat 10.00
Toplantı yeri: DSİ Salonu. YÜCETEPE-ANKARA
Düzenleyen: DİSK Yürütme Kurulu

Referandum Paneli

SENDİKAL SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE GÜÇLÜ BİR SİLAH: "REFERANDUM"

DİSK Yürütme Kurulunun düzenlediği "Referandum konulu panel 15 Haziran günü Ankara'da yapılmıştır. DİSK Genel Başkanvekili ve Toplu Sözleşme Dairesi Başkanı Rıza GÜVEN'in yönettiği panel'e çok sayıda DİSK'e üye ve üye olmayan işçi, Çalışma Bakanlığı görevlileri, İş Hukuku alanında çalışan bilim adamları, ve bazı parlamenterler katılmıştır.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş Hukuku Enstitüsü Müdürü Prof. Kenan TUNÇOMAĞ, Türkiye Gazeteciler Sendikası Yönetim Kurulu üyesi Şükran KETENCİ, İM-DER **(İş Müfettişleri Derneği)** Genel Başkanı Ahmet EROL, İstanbul Barosu Yönetim Kurulu üyesi Avukat Turgut KAZAN ve SOSYAL-İŞ Sendikası Genel Başkanı Özcan KESGEÇ'in tartışmacı olarak katıldıkları panel Rıza GÜVEN'in konuşmasıyla açılmıştır.

REFERANDUM" toplu sözleşme yapma yetkisinin belirlenmesindeki yolsuzluk ve sahtelikleri önlemenin tek çözümüdür diyen DİSK Genel Başkanvekili Rıza GÜVEN'in konuşması özetle şöyledir:

"İşçi sınıfı, uzun demokratik sınıf ve kitle örgütü DİSK'in sürdürdüğü mücadele sürecinde çok önemli yeri olan "Referandum"u, bu kez konu ile ilgili tüm kişi ve kuruluşların katıldığı bir düzeyde tartışmaya açmış bulunuyoruz.

Sınıf sendikacılığı temeli üzerindeki mücadele yıllarının gündeminde yeri değişmeyen "referandum" toplu sözleşme yapma yetkisinin belirlenmesindeki yolsuzluk ve sahtelikleri önlemenin tek çözüm yolu olarak işçi sınıfının vazgeçilmez istemlerinden birisi olmuştur.

Özellikle 275 sayılı yasayla düzenlenen toplu sözleşme yapma hakkının hangi sendikaca kullanılacağının belirlenmesine ilişkin kuralların çok önemli boşluklar taşıması nedeniyle işçiler bu hakkı kullanamaz duruma getirilmişlerdir.

Bu nedenlerle çok kez gerçekten çoğunluğa sahip sendikalar toplu sözleşme yapma hakkını kullanamazken, işyerinde hiç üyesi bulunmayan sendikaların yetki alarak toplu sözleşme imzaladığı görülmüştür.

Bu dönemde uzlaşmacılığa prim verilmiş, sarı sendikaların güçlenmesine yardım edilmiştir. Sarı sendikalar hayali üyelerden kestirdikleri ödentileri kasalarına akıtarak bu kaynakları yeni sahtelikler için kullanmışlardır.

Diğer yandan yargı organlarının birbiri ile çelişen kararları, üst yargı organlarına yansıması ve oradan karar beklemesi, yasadaki başka olumsuzluklar nedeniyle toplu iş sözleşmesi yetkisinin belirlenmesi aylar hatta yıllarca sürebilmektedir.

Toplu sözleşme yapma hakkını kullanma yetkisinin belirlenmesi anlamındaki "Yetki uyuşmazlıklarının çözümü" 1961 Anayasasının 46. maddesinin tanıdığı "Sendika seçme özgürlüğü" ve 47. maddesinin tanıdığı "Toplu sözleşme yapma hakkı"nın doğal bir gereğidir.

1961 Anayasasının 47. maddesi toplu sözleşme yapma hakkını işçilere tanımış, bu haklarını üyesi oldukları sendikalar aracılığı ile kullanabileceklerini düzenlemiştir.

Bu gerçek, bugüne değin yetki uyuşmazlıklarının çözümü, sahteliklerin önüne geçilmesi, hangi sendikanın yetkili sayılacağına ilişkin inceleme yöntemlerinin araştırılmasında gözardı edilmiştir.

Bugüne değin karşılaşılan

sahtecilikler, bilirkişi incelemeleri üzerinde oluşan kuşkular, giderek yarı resmi organ durumundaki noterlere ilişkin savlar, yargı organlarının kararları arasındaki çelişkiler, Bölge Çalışma Müdürlüklerinin tutumları ve bunların yorumlanması sürekli olarak sendikalar arasındaki rekabetin sonuçları gibi gösterilmek istenmektedir.

Toplu sözleşme yetkisi alabilmek uğrunda tüm sendikaların, sendika yöneticilerinin sahteliğe başvurmalarını yetki almanın bir kuralı olduğu gibi bir kanı oluşturulmak istenilmiştir kamuoyunda. başta işverenler olmak üzere bazı kesimler de kamuoyunda böyle bir yargının oluşmasından yarar ummuşlardır, ummaktadırlar...

Böylece sarı sendika-işveren ilişkilerinin ömrünün uzayacağı, yapılan yolsuzluk ve sahteciliklerde tek nedenin "Sendikal rekabet" olduğu izleniminin yerleşeceği beklenmiştir...

Burjuvazi bununla da kalmayarak Anayasanın 46. maddesinin kendilerine tanıdığı "Sendika Seçme Özgürlüğü"nü kullanarak seçtiği sendikanın yetki almasını sağlamak için noter ve mahkeme kapılarında biriken işçilerin bu kararlı tutumlarını "Yasa dışı eylem" gibi göstererek kamuoyunu etkilemek istemiştir.

Geçen zaman ve yaşanan olaylar göstermiştir ki, bu durumdan yararlanan sadece işverenlerdir. Sarı sendikanın yetkili olmasını işveren istemektedir. Yetki uyuşmazlıklarının sürüp giderek aylar hatta yıllarca işyerinde toplu sözleşme yapılmamasını işverenler istemektedir.

Ne var ki, demokratik ve ekonomik bakımdan işçi sınıfına vaadlerde bulunarak DİSK'in de desteğiyle 1977 seçimlerinden oldukça güçlü çıkan CHP'nin kurduğu hükümet proğramına da yansıyan referandum, aradan 1,5 yılı aşkın zaman geçmesine karşın bugüne değin gerçekleşmemiştir.

R.GÜVEN

"Sınıf sendikacılığı temeli üzerindeki mücadele yıllarının gündeminde yeri değişmeyen referandum toplu sözleşme yapma yetkisinin belirlenmesindeki yolsuzluk ve sahtelikleri önlemenin tek çözüm yolu olarak işçi sınıfının vazgeçilmez istemlerinden biri olmuştur."

Çalışma Bakanlığı referandum yönünde giderek güçlenen kamuoyu nedeniyle konuya ilişkin bir tasarı hazırlamış ve ilgili kuruluşların görüşlerini istemişti. 1978'in 10. ayında Bakanlığın gönderdiği Referandum taslağı üzerine DİSK'de görüşlerini yazılı olarak Bakanlığa iletmiş ve bir an önce yasalaşması istemini yinelemişti. Oysa Çalışma Bakanlığının bu girişimi, üzerinden 8 ay geçmesine karşın meclis gündemine bile alınmamıştır.

İşte bu nedenlerle hem siyasal iktidarı uyarmak hem de gündeme gelecekse sağlıklı bir yasa tasarısına katkıda bulunmak açısından bu panele gereksinme duyulmuştur.

Değerli bilim adamları bu konuyla ilgili uzmanların bildirecekleri görüşlerin yararlı olması dileğiyle tümüne ve panele katılanlara DİSK adına saygılar sunarım."

A.EROL

"Yürürlükteki yasalar çoğunluk sendikasının sağlıklı bir biçimde belirlenmesine olanak vermiyor."

Referandum konulu Panel'de ilk sözü İş Müfettişleri Derneği Genel Başkanı **Ahmet EROL** almıştır.

Ahmet EROL, yürürlükteki yasalarla işyerlerindeki çoğunluk sendikasının sağlıklı bir biçimde belirlenmesinin çok güç olduğunu belirterek, Çalışma Bakanlığının başlattığı **"durum saptaması"** uygulamanın bu güçlüğü bir ölçüde de olsun azaltan ileri bir adım olarak nitelendirilmesi gerektiğini söylemiştir. Çoğunluk sendikalarının belirlenmesinde izlenecek en sağlıklı yolun işçinin gizli oy açık sayıma dayalı iradesine başvurmak olduğunu belirterek konuşmasını tamamlayan **A.EROL'**dan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş Hukuku Enstitüsü Müdürü Prof. **Kenan TUNÇOMAĞ** söz almıştır.

Prof. TUNÇOMAĞ konuşmasında, 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasasında yetki uyuşmazlıklarının çözümlenmesine ilişkin herhangi bir yasal boşluk bulunmadığını belirterek şunları söylemiştir:

"Yeni durumlar karşısında yasa kuralları yorumlanabilir. Ancak bugüne değin çoğu kez bu yorumlar yanlış ve eksik yapılmıştır." Yargı düzeyinde sürdürülen yoğun tartışmaların içinden çıkabilmek için işçinin oyuna başvurmaktan başka çare kalmadığını anlaşıldığını söyleyen Prof. TUNÇOMAĞ, **"Referandum"**

Prof.TUNÇOMAĞ

"Yeni durumlar karşısında yasa kuralları yorumlanabilir. Ancak bugüne değin çoğu kez yorumlar yanlış ve eksik yapılmıştır."

için yeni bir yasa düzenlemesine gidilmesine gerek olmadığını 275 sayılı yasanın yorumlanması yoluyla bu sonuca ulaşılabileceğini belirterek sözlerini bitirmiştir.

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu üyesi **Avukat Turgut KAZAN** da noter istifaları ve bilirkişi incelemelerinden çok sayıda örnekler vererek başladığı konuşmasında, yetki alabilmek için başvu-

Av. T. KAZAN

"Yargıtay 9. Dairesi farklı zaman ve ayrı olaylar için birbiri ile çelişen kararlar üretti."

rulan sahteciliklerin ulaştığı boyutları sergiledi. KAZAN ayrıca, Yargıtay'ın özellikle 9. Dairenin olumsuz tutumuna değinerek, bu dairenin, farklı zaman ve ayrı olaylar için birbiri ile çelişen kararlar ürettiğini savundu. **Avukat KAZAN,** bu yargı organının, aldığı kararlarla fiili bir durum oluşturduğunu da ileri sürdü. **Avukat KAZAN,** yetki uyuşmazlıklarının çözümünde yargı kararlarının kesinliğini hatırlatarak, bu kesinliğe rağmen Yargıtay'ın tüm yetki uyuşmazlıklarını inceleyerek kararlar verdiğini, fiili durumun da buradan kaynaklandığını savunarak sözlerini bitirmiştir.

Referandum panelinde daha sonra söz alan **SOSYAL-İŞ** Sendikası Genel Başkanı **Özcan KESGEÇ,** 275 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği günden bu yana yaşanan yetki uyuşmazlıklarından örnekler vermiştir. KESGEÇ, yetki uyuşmazlıklarının çözümlenmesinin aylarca hatta yıllarca sürdüğünü belirterek, Yargıtay'ın tavrını eleştirmiştir. Referandum uygulamasının yapılabildiği yıllarda 27 işyerinde yapılan referandumların sonuçlarını hatırlatan **Özcan KESGEÇ,** bu işyerlerinden 24 nde DİSK'e bağlı sendikaların yetki aldığını, birinci yetkisizlik kararı verildiğini, diğer ikisini de bağımsız sendikaların kazandığını belirtmiştir. **Özcan KESGEÇ,** referandum uygulamasına karşı duranların, uzlaşmacı sendikacılığın ömrünü uzatma amacını taşıdıklarını

Ö. KESGEÇ

"Referandum uygulamasına karşı durumlar uzlaşmacı sendikacılığın ömrünü uzatma amacını taşıyorlar."

söyleyerek konuşmasını bitirmiştir. Panel'in son konuşmacısı **Şükran KETENCİ,** şöyle demiştir:

"Referandumla ilgili olarak yıllardır süren tartışmalar, özünde hukukun açmazını değil, referanduma olan tepkiyi kanıtlamaktadır. Yasa toplu sözleşme için

Ş. KETENCİ

"Referandum yöntemine başvurulmasında yasal engel yoktur."

yetkili sendikanın saptanmasını isterken açık bir hüküm getirmemiştir. Bu, İş Hukuku ilkelerini uygulamanın gerektirdiği her yönteme, bu arada, bugünün koşullarında en sağlıklı görünen referandum yöntemine başvurulmasında bir engel yok demektir. Gerçeğin bu kadar yıllardır bir hukuk umacısı yaratılması ortada büyük çıkarlar olduğunu göstermektedir. Yetkili sendika çatışması içinde sendikaları bölmek, işçileri çatıştırmak, sendika enflasyonu ve sarı sendika yaratmaktır.

İşverenler açısından bir diğer önemli çıkar ise yetkili sendikanın belirlenmemesi yüzünden geçirilen aylar ve yıllar içinde işçi haklarından kazanımdır' "Belgeler üzerinde, işverenlerle, siyasal iktidarlarla anlaşarak yetki almak birçok sendika için tek tek işçiyi kazanmaktan daha kolay bir yol olarak görünmüştür. İşte işçi aleyhine böylesi büyük çıkarlar sözkonusu olduğu içindir ki, yetkili sendikanın belirlenmesi gibi basit bir konu yıllardır hukuk tartışması aldatmacası içinde çözümlenememektedir."

Daha sonra dinleyenlerin sorunlarını yanıtlayan konuşmacılar Panel'in sonunda yetkili sendikanın belirlenmesinde tek gerçekçi çözüm **"Refedandum"** olduğu noktasında görüş birliğine varmışlardır.

DİSK
BAŞKANLIĞI

ÇALIŞMA BAKANI'NIN PANEL'E GÖNDERDİĞİ MEKTUP

Konfederasyonumuzca, "Referandum" konusunda tartışmalı açık oturum düzenlenmesini olumlu karşıladığımızı, izleyeceğimizi ve yararlanacağımızı öncelikle belirtmek isterim.

İşyerlerinde yetkili sendikanın belirlenmesinde referandum yönetiminin benimsenmesinin ve yasallaşmasının, toplu pazarlık düzeninin aksaklıkları gidereceğine ve sarı sendikacılığın gelişiminin önleneceğine, öteden beri içtenlikle inanıyorum.

Bu konuda yasal düzenlemenin gerçekleşmesine değin, soruna sınırlı da olsa bir ölçüde çözüm getirmek amacı ile uygulamaya geçirdiğimiz "Durum Tesbiti" genelgesinin, 17 aylık bir süre içindeki deneyimleri, referandum ile ilgili yasal düzenlemenin hazırlanmasına katkısı büyük olmuş, soruna azda olsa geçici bir çözüm de getirmiştir.

Danıştay'ın "Durum Tesbiti" ile ilgili yaptığımız düzenlemeyi yasal bulması, Yargıtay'ın bazı kararlarında, durum tesbitini onaylaması ve çeşitli iş mahkemelerinin durum tebsiti ile ilgili çok olumlu kararları, bizim bu uygulamamızın doğruluğunu ve referandumun yasal olarak çıkarılması gerekliliğini vurgulamıştır.

Toplantınızda konunun geniş olarak inceleneceği inancı içinde yararlanacağımızı belirtir, başarılar diler, tüm katılanlara saygılar sunarım.

Bahir ERSOY
Çalışma Bakanı

MHP'ye cevap

FAŞİZMLE DİYALOG YAPILMAZ FAŞİZME KARŞI MÜCADELE YAPILIR!

DİSK, TÖB-DER, TMMOB, TÜMDER Genel Başkanları MHP'nin suçlamasını cevapladılar.

5 temmuz akşamı televizyonda yayınlanan açık oturumda örgütlerimiz, üyelerimiz ve tüm emekçiler yeni bir saldırıya uğradılar.

Kahramanmaraş, 1 Mayıs, Piyangotepe katliamlarının sorumluları; Abdi İPEKÇİ, Doğan ÖZ, Bedrettin CÖMERT, Bedri KARAFAKİOĞLU, Necdet BULUT ve daha yüzlerce insanın katillerinin işledikleri cinayetler görmezden gelindi.

Demagojinin en ilkel biçimlerini sergileyen MHP'nin temsilcisi oturuma katılan CHP Genel Sekreteri Mustafa ÜSTÜNDAĞ'ın gözlerinin içine baka, baka; faşist çetelerin işledikleri, yüzlerce insanın ölümüyle sonuçlanan katliam ve cinayetleri görmezden gelerek DİSK'e ve TÖB-DER'e, TÜM-DER'e ve bütün halka saldırmak cesaretini kendinde bulabildi.

Bunları cevaplandırmak sorumluluğunu bile üstlenmeyen CHP sözcüsü ve TRT görevlisinin sorumsuzluğu karşısında orada bulunmayan ve cevap verme olanakları olmayan kuruluşların saldırılara uğraması karşısında suskun kalmaları bu kişi ve kuruluşların Faşizme karşı tavırsızlığının bir başka kanıtıdır.

Halkın özgürlüğünü, canını ve onurunu yok etmeye yönelen faşist güçlerin bu kadar pervasızca hareket edebilmesinin bir nedeni de bizce budur. Emperyalizm ve yerli ortaklarının sömürü ve soygunlarının bekçiliğini yapan faşistlerin işledikleri bunca cinayetin sorumluluğunu yüzlerce şehit vermiş örgütlerimize fırsat verilmesini kınamamak mümkün değildir.

Yüzbinlerce emekçiyi saflarında toplayan örgütlerimiz örgütlü bulundukları işyerlerinde Faşistlerin yolsuzluklarını ve halka düşman yüzlerini teşhir ederek faşistleri kitlelerden soyutlamaktadırlar. Bundan dolayı da faşistler bir yandan barış çağrıları yaparken, bir yandan da ülkenin her yanında azgınlaşmakta ve saldırılarını artırmaya devam etmektedirler.

Faşistlerin örgütleyip tezgâhladığı katliam ve cinayetler ancak ve ancak mücadele ile tüm emekçi sınıf ve tabakaların mücadelesi ile önlenebilir. Bütün insanlığın düşmanı olan Faşizm barış için adaklar düzmekle, canilerin elini sıkmakla altedilemez.

Faşizmle diyalog olmaz. Faşizme karşı mücadele verilir. Faşist tertip ve konploları boşa çıkarmanın yolu Faşizmin ve faşist odakların üstüne kararlıca gitmekten geçer.

Televizyondaki açık oturumda MHP temsilcisi, örgütlerimizi ve üyelerimizi faşist çetelere bir kez daha açıkça hedef göstermiş ve DİSK'in TÖB-DER'in TÜM-DER'in ve diğerlerinin kapatılmasını istemiştir. Ancak, buna güçleri yetmeyecektir. Ayrıca **(Örgütlerimiz bu konuda TRT'den cevap hakkı isteyecektir.)** İşçiler, öğretmenler, memurlar, teknik elemanlar ve bütün emekçiler uzun süredir zaten faşist güçlerin saldırılarına hedef olmaktadırlar.

Bu saldırılar bizleri hiçbir zaman durduramamıştır. Gözdağı, tehdit ve katliamlar faşizme karşı mücadelemizi engellemeyecektir.

Kapatılması gereken emekçi halk güçlerinin örgütleri değil, katillerin, ajanların ve halk düşmanlarının yuvalandığı faşist odaklardır.

Ülkemizi ekonomik darboğazlara sürükleyen IMF, AET, OECD, Dünya Bankası gibi Finans-Kapitalin Uluslararası Kuruluşlarına kul köle ederek, halkın onurunu zedeleyenler ekonomimizi daha bağımlı kılanlar, teröründe ekonomik bunalımında sorumluları, suçu başkalarına yıkarak kendilerini kurtaramazlar.

Emekçi halkımız kuzu postuna bürünmüş kurtların zulmünden ve tahakkümünden kesinlikle kurtulacaktır. Faşist canilerin yaptıklarının yanlarına kalmayacağına inanıyoruz.

Önümüzdeki günlerin; yurtsever, demokrat, devrimci güçlerin geliştirerek verecekleri tutarlı mücadelelerle aydınlık olacağından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Emekçi halkımıza duyururuz.

Sermaye Cephesi

12 Mart'ın kaymağını yiyen sanayiciler şimdi yaratılan her değerin nerede nasıl ve kim için harcanması gerektiği konusunda söz sahibi olmak istiyorlar

BÜYÜK SERMAYE SAVAŞ AÇTI

Büyük sermaye savaş açmıştır.

Bu savaş, başta işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza karşıdır. İşçi sınıfımız ve halkımızın var olan ekonomik ve demokratik haklarını genişletme mücadelesine ve bu toplumun tek rasyonel alternatif olma yolundaki sosyalizmin ışığında verilen mücadeleye karşıdır.

Bunun yanısıra, bu savaş; büyük sermayenin kendisi ile çelişen diğer egemen sınıf katmanlarını bütünüyle güdümü ve denetimi altına almaya yöneliktir.

Bu savaş çağrısı aynı zamanda, bütün burjuva partilerine ve siyasal iktidarlarına sadece ve sadece kendi sınıfsal çıkarlarına uygun politikalar izletmeyi de amaçlamaktadır.

Büyük sermaye bu savaşı açarken zamanlamayı tam yerinde yapmıştır. Genel olarak Türkiye üzerinde uluslararası kapitalist emperyalist sistemin ekonomik baskılarının yoğunlaştığı,

- Kıbrıs, U-2, Ortadoğu ve özellik-

"TÜSİAD" NEDİR?

TUSİAD, Türkiye Sanayiciler ve İşadamları Derneği'nin kısa adıdır. Türkiyenin sayılı işadamları ve sanayicileri kendi sınıfsal çıkarlarını tacirlerden, ithalatcılardan, ihracatcılardan, toprak ağalarından ayırmak için 1971 de bu derneği kurmuşlardır.

Böylelikle, sınıf mücadelesinde daha net ve daha açık tavır alabilmenin koşullarını hazırlamışlardır.

TUSİAD'ın bir "dernek" olarak üyeleri eliyle kontrol ettiği şirket sayısı 166'dır. 1977'de bu şirketlerin kiraları 80 milyar olup, bu rakam 1977 devlet bütçesinin üçte biridir. Bu şirketlerde çalışan işçi sayısı ise 132 bin'i geçmektedir.

Sanayicilerin kendine özgü sorunlarını çözümlemek amacıyla oluşturdukları bir kuruluş olarak 1971'den bu yana varlığını sürdüren TUSİAD, gerçekten önemli işler yapmıştır. 12 Mayıs'ta ise verdiği gazete ilanları ile yeniden ön plana çıkmıştır.

le de İRAN'da olup bitenlerin Türkiye'yi en üst düzeyde etkilediği,

- Ülke içinde uygulanan ekonomik politikanın egemen sınıfların çeşitli katmanları açısından ayrışma noktasına geldiği,
- Başta işçi sınıfı ile emekçi halkımızın ekonomik ve demokratik hakları için verdikleri mücadelenin yüksekliği,
- Buna karşılık bugüne kadar koruyup kolladıkları faşist güçler aracılığıyla sürdürülen saldırının en yoğun düzeye çıktığı,
- 19 ilde sıkıyönetim uygulamasının olduğu dönemde tekelci sermaye açısından böyle bir çıkışa uygun ortam oluşmuştur.

GAZETE İLANLARININ DİLİ

Büyük sermaye, Türkiye'de kendisine tanınan sanayi odaları, ticaret odaları gibi yarı **resmi, Lien kulüp** vs. gibi de zorunlu olmayan örgütlenmeler dışında, ayrıca yeniden bir örgütlenme gereğini duymuştur. 1971 Muhtırası ile başlayan rejimin en acımasız döneminde "TÜSİAD" adıyla kurulan dernekle günün en palazlanmış sermayedarlarınıçatısı altında toplamıştır. Koç'lardan Eczacıbaşı'larına, Sabancı'lardan, Durmuş Yaşar Oğullarına, Özal'lardan Berker'lere kadar 185 sermayedarı yani, bütün büyük sermaye kesimlerini bu dernekte yan yana getirmiştir.

Büyük sermayenin bugüne kadar çeşitli biçimlerde ve çeşitli araçlarla sürdürdüğü saldırılar, 1979 Mayıs'ında günlük basına verilen ilânlarla, tam bir "**meydan savaşı**" çağrısı haline dönüşmüştür. TÜSİAD, neden bugüne kadar olduğu gibi TRT, günlük basın, düzenin her türden kurumu ve gizli açık faşist güçler aracılığıyla sürdürdüğü saldırı stratejisinden vazgeçerek bu kadar açık bir savaş yöntemine başvurmak gereğini duymuştur. Cevaplanması gerekli olan soru da budur?

"DÜZENİN GERÇEK SAHİBİ BENİM"

Sanayici büyük sermaye palazlanmaktadır. İlk kez 1971'de hizmet sektörü ile birlikte sanayi sektörü, yaratılan değerlerin yarısından fazlasını eline geçirmiş ve milli gelirdeki bu payını giderek de büyütmüştür. Tarım ve sanayi dışı sektörlere oranla ekonomik gelişimi kendi varlığında simgeleyen büyük sanayi sermayesi bu noktadan sonra, topluma bütün kurumlarıyla sahip çıkmak istemiştir. 1978'lerde hizmet sektörü ile birlikte % 68.1'e çıkan milli gelirdeki payından dolayı da bu hakkı kendinde görebilmiştir.

Vehbi Koç

Artık yaratılan her değerin, ya da birikmiş her fonun "nerede" "nasıl", "ne zaman" kullanılması gerektiğine karar vermek isteyecek gücü kendinde görmüştür. Merkezi devletin gerek bütçesine, gerekse ekonomik politikasına belirleyici olarak katılmak istemini de gösterebilmiştir.

İşte, milyonlarca lira ödenerek verilen ilanlarla açılan "**meydan savaşı**" nın altında yatan gerçek, tam anlamıyla bir güç gösterisi ve topluma bütün kurumlarıyla sahip çıkma isteğinden kaynaklanmıştır.

BÜYÜK SERMAYENİN ŞİKAYET HAKKI YOKTUR...

Temelde sorumlu olan büyük sermayenin bugüne kadar gerektiği gibi davranmayarak, bugün toplumsal ekonomik sorunların bu boyutlara ulaşmasından sonra genel bir savaş çağrısında bulunmasının anlamı da ayrıca tartışmaya değer bir olgudur.

Milyonlarca liralık ilân vererek,
"**Yoksul ülkelerde görülen "YOK" lar içinde**" olduğumuzu,
"**Yeterli düzeyde ihracat yapamadığımızı**",
"**Enerji üretiminin yetersizliği**"ni,
"**Her yüz kişiden 14'ünün işsiz olduğunu**",
"**% 60'ı aşan bir enflasyon**" ile kavrulduğumuzu,
"**Vergi kaçakçılığının**" yaygınlaştığını,
"**Giderek rejimin değişme**" tehlikesi içinde olduğunu,
"**İnsanca bir yaşamın**" olmadığını,

İşçilerin "**Hürriyet içinde örgütlenip sendikasını seçme olanağı**" nı bulunmadığının vs..

söylemek büyük sermayeye düşmez...

Bunları ancak ve ancak başta işçi sınıfımız ve emekçi halkımızın örgütleri söyleyebilir. Bu eleştiriler yalnız emekçi halkımızın hakkıdır. Bu düzeni kuran, bu düzen içinde varlığını geliştirip, ülkenin bütün zenginliklerini kapitalist emperyalist güçlere peşkeş çeken, onlara işbirlikçilik yapan, hiç bir egemen sınıfının bu türden bir eleştiri yapmaya hakkı bulunmamaktadır. Eğer böyle bir açıkgözlük yaparak, bu toplumun sahibi gözükmek isteği için koşulların uygun olduğunu sanıyorlarsa, buna yeltenenler hiç heveslenmesinler. Bu toplumun hiç bir zaman sahibi olmadılar. Hiç bir zaman da olmayacaklardır. Bu toplum, bütün değerlerin yaratıcısı olan işçi sınıfımız ve emekçi halkımızındır.

KAPİTALİZMİ DE KURALLARI İLE OYNAMAK

Büyük sermaye, işbirlikçilik yaptığı yabancı tekellerin kendi toplumlarında oynadığı rolü üstlenmek istemektedir. Toplumun her noktasında denetlemeyi düşlemektedir. KAPİTALİZMİ kurallarına göre oynamanın ya da kendini, kendi isteğine göre bazan "**kuş**" bazen "**deve**" olarak görmenin artık koşulları kalmamıştır. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız topluma sahip çıkacak güce ulaşmıştır. Büyük sermaye toplumsal fonksiyonları üstlenmek istemekte, artık çok geç kalmıştır. Başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımız, bugün paralı ilânlara konu olan şikayetleri her fırsatta yazılı, sözlü, eylemli olarak dile getirdiğinde, büyük sermaye, "**BEN DEVEYİM UÇAMAM**" demiştir. Bugün şikâyetlere konu edilen gerçekler gün be gün toplumdaki bütün sınıfları etkisine alıp ezerken ise "**BEN KUŞUM KOŞAMAM**" demiştir. Sorumluluktan kaçınmıştır. Bugün ise ayrışma noktasına gelinmiş, genç işçi sınıfı ve emekçi halk toplumda "**ben de bir gücüm**" diyebilmekte, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde fiilen söz sahibi olmaktadır.

TEKELLER EMPERYALİST KAPİTALİST SİSTEMİN UYDUSUDUR.

Tekellerin oynamak istedikleri rol tarihsel bir gecikmeye uğramıştır. Tekeller bugün ekonomik ilişkilerinde ve koşullarında, emperyalist kapitalist sistemin tam piyonu durumuna gelmişlerdir. Çok uluslu tekellerin kendilerine verdikleri misyon doğrultusunda Türkiye'de varlıklarını sürdürebilmektedirler. Bu yaşama alanı ise, toplumda talip oldukları ekonomik ve siyasal etkinlikle bağdaşamamaktadır.

Çok uluslu kapitalist tekeller yerli büyük sermayeye teknoloji seçim hakkı vermemektedir. Ayrıca tekellerimiz teknoloji üretimi yapacak güçte değildir. Yıllardır dışa bağımlı olmadan üretim yapamaz bir ekonomi kurulmuş, ve bu ekonomik yapıdan geri dönülemez noktalara çıkılmıştır. Bu yapıyı tekeller değil, işçi sınıfımız ve emekçi halkımız değiştirebilir.

Bağımlı ilişkiler içinde oynanmak istenen rol de bağımlı olacaktır. Günümüzde "**bağımsızlık**" kavgası bunun ulaştığı toplumsal boyutlar ise, tekellerin güdüm altındaki böyle bir misyonuna "**EVET**"

Bir zamanların Başbakanı Naim Talu Tusiad'ın bir toplantısında yönetici olarak bulunuyor. İki yanır.da ise su içen Feyyaz Berker (TUSIAD BAŞKANI) Sağ.nda ise Vehbi Koç'un oğlu Rahmi Koç.

● Bu savaş; büyük sermayenin kendisi ile çelişen diğer egemen sınıf katmanlarını bütünüyle güdümü ve denetimi altına almaya yöneliktir.

demeyecektir... Ve bu oyunu bozacaktır.

İLANLAR KENDİ KENDİLERİ İLE ÇELİŞİYOR

10 haftalık bir program doğrultusunda yapılması düşünülen paralı savaşım ilânı, bugüne kadar ancak 4 hafta sürebilmiştir. Böylelikle, savaş çağrısı, daha savaş başlamadan geri püskürtülmüştür.

İlki 15 Mayıs'ta **"GERÇEKÇİ ÇIKIŞ YOLU"** başlığı ile verilen ilânı, birer hafta ara ile **"ULUS BEKLİYOR"**, **"YOKLUĞU PAY LAŞMAK MI-BOLLUĞU SAĞLAMAK MI"**, **"REFAHIN VE HÜRRİYETLERİN DÜŞMANI ENFLASYON"** başlıkları ile verilen tam sayfalık ilânlar izlemiştir.

Bu ilânlarla açılan savaşın yanı sıra ilânların kendi kendisi ile çeliştiği de bir çırpıda görülmüştür.

BÜYÜK SERMAYE İŞÇİ SINIFINDAN KORKUYOR

"Gerçekçi çıkış yolu" başlığı ile verilen ilânda: Türkiye'nin içinde bulunduğu ve kendi eserleri olan durum kısaca özetlenmiş; kitlelerin gözünde sorumluyu gizlemek için **"TÜRKİYE NEREYE GİDİYOR"** diye bir soru sorulmuştur. Ve yavuz hırsızın ev sahibini bastırmasının en güzel örneği olacak bir soru ile **SORUMLULUK KİMDEDİR?** denilmiştir. Böylece hedef şaşırtılmak istenmiştir.

Türkiye'de kitleler bilmektedirler ki, bu tür demagojilerle gerçekler gizlenemeyecektir. Sorumlu olanlar, bugün vergi kaçakçılığından, enflasyondan, işsizlikten şikayet eder gözükenlerdir. Böylece suç bastırıp, bir müddet daha varlıklarını sürdürmek isteyenlerdir. Yani kendileridir.

"GİDEREK REJİM DEĞİŞİR"

Büyük sermaye bu bozuk düzenin nasıl bir sonla biteceğini de gayet iyi bilmektedir. Onlar, ilânlarında işçi sınıfı ve emekçi halka, kendilerinin de şikâyetçi oldukları bozuk düzene rejimi değiştirecek boyutlarda tepki göstereceklerini söylemektedirler. Gerçekten de onların itirafları ile şu çok açık olarak kanıtlanmıştır ki, bu düzen ancak değiştirilerek düzeltilebilir. Çünkü büyük sermayenin de deyimiyle **"Bugün milletimiz insanca yaşama şartlarının tehdit altına girdiğini görmenin ıstırabı içindedir"**.

İşçi sınıfımız da aynen böyle düşünmektedir. Üyemiz TEKSTİL SENDİKASININ da gazetelere verdiği karşı ilânda belirttiği gibi:

> "Ülkemiz derin bir bunalım yaşıyor.
> Ülkemiz bir "yok"lar ülkesi oldu.
> Kuyrukların sayısı ve boyu gün be gün artıyor.
> Ama...
> "Yok"lar ülkesinde yok olan sadece biziz.
> Kuyruklarda ömür tüketen sadece biziz.
> Bizim ücretlerimiz % 60 enflasyonu yakalayamıyor.
> Faşist kurşunlarına boy hedefi olan hep biziz,
> katledilenler bizim çocuklarımız.

GERÇEK KURTULUŞ YOLU

ve emekçi halkımıza

işçi sınıfımıza

TEKSTİL İŞÇİLE

Ulus bekliyor

Gerçekçi çıkış yo

Ülkemizde yaşanan ekonomik, politik
ve toplumsal bunalımın asıl nedeni budur.
Bugünkü bunalımın sorumluları,
60 yıldır Türkiye ekonomi politikasını
çizenler ve uygulayanlardır.
Emperyalizme bağımlı geri kapitalist düzen,
ve bu düzenin sahipleri
Bugünkü yapının mimarıdırlar.
Ve bunlar şimdiye kadar yıktıklarını
gazete ilânlarıyla yeniden kuramazlar."

ve "**İnsanca yaşama şartları tehdit altına giren**"ler kimdir? Büyük sermaye mi? yoksa, işçi sınıfımız emekçi halkımız mı? Bu tesbiti yapmakla "**korkunun ecele faydasının**" olmayacağını da öğrenmelidirler.

İşsiz olan, işgüvenliği olmayan,
tezgah başında can veren biziz.
Yıllardar gurbet ellerde ter döken,
ülkemize döviz akıtan biziz.
Biz veriyoruz toplam gelir vergisinin %90'ını.
Aylığımızın yarısını biz kiraya yatırıyoruz.
Gecekonduya mahkum bırakılan biziz.
60 yıldır toprak reformunu biz bekliyoruz.
60 yıldır tarımımızı biz ayakta tutuyoruz.
Bizim ürettiklerimiz dünya çapında ün kazanıyor.
Ama hâlâ açlık, işsizlik, hayat pahalılığı,
bizim arkadaşımız. Neden? Neden?
Üreten biziz, ama yöneten biz değiliz.

SENDİKALARA UZANAN DİL

Büyük sermaye, topluma sahip çıkmak isterken, bir yandan da bugüne kadar reddettiği bugün ise savunur gözükmek istediği gerçekleri bıkmadan usanmadan bütün güçleri, ile belirtmiş, bu uğurda mücadele vermiş sendikalara da dil uzatmaktan geri durmuyor. İçinde yaşadığımız toplumsal sorunların özellikle de işsizlik sorununun sorumlusu olarak sendikaları da göstermek istiyor. Bu çaba boşunadır.

İlânlarında bahsetmek istedikleri gerçekleri kendilerine karşı savunan, kendilerinin bütün engellemelerine rağmen sendika seçme özgürlüğünü elde etmek için dire-

nen işçilerin örgütl . bu sonuçların sorumlusu gibi gösterme çabası sonuç vermeyecektir. Çünkü oyun sırıtmaktadır. Böylece ne **"ölçüde özgürlük"**, ne ölçüde de **"demokrasi"** yanlısı olduklarını da göstererek suç üstü yakalanmışlardır.

Bir yandan yabancı sermayeye **"Türkiye'ye gel, Türkiye'de işçi ücretleri çok düşüktür"** diye ilânlar ve övgüler düzeceksiniz, bir yandan da sendikaları bu ekonomik toplumsal sorunların sorumlusu gibi göstereceksiniz. Bu yalanlara halkımızın karnı toktur.

Bir yandan % 60'dan aşağı düşmeyen fiyat artışlarından bahsedeceksiniz, bir yandan da işçi ücretlerinin fiyatların üstünde gittiği yalanına müşteri toplayacak çabalar içinde olacaksınız bu da kimsenin yutmayacağı koca bir yalan olarak durmaktadır. Bu gerçeği kendi bilim adamlarınızda en açık biçimde belirtmektedirler.

KÜÇÜK ESNAF VE SANATKÂRLARI SAVUNMAK TEKELLERE DÜŞMEZ

Bildirilerinbir yanı'da **"Hürteşebbüs"**, **"kişiyi rekabet içinde teşvik"** **"özgürlükçü demokrasi"** gibi yaldızlı sözlerle, **"ulus"** adına **"enflasyonun"**, yokettiği orta tabakaya sahip çıkar gözüküp, bugüne kadar tekelleşme sürecinde ezerek iflaslarla yok edilen küçük esnaf ve sanatkârları koruma girişiminde bulunmaktadır.

Büyük sermayenin bu açıkgözlülüğü de sırıtmakta, bir yandan doğrudan devlet olanaklarından **"hep bana hep bana"** diye pay istemekte, bir yandan da rejimin değişme tehlikesine karşı kitle tabanını genişletme stratejisi uygulama hevesine girilmektedir. Ülkeyi bu hale getirdikten sonra **"önüne geçilmez sosyal patlamalarla, hürriyetlerin tehdit altına girdiği ortamlar böyle oluşur"** denilmektedir.

KİT'LERİ SAVUNMAK İŞÇİ SINIFINA DÜŞMEZ, AMA TEKELLERİN KİT'LERDEN ŞİKAYETE HAKLARI YOKTUR

Gazete ilânlarının ortak konularından biri de KİT'lerdir. KİT'lerin savunusunu işçi sınıfı yapmaz. Çünkü işçi sınıfı ne kapitalizmi, ne de onun payandası olan devlet kapitalizmini savunur.

Ancak şu bir gerçektir ki, **KİT'ler** tekellerin palazlanmasında en büyük görevi görmüşlerdir. Yılda **50 milyar** zarar ettiği söylenen **KİT'**lerin ürünlerini işçi sınıfımız ya da emekçi halkımız mı alıp kullanmaktadır? Yoksa tekellerin kendileri mi?

"Ülkenin bütün demokratik güçleri bu koşullarda var olan kısıtlı hakların bekçiliğini yaparken, demokratik hakların ve özgürlüklerin genişletilmesi için kararlılıklarını koruyacaklardır."

Bildiriler bir yanda bugüne kadar tekelleşme sürecinde ezerek iflaslarla yok edilen küçük esnaf ve sanatkarları koruma girişiminde bulunmaktadır.

En solda gazete ilanları, Üste Tekstilci Narin, ortada Soda işçilerini kapı dışarı eden 1965'ler de Paşabahçe'den sabıkalı Kocatopcu, altta ise Adanalı Sabancı Üstte ise işyerlerine sendika sokmamakla ünlü İbrahim Bodur.

Çimento sanayiinin çimentolarını, Demir Çelik işletmelerinin demirini çeliğini, SEKA'nın kâğıdını, Etibank'ın madenlerini, Kömür İşletmelerinin kömürlerini, Denizcilik Bankası'nın gemilerini, PTT nin tekslerini, telefonlarını, Devlet Demir Yollarının, trenlerini, THY'larının uçaklarını işçilerimiz, köylülerimiz hasılı emekçi halkımız mı kullanmaktadır. Yoksa tekelleşmiş baylarımıza hizmet etmek için mi? KİT'ler zarar etmektedir? Bu nedenle mi zarar etmektedir KİT'ler?

KİT ürünlerinden aracılık yaparak milyonlar kazananlar da mı işçile-

Büyük sermaye, yaratılan her değerin, birikmiş her fonun nerede, nasıl, ne zaman kullanılması gerektiğine karar vermek istemektedir.

Ülkenin zenginliklerini kapitalist emperyalist güçlere peşkeş çeken egemen sınıfların eleştiri hakları olamaz.

rimiz köylülerimizdir? KIT ürünlerini ucuza alıp sonra pahalı satıp sanayileri için gerekli finansmanı üstelik hiç de bedel ödemeden alanlar, bugün bu durumdan şikayet ederken ne düşünüyorlar. Yoksa bilmediğimiz bazı hasımlarla gecikmiş bir savaşı mı sürdürüyorlar?

Ya da merkezi devlete ödedikleri vergilerin mi hesabını sormak istiyorlar. O alanda bile ne işçilerin ne de diğer çalışanların ellerine su dökemezler. Çünkü herkes biliyor ki, devlet gelirlerinin aslan payını onlara kredi olsun diye işçilerimiz ve diğer çalışanlarımız vergi olarak ödemektedir.

ZIRTILOĞLU; "BUNALIMIN SORUMLUSU EGEMEN SINIFLARDIR"

Karaborsa yapan, stokculukla milyon kazanan, fabrikaları eksik kapasite çalıştıran, fiyatlar düşmesin diye ürünleri denize döken sizlersiniz.

"Türkiye bugün yakın tarihinin en bunalımlı dönemini yaşamaktadır. Böylesi bir ortamda gazetelerde başlattığımız milyonlarca liralık kampanya ile bu durumun sorumlusunu kendinizin dışında göstermeye ve tehdit eder uslupta yol gösterici olmaya kalkıştınız.

Bu kampanyanızla Yavuz hırsız ev sahibini bastırır sözünün en somut örneğini verdiniz.

Bu bunalımın gerçek sorumlusu, bunalımdan şikayet eder görünerek, sorumluluğunuzu gizleme çabasında olan sizlersiniz. Bunalımın sorumlusu, sanayicilerin, bankacıların, ithalatçıların, ihracatçıların, büyük tüccarların, tefecilerin, büyük toprak sahiplerinin oluşturduğu egemen sınıflardır. Emperyalist kapitalist sisteme bağımlı olarak sürdürülen çarpık kapitalist düzendir.

Türkiye yoklar ülkesi olmuştur. Ancak, bunun sorumlusu karaborsayı yaratan stokçuluk yapan, fabrikaları tam kapasite çalıştırmayan, fiyatlar düşmesin diye fazla ürünleri denize döken, üretimde anarşiyi yaratan, sizlersiniz.

Topraklarımız altında tonlarca kömür dururken, enerji gereksinimini petrole bağımlı hale getiren, sizlersiniz.

Spekülasyon yoluyla milyarlar vuran, yasa dışı yollarla döviz ticareti yapan, yasalara meydan okuyarak kaçak ithalatı gerçekleştiren, sizlersiniz.

Daha çok kâr etme uğruna kasıtlı yokluk ve işsizlik yaratanlar, sizlersiniz.

Toplumsal suç olan lokavtlar uygulayan binlece işçiyi açlığa terkedenler, sizlersiniz.

Yurt dışında çalışmak zorunda bırakılan işçilerimizin gönderdikleri dövizleri lüks harcamalarla çarçur edenler, sizlersiniz.

GECİKMİŞ BİR SAVAŞIN İLAN EDİLMESİ

İlânlar, gecikmiş bir egemen sınıflar arası savaşı da müjdeliyor. Bu kendisi amansız bir sömürücü olan, sömürüyü kitabına uydurup en bilimsel biçimde yapan tekellerin, kendi deyimleri ile "vergi vermeyen" "karaborsa yapıp vurgun vuran", "üretici olmayan" kesimlere karşı açtığı bir savaştır.

Bu bir dizi ilânla büyük sermaye demektedir ki, "**enflasyon benim istediğim ölçeğin dışında seyrediyor. Bu düzeyde seyreden bir enflasyona ben karşıyım. Bir takım ithalatçı, ihracatçı, tacir kesimler bu yüzden büyük paralar kazanıyorlar. Bu kazançlarının vergisini de vermiyorlar. Ben ise vergi ödüyorum. Onlar vergi ödemiyorlar. Karaborsa yapıyorlar. Üstelik çok para kazanıyorlar. Böylelikle benim maliyetlerimi yükseltiyorlar. (İŞÇİLERİN VE EMEKÇİLERİN VERDİĞİ VER GİDEN SÖZ ETME DEMOKRATLIĞINI BİLE GÖSTERMİYORLAR) Gelir dağılımını bozuyorlar. Sosyal çalkantılara neden olacaklar. Ülkenin rejimini değiştirme tehlikesi yaratıyorlar. Rejim değişirse, onlar uçağı atlayıp İsviçre bankalarındaki paralarının yanına kaçarlar. Biz ne yaparız, fabrikamızı bavula koyup kaçamayız.**"

Enflasyonun ulaştığı boyutları bu anlama gelecek sözlerle eleştiren, fiyat artışlarından şikâyetçi olan işçi sınıfının ve emekçi halkın soruna nasıl bakması gerektiği konusunda onlara ders veren tekeller, aslında enflasyona karşı değildirler. Hatta denilebilir ki,

● Büyük sermaye açısından bazan "kuş" bazan "deve" olma koşulları kalmamıştır.

DPT rakamlarına göre ücretlerin maliyet fiyatları içinde ortalama % 10 oranında yer tuttuğu Türkiye'de hayat pahalılığını yaratanlar, işçiler ve onların ekonomik örgütleri sendikalar değil, sizlersiniz. Hayat pahalılığının tek nedeni sizin daha fazla kâr hırsınızdır.

İşçiler, memurlar, ücretliler, daha ücretleri ellerine geçmeden son kuruşuna kadar vergilerini öderken, vergi kaçıranlar, sizlersiniz.

Teşvik kredilerinden, vergi iadelerinden yararlananlar, sizlersiniz. Son verilere göre, vergi iadelerini ve tahsil edilemeyen vergileri hesaba katarsak, gelir vergisinin % 90'ını ücretliler öderken, bu gelirleri çeşitli biçimlerde ele geçirenler, sizlersiniz.

Başta madenler olmak üzere, ülkemizin tüm zenginliklerini emperyalistlere peşkeş çekenler, sizlersiniz.

Ülkemizin emperyalist-kapitalist sisteme olan bağımlılığını artıranlar, sizlersiniz.

Uluslararası mali kuruluşların Türkiye'ye dayattığı ağır koşulların kabul edilmesi için tüm baskı güçlerini seferber eden sizlersiniz.

Ücretlerimizin sınırlandırılmasını isteyen, işimize ve aşımıza gözdiken, sizlersiniz.

Demokratik bir görünüm arkasına gizlenmeye çalışıyorsunuz. İşçi sınıfının ve emekçi halkın politik örgütlenmesine karşı çıkan, ekonomik ve demokratik haklarını kullanmalarını engellemeye kalkan, sizlersiniz.

Gizli-açık faşist odakları destekleyen, anarşiyi körükleyen sizlersiniz.

Ankara'da hükümetler devirip, hükümetler kurmaya kalkışanlar, tüm hükümetleri çıkarlarınız doğrultusunda davranmaya zorlayanlar, sizlersiniz.

5590 sayılı yasada yeri olmayan Türkiye Sanayi Odaları Birliği gibi yasadışı örgütleri kuranlar, sizlersiniz.

Sıkıyönetim ortamında, işçilere, emekçilere toplantılar yasaklanırken, yasal dayanağı olmayan toplantılar yaparak, bizim ödediğimiz vergilerle yaşayan TRT'den hükümete meydan okuyan, sizlersiniz.

Amacınız açıktır: Daha fazla kâr. Yani, daha fazla işsizlik, daha fazla yokluk, daha fazla pahalılık, daha fazla sömürü ve baskı.

Toplumun 'üreten-verimli üreten-temel gücünün hür teşebbüs olduğunu' söylüyor ve 'Türkiye'yi refaha götürecek temel güç hür teşebbüstür' diyorsunuz. Bu sözleriniz tümüyle aldatmadır. Çünkü;

Toplumumuzun tek üretken gücü emekçilerdir. Tüm değerleri yaratan bizleriz. Çağımızda toplumu mutluluğa götürecek olan tek güç, işçiler, köylüler ve tüm emekçilerdir. Siz ise tarihin akışına, toplumun gelişimine karşı duranlarsınız.

Şimdi yeniden hükümet devirme operasyonuna giriştiniz. Ama iyi bilin ki, bu toplumun geleceğini belirlemek sermayenin elinde değildir.

Gelecek sizlerin değil, bütün değerleri yaratan işçilerin, tüm emekçilerindir."

enflasyon onların toplu sözleşmelerde verdiklerini geri almak için, uyguladıkları resmi ekonomi politikasının bir adıdır. Ancak tekellerin karşı çıktıkları enflasyon, kendilerinin kontrolünden çıkmış olanıdır.

Bu nedenle bir dizi ilânda, egemen sınıfların aralarındaki bir savaşı da gözlemlemiş bulunuyoruz. Bu işçi sınıfı açısından sevindiricidir. Ancak, kendisi kapitalist emperyalist sistemin kontrolü altında olan tekellerin, bu anlamda kararlı ve kalıcı sonuçlar alacak bir kavgayı göze almaları da olanaklı değildir... Çünkü kapitalist emperyalist sistem, Türkiye'deki ilişkilerini, yalnız sanayicilerle değil, sanayici büyük sermayenin savaş açtığı ithalâtçısı, ihracatçısı ve taciriyle kısacası onların oligarşik ittifakıyla birlikte sürdürüyor.

BURJUVA SİYASİ PARTİLERİNE VERİLEN GÖZDAĞI VE DANIŞIKLI DÖVÜŞ

Bu arada gazete ilânları şöyle genel bir işlevi de, yerine getirdi. Bu işlev; burjuva siyasi partilerine verilen gözdağı idi. Onları büyük sermayenin çıkarlarına hizmet etmeye ve bu çıkarları korumaya yönelik politika izlemek için uyarıyordu.

İktidarın ağırlığını taşıyan CHP, TÜSİAD ilânlarının verileceğini 15 gün öncesinden biliyordu. Ama buna ilânın verileceği güne kadar tepki göstermedi. Ancak ilanın verildiği gün, başbakanın ağzından gerçekten şiddetli gözüken ve demokrasi güçlerinin havariliğini yapacak bir tepki ile tavır aldı. Hatta daha da ileri giderek işadamlarını, tekelleri "savcılığa vermekten" söz etti.

Hızını alamayıp, "TÖB-DER'e POL-DER'e yasak olan siyasetin, niçin sanayicilere serbest olduğu" gerçeğini keşfederek bu gerçeği, kamuoyunda işçilere emekçi halka sözüm ona açıkladı.

Ancak, CHP ağırlıklı iktidarın bu tavırlarda ne kadar içtenlikli davrandığını, emekçi halkımız ve işçi sınıfımız, kısıtlanan demokratik hak ve özgürlüklerinden, artan fiyatlardan ve her geçen gün çekilmez hale gelen yaşamdan ve seçim öncesi vaad edilen sözlerin yerine getirilmeyişinden çok iyi biliyordu.

Diğer burjuva partileri ise, bu ilâna tepkilerini çok net biçimde belirtmediler. Onlar kısa yoldan "**Arif olan anlar**" diyerek bu ilânlardan gerekli dersi aldıklarını anlamlı biçimde belirttiler. Böylece, CHP tekellere işbirlikçiliğinin suçluluğunu hem onlarla hem onların dışında gözükme çabasını bir kez daha telâşlanarak önemlice kanıtlamış oldu.

● Çokuluslu tekeller yerli büyük sermayeye teknolojik seçim hakkı vermemektedir.

● KİT ürünlerini ucuza alıp pahalı satan, sanayileri için gerekli finansmanı hiç bedel ödemeden alanlar, bugün şikayetçi durumdadır.

DİSK

Devalüasyon

"DÜZENİN PARTİLERİNİN EKONOMİK BUNALIMDAN ŞİKAYETE HAKLARI YOKTUR"

İşsizlikten, pahalılıktan bunalmış işçi sınıfının ve emekçi halkın, sözde muhalefetin çığırtkanlığını aldırdığı yoktur. Bugün parlamentodaki partilerin hiçbirinin halkımıza verebileceği bir şey yoktur.

Hükümet liranın değerini % 44 oranında düşürmüştür. Gerçekte bu ekonomik yaşama çok daha yüksek bir oranda yansıyacaktır. Bu işlem son yıllarda yapılan devalüasyonların en büyüğüdür. Geçen yıl da önemli ölçüde devalüasyon yapan CHP ağırlıklı iktidar, önceleri emperyalist-kapitalist sisteme karşı direnmiş ve devalüasyon yapmaktan kaçınmıştır. Ancak yaşanılan ekonomik buhranı atlatmak, ona kısa bir süre için bile olsa emperyalist-kapitalist sistemin alanı içinde nefes aldırmak amacıyla, kurtuluşu emperyalizme teslim olmakta bulmuştur.

Böylelikle CHP işçi sınıfının ve emekçi halkı seçimlerde kendine verdiği desteği iktidarda iken elinin tersi ile itmiştir. Daha önce "kur ayarlaması" adı altında yaptığı devalüasyonlara bir yenisini resmen **"devalüasyon"** adı altında eklenmiştir.

DEVALÜASYON EMPERYALİST DAYATMALARIN BİR PARÇASIDIR.

Son devalüasyon, emperyalist dünyanın Türkiye'ye borç vermek, onu kendine uzun süreli bağımlı duruma getirmek için dayattığı ekonomik önlemlerin sadece küçük bir parçasıdır.

Emperyalizmin devalüasyon dışında dayattığı diğer koşullar uygulamaya başlandığında, bugün çekilmez durumda olan yaşam, daha da ağırlaşacaktır. Bu gün yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasal buhran daha da büyüyecektir.

Zam gören ve bundan sonra da zam görecek olan petrol, tekel maddelerine ek olarak KİT ürünleri de zam görecektir. Buna karşılık işçilerin ücretleri, köylülerin ürünlerini satarak elde ettikleri gelirler ve kamu çalışanlarına yapılan ödemeler dondurulmaya güç yetmeyeceği için en düşük düzeyde tutulmaya çalışılacaktır.

Varolan işsizlik daha da artacaktır. Çeşitli nedenlerle işten çıkartmalarla işsizlik daha da yaygınlaşacaktır. Fiyatlar yükselecektir. Küçük esnaf ve zanaatkarların iflası çoğalacaktır.

Devalüasyon yapmak emperyalizme bağımlı az gelişmiş ülkelerde hiç bir soruna çözüm getirememiş aksine emperyalizme bağımlılığı daha çok artmıştır.

BEDEL İŞÇİ SINIFIMIZA VE EMEKÇİ HALKIMIZA ÖDETİLMEK İSTENİYOR

Böylece emperyalist-kapitalist sistemle onların istedikleri koşullarda anlaşmış olmanın bütün bedelini **"kemer sıkmak"** zorunda bırakılan işçi sınıfımız ve emekçi halkımız ödeyecektir.

Buna karşılık bir avuç tekelin kârı daha da büyüyecektir.

Paralı ilanlarında enflasyona karşı çıkan sanayiciler, bugün paranın değerinin düşürülmesini alkışlamaktadırlar. Bu anlamda IMF'nin istekleri ile işadamlarının istekleri çakışmış, CHP ağırlıklı iktidara ise bu istekleri yerine getirmekten öte bir görev düşmemiştir.

Tekelci sermaye ne kadar şikayetçi görünürse görünsün, enflasyon, egemen sınıfların daha çok sömürmek için uyguladıkları "resmi" bir ekonomik politikadır.

Bugün Türkiye'de en uç düzeyde yaşanan buhran, bugüne kadar, Türkiye'yi emperyalizme bağımlı olarak yönetmiş bulunan egemen sınıfların ve onların siyasal örgütlerinin ortak eseridir. Bu nedenle düzenin partilerinin ister muhalefette olsunlar, isterse iktidarda, bu durumdan şikayete hakları yoktur.

Onlar, elbirliği ile Türkiye ekonomisini, ona bağlı olarak de siyasal ve sosyal yaşamı planlı bir biçimde, isteyerek egemen sınıflara sunmuşlardır. Bugün, de ortak eserleri olan kapitalist sömürü ve baskının devam etmesi için bir yarış halindedirler.

Egemen sınıflar ve siyasal işbirlikçileri kapitalist sömürü ve baskıyı sürekli kılmak için her yola başvurmakta, faşist saldırıları desteklemekte, saldırganları koruyup kollamaktadırlar. Halkımızın içinde bulunduğu kendi eserleri olan ağır yaşam koşullarını fırsat bilerek bu günlerde faşist saldırıların yoğunluğunu daha da artırabilirler.

Ülkenin bütün demokratik güçleri bu koşullarda var olan kısıtlı hakların bekçiliğini yaparken, demokratik hakların ve özgürlüklerin genişletilmesi için kararlılıklarını koruyacaklardır.

İşsizlikten, pahalılıktan bunalmış işçi sınıfının ve emekçi halkın, sözde muhalefetin çığırtkanlığına aldırdığı yoktur. Bugün Parlamentodaki partilerin hiçbirinin halkımıza verebileceği bir şey yoktur.

Gerek işçi sınıfımız gerekse emekçi halkımız, bu koşulları değiştirecek güce sahiptir. Bu koşullar yazgı değildir. Buhrandan çıkış ve gerçek kurtuluş için tek dayanak noktası, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın siyasi alandaki vereceği örgütlü mücadelesi olacaktır.

Yönetime katılma

"KAPİTALİST DÜZENDE AMACI KAR OLAN İŞLETMELERİN YÖNETİMİNE KATILMA BU AMACI DEĞİŞTİREMEZ"

İşletmeler Bakanlığı, Devlet Yatırım Bankası ve ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) tarafından düzenlenen "Kamu Kuruluşlarında Çalışanların Yönetime Katılması" konulu seminer 29-30,-1 Haziran 1979 tarihlerinde Ankara'da yapılmıştır.

Seminerde DİSK Araştırma Enstitüsü Müdürü Prof. Sadun AREN ve GENEL-İŞ Sendikası Genel Sekreteri ve DİSK Yönetim Kurulu üyesi Ertan ANDAŞ birer konuşma yaparak DİSK'in Yönetime katılma ile ilgili görüşlerini dile getirmişlerdir.

Sadun AREN

"Çalışanların çalıştıkları yerlerin yönetimine katılmaları açıklığa kavuşturulması gerekli bir kavramdır. Gerçekten, bu seminerde de hem ifade edildiği hem de örneklerini gördüğümüz gibi, yönetime katılma farklı biçimlerde anlaşılmaktadır. Bu noktada tam bir açıklığa varılmadıkça, ilgililerin konuya kuşku ile yaklaşacakları ve belirgin tavırlar almakta güçlük çekecekleri doğaldır. Bu nedenle, herşeyden önce, yönetime katılmadan ne anladığımızı olanca açıklığıyla ortaya koymamız gerekmektedir.

Bunu iki aşamada yapabiliriz. Birinci aşamada yönetime katılma ile özyönetimi birbirinden ayırıyoruz. Bu seminerde bu iki kavramın birbirine karıştırıldığını ya da ayrı şeyler olduklarını belirtilse de gene de bir arada ele alındıklarını gördük. Oysa özyönetim, Prof.J.VANEK tarafından da ifade edilmiş olduğu üzere, kapitalist ve sosyalist sistemlere karşı bir alternatif olarak öne sürülen üçüncü bir toplumsal sistem olarak düşünülmektedir. Böyle bir sistemin gerçekleştirilme olasılığı ve yararlılığı ayrı bir sorundur. Bizi burada ilgilendiren nokta, öz yönetimin bugünkü düzenin yıkılıp yerine yeni bir düzenin getirilmesini de içeren, politik bir sorun olduğudur. Böyle olunca, açıktır ki, her düzende geçerli olabilecek teknik bir sorun olan Yönetime Katılma ile bir arada ele alınamaz, aynı düzende görülemez. Bu ikisi, yani öz yönetimle yönetime katılma tamamıyla ayrı ayrı şeylerdir.

İkinci aşamaya gelince: yönetime katılmanın, özyönetim dahil her düzeydeki işletmeler için söz

konusu olabilecek bir yönetim tekniği olduğunu söylemek, onun içeriğini kesin olarak belirlemeye yetmez. Çünkü yönetim karmaşık bir olaydır ve çeşitli yönetim kademeleri arasında niteliksel farklar vardır. Yani işçilerin bazı kademelerde yönetime katılmaları, diğer bazı kademelerdeki katılmaları ile kıyaslanamayabilir. Bu konunun işlenmesini uzmanlarına bırakarak, biz sadece yönetimin temel bir yanı üzerinde duracağız.

Bilindiği gibi bir işletme yönetiminin en önemli öğesi amacıdır. Kapitalist bir toplumda bu amaç işletme sahiplerinin azami kâr etmeleridir. İşçiler en yüksek düzeyde de yönetime katılsalar bu amacı değiştiremezler. Değiştirmeleri işin doğasına aykırıdır. Tersine, hangi düzeyde katılmış olurlarsa olsunlar, bu amaca hizmet etmek zorundadırlar.

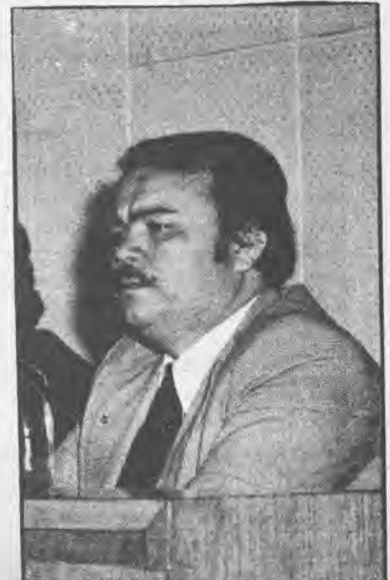
Diğer bir biçimde ifade etmemiz gerekirse, diyebiliriz ki, sadece katılma gibi teknik bir yolla, içinde yaşanılan, kapitalist sistemin özünün değiştirilebileceği düşünülemez. Bu gibi işler siyasal sınıf savaşımlarının konusudur. Bunların teknik düzeylerde tartışılmaları anlamsızdır.

Durum bu olunca, yönetime katılmanın işçi ve işveren çıkarlarının çatışma halinde olmadığı alanlarda ve biçimlerde söz konusu olacağı ortadadır. İşçilerin çalışma koşulları, izinleri, istihdamları, sağlıkları gibi hususlarla ilgili konular, yönetime katılma bakımından, işçiler için en uygun olanlarıdır. Buna karşılık işletmenin en yüksek organlarında yer almak, işletme hakkında bilgi sahibi olmak dışında, fazla bir anlam ifade etmez.

Yönetime katılmanın işçi sınıfı bakımından dikkat edilmesi gerekli olan bir yanı, sınıf işbirliğini teşvik etmesi ve sendikacılığın fonksiyonunu azaltarak uzun dönemde sendikaları zayıflatma ve devre dışı bırakma tehlikesidir. Hiç kuşku yoktur ki, yönetime katılma konusu ortaya atıldığı zaman varılmak istenen hedeflerden birisi de bu, yani işyerindeki işçileri patronlarıyla haşır neşir ederek, sınıf savaşımını köreltmek ve işçi sınıfının sendikalarda somutlaşan bütünlüğünü parçalayarak, sendikaları zayıflatmaktır. Bu tehlike yönetime katılma modelleri oluşturulurken göz önünde tutulmak gerekir. Çünkü bu, büyük ölçüde katılımın biçimi ile ilgilidir. Sendikaların işlevini azaltan katılım biçimleri olabileceği gibi, bunun tersi de olabilir."

YÖNETİME KATILMA YASAL YOLDAN MI, TOPLU SÖZLEŞMELER YOLUYLA MI OLMALIDIR

Ertan ANDAŞ

YÖNETİME KATILMA NEDİR?

Yönetime katılma, kapitalist özel mülkiyet koşullarında, işyerinin ortak organlarında İşçi-Sendika-İşveren üçlüsünün işbirliğini öngören bir örgüt kuramının uygulama biçimidir.

Yönetime katılma üretim araçlarının özel mülkiyeti ile üretimin topsullaşması arasındaki temel çelişkiyi daha da derinleştiren tekelci kapitalizmin gelişmesi ve işçi sınıfı mücadelesinin bağımsız bir güç olarak ağırlığını artırması sonucu gündeme gelmiştir. Bu kuramın savunucuları, iş ilişkilerine demokratik ve insancıl bir görünüm vermeyi ve bu yolla da sınıf çelişkilerini yumuşatmayı, yabancılaşma ve benzeri sorunları çözümlemeyi ummaktadır.

YÖNETİME KATILMANIN BURJUVA YORUMU

Burjuvazinin yönetime katılma konusundaki tavrı, zamana ve kendi iç gruplaşmalarına göre farklı

olmuştur. Serbest rekabetçi dönemde burjuvazi yönetime katılmayı kutsal mülkiyet hakkına aykırı yararsız ve kendi otoritesini sınırlayıcı olarak görmüş ve karşı çıkmıştır. Günümüzde ise tekelci burjuvazi ve onun Devleti, Yönetime Katılmayı belli amaçlar için belli varsayımlar ile ve belli biçimlerde benimsemektedir.

Beklenen amaçlar şunlardır:

1- Emek verimliliğini yükseltmek ve maliyetleri azaltmak,
2- Sınıf savaşımını köreltmek ve sınıfsal uzlaşma ideolojisini pekiştirmek,
3- İşçilerin sendikalarla olan bağlarını gevşetmek ve onları işyerine bağlamak,
4- Kapitalist üretimin işçi üzerinde yarattığı olumsuz etkileri gizleyebilmek için iş ilişkilerine insancıl ve demokratik bir görüntü kazandırmak.

Burjuvaziye göre işyerindeki çatışma ve sıkıntıların kaynağı işçi ile patronun biribirlerini anlayamaması, haberleşme eksikliği nedeniyle aralarında psikolojik bir duvar oluşmuş bulunmasıdır. Var saymaktadırlar ki, işçi ile işveren arasındaki karşıtlık gerçek değil yapaydır; doğal olan şey çıkar ortaklığıdır. Eğer işçilerin üretime ilişkin deneyimlerinden yararlanılır, onlara işletmenin yönetimi konusunda bilgi verilir, danışılır ve bazı kararları etkileme olanağı sağlanırsa, grev, iş yavaşlatma, direniş gibi verimi düşüren eylemler azalacaktır. Ayrıca işçiler, işletmenin mali yapısını bildiklerinden, aşırı ücret istemlerinde de bulunmayacaklardır.

İşte Yönetime Katılma özellikle II. Emperyalist Paylaşım Savaşından sonra kapitalist ülkelerde bu anlayış ve niyet içinde ele alınmış, umulan amaçları gerçekleştirecek bir biçimde uygulamaya konulmuştur.

İşçi sınıfı açısından yönetime katılma, sadece bir örgütlenme ve psikolojik anlayış sorunu değildir. Yönetim, bu arada Yönetime Katılma olayı, genelde toplumsal ekonomik kuruluştan, özelde mülkiyet ilişkilerinden bağımsız ele alınamaz. Bir kere Yönetime Katılma işçi sınıfının tek ve nihai amacı olamaz. İşçi sınıfı ekonominin ve toplumun yönetiminin tümüne taliptir. Çünkü kendi sınıfsal kurtuluşunun da, verimliliğin en yüksek düzeye çıkmasının da, egemen sınıf olarak örgütlenmesine bağlı olduğuna inanmaktadır. Bu ise, işçilerin yönetime katılması değil, işçi sınıfının yönetimi demektir.

● Yönetime katılma işçi sınıfının mücadelesinin güçlenmesi üzerine burjuvazi tarafından işçilerin yasal bir hakkı olarak kabul edilmek istenmiştir. Ancak bu bir oyalamadır.

Diğer taraftan burjuvazinin benimsediği ve uyguladığı anlamda Yönetime Katılma, işyeri ilişkilerinde sınıfsal uzlaşmayı esas almakta, işçi ve işverenin çıkarlarının ortak olduğu varsayımına dayanmaktadır. Bu işçi sınıfının siyasi iktidar olma yolundaki nihai amacını olduğu kadar, güncel ekonomik savaşımını da köreltir ve başarısızlığa uğratır. Burjuvazi ile işçi sınıfı arasında uzlaşmaz çelişkiler bulunduğunu inkar eden veya gözetmeyen bir sendikal eylem eninde sonunda işçi haklarının kısıtlanmasına yol açar. Yönetime katılma çerçevesinde işveren ile iyi ilişkiler kurulabileceğini, bunun da işçiler için yeni haklar sağlanmasına yardımcı olacağını varsaymak yanlıştır. Çünkü toplu sözleşme ve grev gibi bağımsız sınıf savaşımı araçlarıyla sağlanamayan bir hakkı, işverenin kendiliğinden ikram etmesi düşünülemez.

Yönetime katılma kapitalist mülkiyet ilişkilerini, dolayısıyla da sömürüyü ortadan kaldırmaz. Bu yüzden de burjuvazi ile işçilerin sınıfsal konumlarını değiştirmez. Gerek düzenin genel işleyişinde, gerek işyerindeki üretimin yönetilmesinde son aşamada gerçek söz ve karar sahibi mülkiyet sahibi olanlardır. Egemen irade üretim araçlarını ellerinde bulunduranlara aittir.

Artık-değerin kullanımı ona sahip çıkan sınıf tarafından belirlenir. Bu koşulları değişmez varsayan ve burjuvazinin sınıf egemenliğine karşı mücadele etmeyen bir yaklaşım içindeki yönetime katılma, gerçek anlamda bir katılma olamaz. Olsa olsa kapitalizmin çelişkilerini gizleyen bir kılıf olur.

İşte bu nedenlerle Yönetime Katılma olayının burjuva yorumunu kesinlikle reddeden işçi sınıfı, onu başlı başına ve kendi içinde yeterli bir amaç olarak değil, aksine sınıf mücadelesinin bir alanı ve işçi haklarını genişletmenin ve devrimci dönüşümleri hazırlamanın bir aracı olarak görür.

Şu halde işçi sınıfı ile burjuvazi arasında Yönetime Katılma konusunda yorum, biçim, alan ve amaç bakımından temel farklılıklar vardır. Bunun doğal sonucu olarak da Yönetime Katılma konusu, sınıf mücadelesinin sürdürüldüğü bir alan olagelmiştir.

Bu yargı tarihi bakımdan da doğrulanmıştır.

1. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında Japon ve Batı Avrupa İşçileri yönetime katılma yolunda geniş çaplı bir mücadeleye girmişler, savaş suçluları, işbirlikçiler ve ekonomik sabotajcılarla savaşmak üzere işyerlerinde etkin bir dene-

tim uygulamışlardır. Savaştan sonra tekelci burjuvazi işçi denetimine kadar genişleyen bu üretimin yönetilmesindeki işçi kazanımlarını, yeni yasalar çıkararak sınırlandırmışlardır. Buna karşılık işçi sınıfı örgütlerince yürütülen mücadeleler sonucunda sınırlı da olsa yönetime katılmaya ilişkin bazı haklar Anayasalara girmiştir. Örneğin, Fransa, İtalya, Batı Almanya. Burjuvazi sürekli olarak Yönetime katılmanın alanını daraltmak ve onu "toplumsal ortaklık" ideolojisi ile çarpıtmak eğiliminde olmuştur.

YÖNETİME KATILMA MODELLERİ

Bugün için kapitalist ülkelerde uygulanan Yönetime Katılma modelleri, ayrıntıda çok farklılıklar taşımakla birlikte, genelde iki grupta toplanabilir.

1. Fabrika Komiteleri (Ortak Komite)
2. İşyeri Yönetim Organları (Yönetici işçilik)

Fabrika Komiteleri üretim yapılan ünite tabanında örgütlenmekte, genellikle tarafların eşit sayıda katılımını esas almakta, işçi temsilcileri işyerindeki işçilerin tümü tarafından seçilmekte, çoğunlukla bir danışma ve bilgi alma organı olarak çalışmakta ve sendikaların etkisini asgari düzeyde tutmaktadır.

Yönetici-işçilik modeli sendikaların belirlediği veya aday göstererek seçtirdiği bir işçinin işyeri üst yönetim organında bulunmasını öngören, sayı eşitsizliğine dayanan ve toplu pazarlık düzenini uzlaşmacılık anlayışı ile yürütebilmeyi amaçlayan bir modeldir.

Egemen sınıflar devrimci sendikacılığın güçlü olduğu ülkelerde ortak komite modelini, düzenle bütünleşen sendikaların güçlü olduğu ülkelerde de yönetici-işçilik modelini benimsemekte ve uygulamaktadır.

Ancak her iki durumda da işçilerin etkinliği sınırlı kalmakta, son ve önemli söz işverenlere ait olmaktadır.

Bu sonuç karşısında işçi sınıfı yönetime katılma konusunda dahi ileri haklar için çalışmakta ve yeni istemlerle ortaya çıkmaktadır. Kapitalistlerin gücünü sınırlamak, zorbalıklarını önlemek, işçi sınıfının haklarını savunma mücadelesinde daha iyi konumlar kazanmak için yürütülen yönetime katılma uğraşı aynı zamanda işçi sınıfının örgütlenmesine güç katmaktadır. Üretimin yönetilmesine gerçek anlamda katılma mücadelesi, devrimci sınıf savaşımının bütünlüğü içinde sürdürülmektedir.

● Burjuvazinin benimsediği yönetime katılma, işyeri ilişkilerinde uzlaşmayı esa almakta ve işyerinde işçi ile işverenin çıkarlarının ortak olduğunu kabul etmektedir.

TÜRKİYE'DE YÖNETİME KATILMA

Sendikalar Yasasının 14 ncü maddesi Sendikaların Kanun ve Milletlerarası Andlaşma Hükümlerine göre toplanan kurullara temsilci göndermesi yolunda hüküm getirmiştir.

Buna göre Sendikaların, çeşitli yasalardaki özel hükümlere dayanarak;

1. Uzlaştırma ve Hakem Kurulları,
2. DPT Özel İhtisas Komisyonları,
3. Milli Prodüktivite Merkezi,
4. Asgari Ücret Tespit Komisyonu,
5. Çalışma Meclisi,
6. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulları,
7. İşyerinde işin durdurulması hakkında karar vermeye yetkili komisyon,
8. İşçi ücretlerinden ceza olarak kesilen paraları kullanmaya yetkili kurul,
9. Sakatların çalıştırılmasıyla ilgili mahalli kurul,
10. İzin kurulları,
11. İş ve İşçi Bulma Kurumu Danışma Kurulu,
12. SSK (Genel Kurul ve Müdürler Kurulu)
13. İktisadi Devlet Teşekkülleri (Yönetim Kurulu ve Müessese Yönetim Konseyi),
14. Uluslararası Çalışma Örgütü,

gibi kurum ve kurullarda işçi sendikaları temsil edilmektedir.

Ancak bunlardan bir bölümü için yasalarca en büyük İşçi Konfederasyonunun katılımı öngörüldüğü için Türkiye İşçi Sınıfının gerçek temsiline olanak bulunmamaktadır. Diğerlerinde ise yetki gerek sayı bakımından katılma sembolik niteliktedir. Bazıları ise henüz oluşturulmuş bile değildir.

Bunlar dışında bazı toplu iş sözleşmeleri ile getirilen bazı yönetime katılma pratikleri de bulunmaktadır. Özellikle Sınav Kurulu, Disiplin Kurulu, Denetim Kurulu, Uyuşmazlıkların Çözüm Kurulu, İşletme Komitesi gibi.

İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİNDE YÖNETİME KATILMA

İktisadi Devlet Teşekküllerin de Yönetime Katılmayı 440 sayılı Yasa düzenlemektedir. Yasanın 8 nci maddesine göre sanayi; tarım ve ulaştırma alanlarında çalışan teşekküllerden geniş ölçüde işçi çalıştıranların Yönetim Kurullarında 1 işçi üye bulunmak durumundadır. Bir işçi üyenin seçimi konuya ilişkin 1966 tarihli bir Tüzükle belirlenmiştir. Tüzüğün

14 ncü maddesi, işçi üyenin, o işkolundaki yetkili sendika, bu yoksa Türkiye düzeyinde çalışacak şekilde kurulmuş bir işkolu sendikası, o da yoksa teşekkül ve müesseselerin kapsadığı işyerlerinde en çok işçi mensubu olan işçi kuruluşlarının bağlı olduğu Konfederasyon yönetim kurullarınca seçilmesini öngörmüştür.

440 sayılı Yasanın 12 nci maddesi ise bazı müesseselerin Yönetim Komitesinde 1 işçi üye bulunacağını hükme bağlamıştır. Bu üye de, müesseye bağlı işyerlerinde en çok üyeye sahip olan Sendika Yönetim Kurulunca seçilecektir.

Bu hükümlere göre, 1972 yılı itibariyle 12 İDT'ünde 12 Teşekkül Yönetim Kurulu üyesi, 30 Müessese Yönetim Komitesi Üyesi işçilikten gelmedir. Görüldüğü gibi katılma hem sayısal bakımdan sınırlı, hem de çalışanlarca yapılacak seçimle değil de atama ile gerçekleştirildiği için anti-demokratiktir. Basit bir formaliteden ibaret olan bu türlü bir katılmanın yönetime katılma ile aynı olduğu söylenemez.

Bugün; İktisadi Devlet Teşekküllerinde ve genel olarak Kamu İktisadi Teşebbüslerinde çalışanların Yönetime Katılmasını yeniden ele almak olumlu bir girişimdir. Yönetime katılmanın alanını ve biçimini belirtmeden önce bir noktanın açıklanması gerekmektedir.

Yaygın bir yaklaşım olarak Kamu İktisadi Teşebbüslerinin büyük boyutlara varan zararlarının, etkin kaynak yaratamamalarının nedeni işçi ücretlerinin yüksekliğine ve Sendikaların sorumsuzluğuna bağlanmaktadır. Hatta işsizliğin bu denli yaygın olması da yine ücretlerin yüksekliği nedeniyle sermaye yoğun teknolojilerin seçilmesine yorulmaktadır. Bu saptamanın sonucu olarak da KİT'lerde yönetime katılma adeta işçi sınıfına ve sendikalara sorumluluk aşılamanın bir yolu diye düşünülmektedir.

KİT'ler ülkemizde kapitalist ekonominin koşulları içinde çalışmaktadır. Devlet, büyük bir riskli bir yatırımı gerektirdiği için özel sektörün yaklaşmadığı alanlara yatırım yapmaktadır. Bu ise daha baştan düşük kârı veya zararı birlikte getirmektedir. KİT'ler serbest piyasa koşullarında özel sektör ile rekabet ettiği halde satış fiyatlarını belirleme olanağına sahip değildir. KİT ürünlerinin fiyatları esas itibariyle siyasi iktidarlar tarafından saptanmaktadır. KİT istihdam politikası rasyonel

KİT'lerin verimli çalışması devlet yönetiminin demokratikleşmesine bağlıdır.

işletmecilik ölçülerine göre değil daha çok siyasi etkilerle oluşturulmakta ve işyerleri sonuçta gizli işsizlik deposu haline getirilmektedir. Ayrıca yönetimde denetimsizlik ve keyfilik egemendir. KİT'ler özel kesime ucuz girdi sağlamak suretiyle yarattıkları katma değiri özel sektöre akıtmaktadır. İşte KİT sorunlarının asıl kaynağı bunlardır.

Oysa ekonomik kalkınmasını henüz gerçekleştirememiş ülkelerde ve bu arada Türkiye'de Devlet girişimciliğin özel bir önemi vardır. Ekonomik bağımlılığı güçlendirmek, hızlı bir kalkınma sürecine girmek ve kapitalist tekelleşmeyi önlemek bakımından Devletin ekonominin yönetimine köklü bir biçimde müdahale etmesi gereklidir. Bu müdahalenin etkin olabilmesi ise Devlet sektörünün demokratikleşmesine bağlıdır. Temel hedef küçük birazınlık için kâr sağlamak değil, ülkenin ekonomik ve politik bağımsızlığı, üretim araçlarının özel mülkiyetten kurtarılması, üretici güçlerin geliştirilmesi, tam istihdam koşullarının yaratılması ve emekçilerin gereksinimlerinin karşılanması olmalıdır. Bu ise çalışanların işlerin yönetimine gerçek anlamda katılımını varsayar. Çünkü demokratik bir yönetim olmadan etkin ve amaca uygun bir Devlet sektörü işleyişi sağlanamaz.

İşte bu nedenlerle KİT'lerde yönetime katılma olgusu büyük önem taşımaktadır. Belli başlı ilkeleri şöyle sıralayabiliriz.

KİT'lerde yeni bir yönetime katılma modeli oluşturabilmek için 440 sayılı yasanın öncelikle değiştirilmesi gereklidir. Bugünkü yasal durum karşısında etkili bir yönetime katılma gerçekleşemez. KİT'lerin merkezi yönetimin etkisinden kurtarılması gereklidir.

Yönetime katılacak çalışan temsilcileri doğrudan doğruya çalışanlarca seçilmelidir. Yönetime katılma teşekkül, müessese, işletme ve tesisler düzeyinde gerçekleştirilmelidir.

Yönetime katılma toplu pazarlık düzeni ile çelişki içinde olan, ona karşı, onu sınırlayan bir seçenek olarak ele alınmamalıdır.

Yönetime katılma toplu pazarlık düzeni ile çelişki içinde olan, ona karşı, onu sınırlayan bir seçenek olarak ele alınmamalıdır.

Etkin bir yönetime katılma için tüm çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendikal haklar sağlanmalıdır

Yukarıdaki temel ilkeleri tüm İktisadi Devlet Teşekküllerinde geçerli kılmak ve bu konuda kurumlar arasında uyum sağlamak bakımından, Yönetime Katılma Yasal yoldan düzenlenmelidir. Ancak, bu yasal düzenleme, yönetime katılmayı alan, biçim ve ortak organların bileşimi yönünde sınırlayıcı hükümler taşımamalıdır. Toplu sözleşmelerle daha ileri hakların kazanılmasına engel olabilecek kısıtlamalar getirmemelidir.

En az Ücret

EN AZ ÜCRET YENİDEN BELİRLENMELİDİR

Anayasa Madde 45:

"Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbiri alır..."

GÜNLÜK asgari ücret 180.-TL Brüt olarak yeniden belirleyerek 1.5.1979 dan geçerli olacak biçimde yürürlüğe girdi.

İş Yasasının 33.Maddesine göre en geç iki yılda bir belirlenmesi gereken asgari ücret bu kez 1 yıl 4 aylık bir süre sonunda belirlenmiş bulunmaktadır.

Çalışanların büyük bir bölününün işçi-memur gibi yapay ayırımlar sonucu toplu sözleşme, grev yapma hakkından yoksun bırakıldığı, çalışabilir her yüz kişiden 25'inin işsiz, sendikalaşma oranının düşük olduğu ülkemizde en az ücretin memurların, memur emeklilerinin, işçi emeklilerinin gelir düzeyini etkilemesi sonucu önemi daha da artmaktadır.

Ülkemizin emperyalizme bağımlı kapitalist yapısının doğal sonucu olan enflasyon-devalüasyonların etkisi altında işçiler, memurlar, tüm emekçiler için yaşam çekilmez durumda iken 1977 genel seçimlerinde emekçi sınıfların desteği ile parlamentoda hükümet olabilecek bir güce ulaşan CHP'nin ağırlıkta olduğu hükümet döneminde belirlenen en az ücret özel bir anlam taşımaktadır.

Bu nedenle en az ücret tanımından işçi sınıfının ne anladığını, en az ücretin belirlenmesindeki zorunlu yolun ne olması gerektiğini irdeleyerek konuya yaklaşmak ve bu gerçeklerden yola çıkarak en az ücretin belirlenmesinde nelerin, niçin, kimler tarafından gözardı edildiğini saptamak gereklidir.

"Ülkemizin bugünkü ekonomik ve toplumsal gerçeklerine uygun bir en az ücretin belirlenmesinin ön koşulu, işçi sınıfının ve en az ücretten etkilenen diğer emekçi sınıf ve tabakaların tüm gücüyle bu pazarlıkta yerini almasıdır."

EN AZ ÜCRET NEDİR?

EN az ücret, işçilere içinde yaşadıkları toplumda daha altına düşmeleri istenmeyen bir yaşam düzeyi sağlayan ücrete denir. Sanıldığı gibi işçilerin ancak yaşamlarını sağlayacak en düşük geçim düzeyini gerçekleştiren ücret değildir. En az ücreti, işçinin yaşamını sürdürebilmesine ancak yetecek düzeyde bir gelir olarak ele alan anlayış, işçiyi insan değil de makina gibi bir üretim aracı, ücreti de gelir değil bu aracın bakım giderleri olarak gören görüşten kaynaklanmaktadır. İşçi sınıfı, işçiye bir üretim aracı olarak bakan bu görüşü her şeyden önce insanlık dışı bulmaktadır.

En az ücret, işçinin yaşadığı toplumda oluşan gelir düzeylerine, o toplumun gelişmişlik düzeyine, diğer yandan da işçi sınıfının örgütlülük düzeyine bağlı olarak değişen göreceli bir kavramdır.

En az ücret, aynı zamanda ülkedeki tüm ücretlerin belirlenmesinde bir başlangıç, bir temel oluşturmaktadır. Daha yüksek ücretler, diğer ücretlilerin gelir düzeyleri en az ücrete göre sıralanır ve değerlendirilir. Diğer bir deyişle en az ücret, ülkedeki tüm ücret yapısının belirlenmesinde önemli bir işlev görür.

En az ücret, sadece ücretle çalışanları değil, aynı zamanda, geçimlerini emekleriyle sağlayan küçük üreticileri, yani küçük köylü, esnaf ve zanaatkârları da yakından ilgilendirir. Çünkü, en az ücret bu gibi küçük üreticilerin emeklerinin değerlendirilmesinde de bir ölçü olma işlevine sahiptir.

Şu halde bir ülkede en az ücret düzeyinin belirlenmesi varolan gelir dağılımını tüm emekçilerin geçim düzeylerini ve giderek tüm ekonomik yaşamı ilgilendiren çok önemli ve çok boyutlu bir olaydır.

EN AZ ÜCRET NASIL BELİRLENMELİDİR?

ÜLKEMİZİN bugünkü ekonomik ve toplumsal gerçeklerine uygun bir en az ücretin belirlenmesinin ön koşulu işçi sınıfının ve en az ücretten etkilenen diğer emekçi sınıf ve katmanların tüm gücüyle bu pazarlıkta yerini almasıdır.

Oysa En Az Ücret Belirleme Komisyonunda en çok üyeye sahip işçi sendikaları konfederasyonu olduğu gerekçesiyle yalnızca TÜRK-İŞ Temsil edilmekte, işçi sınıfımızın önemli bir bölümünün ve sendikalaşma hakkı olmayan geniş ücretli kitlelerin ekonomik-demokratik örgütü olarak DİSK temsil edilmemektedir. DİSK öncelikle İş Yasasının ilgili 33.Maddesiyle, bu madde gereği çıkarılan En Az Ücret Yönetmeliğini yetersiz ve anti-demokratik bulmaktadır. Gerek İş Yasasının 33. Maddesi, gerekse ilgili yönetmelik 1961 Anayasasının "Devlet çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli, adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbiri alır" biçimindeki 45. Maddesinin gerektirdiği nitelikte değildir.

En Az Ücret Yönetmeliğinin, en az ücret tanımı ile aynı yönetmeliğin en az ücretin belirlenmesinde işçinin "Sosyal durumunun" gözönüne alınmasını öngören kuralları çelişmektedir. İşçinin sosyal durumundan "bakmakla yükümlü olduğu" kişiler, yani ailesi anlaşıldığı halde, Yönetmeliğin 1. Maddesindeki tanımı "İşçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerindeki asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücrettir" biçimindedir.

Ortalama aile büyüklüğünün 5,65 kişi olduğu ülkemizde tarım dışında çalışabilir yaştaki kadın nüfusunun % 75'i ev kadınıdır. Bu gerçekleri göz ardı ederek asgari ücreti işçinin yalnızca kişisel gereksinimleri için ele alan düşünce, ülkemizin ekonomik-toplumsal yapısını yadsıyan, bir dilim ekmeği 5 kişinin paylaşması gerektiğini benimseyen bir düşüncedir.

Bir araştırmaya göre, iki çocuklu dört kişilik bir işçi ailesinin günlük gereksinimlerini Mart 1979 fiyatlarıyla karşılayabilmesi için günde net 261,65 TL'ye gerek vardır.

Okuma-yazma oranının çok düşük olduğu ülkemizde, bir işçi ailesinin en az harcama ile dengeli ve yeterli bir beslenmeyi sağlayacak gıda bileşimini oluşturması olanaksızdır. Ancak yine de araştırma sonucunda, böyle bir ailenin, gerekli kalori değerleri tek tek hesaplayarak elde ettiği en az ücret düzeyi önemlidir.

Kaldı ki, tüm olumsuz koşullara karşılık en az ücretin, en az 1,5 yıl ara ile belirlendiği gözönüne alınırsa, fiyat artışlarının % 50'nin altına düşmediği ülkemizde bir işçi ailesinin daha altına düşmeleri istenmeyen yaşam düzeyinde kalabilmeleri için gerekli en az ücretin bugün yürürlükte olandan 5 kat daha yüksek olması gerekmektedir.

EN AZ ÜCRETİN BELİRLENMESİNDE SİYASİ İKTİDARIN İŞLEVİ VE TÜRK-İŞ'İN KONUMU:

EN az ücretlerin belirlenmesinde, sonuncu da dahil olmak üzere tüm belirlemeler hiçbir zaman bilimsel verilere dayandırılmamıştır. Tümünde ülkenin toplumsal ve ekonomik gerçekleri gözardı edilmiştir. Türk-İş'in ileri sürdüğü gibi en az ücretler işçi çıkarıda değil, tam tersine işçi çıkarlarına aykırı olarak belirlenmiştir.

"Türk-İş görüşleriyle gelmiş geçmiş tüm siyasal iktidarlarla birlikte milyonlarca emekçinin yaşaması için zorunlu gereksinimlerini sağlamalarına bile olanak vermeyen en az ücretlerin saptanmasındaki sınıfsal ihanetini belgelemektedir."

Siyasi iktidarların dümen suyundan giderek varlığını sürdüren Türk-İş'in en az ücret belirlenmesindeki, bu kuruluşun uzlaşmacı mantığını açıklıkla ortaya koyması açısından anlamlıdır. Türk-İş'in 1978 yılından yayınladığı "Asgari Ücret" kitabının 49. sayfasında son paragrafında şöyle denilmektedir: "Yapılan her asgari ücret tespitine işveren kesiminden itiraz vaki olmuştur. Sadece bir defa işçi kesiminden itiraz gelmiştir. İşveren kesiminin itirazlarının aynı konular etrafında birleşmekte olduğunu söyleyebiliriz. Genel olarak işçi kesimi tarafından benimsenip, işveren kesimince benimsenmemesi, tespit edilen asgari ücretlerin işçiler lehine olduğunu gösterir."

TOPLUMSAL ANLAŞMA VE ÖTESİ

"Bir araştırmaya göre, iki çocuklu dört kişilik bir işçi ailesinin günlük gereksinimlerini Mart 1979 fiyatlarıyla karşılayabilmesi için günde net 261,65 TL'ye gerek vardır."

İŞTE Türk-İş bu görüşleriyle de gelmiş geçmiş tüm siyasi iktidarlarla birlikte milyonlarca emekçinin yaşaması için zorunlu gereksinimlerini sağlamalarına bile olanak vermeyen en az ücretlerin saptanmasındaki sınıfsal ihanetini belgelemektedir.

Bilindiği gibi Asgari Ücret Belirleme Komisyonunda hükümet, işverenler ve en büyük işçi kuruluşu olarak Türk-İş eşit sayıda üye ile temsil edilmektedir. Bu yapıdaki bir komisyonun Anayasa'nın 45. Maddesinin tanımına uygun biçimde en az ücret belirlemesi olanaksızdır.

Çünkü, bu komisyonda taraflar oluşmamıştır. Türk-İş kuruluşundan beri "partilerüstü politikayı" savunurken her siyasi iktidarla uzlaşmayı benimseyen bir politika izlemiştir. Bu uzlaşmanın doğal sonucu olarak da Türk-İş işverenlerle hükümetlerin aralarında belirledikleri en az ücreti kamuoyuna işçi sınıfının istemi gibi açıklama görevini üstlenmiştir. Nitekim 1977'de belirlenen brüt günde 110 TL'lik en az ücreti Türk-İş komisyon çalışmalarına başlamadan açıklamıştır. Bu kez de en az ücretin günde brüt 200 TL olmasını önermiştir. Görüldüğü gibi en az ücreti belirleme çalışmalarının yapıldığı dönemlerde siyasal iktidarlar, işveren çevreleriyle göstermelik bir çatışma, işçi çevrelerini temsil ettiği kabul ettirilmeye çalışalan Türk-İş ile de bir diyaloğ içine girmektedirler. Amaç bir yandan Türk-İş'in uzlaşmacılığını kitlelerin gözünden kaçırmak, diğer yandan da gelişen toplumsal muhalefetin bilinçli tepkilerini eritip etkisizleştirmek olmuştur.

Son en az ücret belirlenmesinde de yine aynı oyun sergilenmiştir. CHP ağırlıklı hükümetle "ücretlerin sınırlandırılması" anlamındaki "Toplumsal Anlaşmayı" imzalayan Türk-İş'in, belirlenen en az ücrete bir itirazı olmamış ve en az ücretin işçilerin yararına günde brüt 180 TL olarak belirlendiğini açıklamışlardır.

EN AZ ÜCRET YENİDEN BELİRLENMELİDİR

TÜKETİM kalıbındaki değişmeler, ortalama aile büyüklüğü, besin harcamalarının gerekli kaloriyi sağlayacak düzeyini gözardı ederek belirlenen ilk en az ücretin geri alınması durumunda, iki çocuklu bir işçi ailesinin 1977 Aralık ayındaki satın alma gücünü koruması için günlük en az ücretin 250 Tl olması gerekmektedir. 1979 yılının ilk beş ayında fiyat artışlarının % 40'a yaklaştığı, bu oranın yıl sonunda % 70 dolayında olacağı resmi raporlarda yer almaktadır. Bu tahmin, beklenen bir milyar dolar olması gereken dış borç ve kredilerin ilk bölümünün yıl sonuna dek gelmesi koşuluna bağlıdır. Bu koşul gerçekleşmediği takdirde fiyat artışlarının daha da yüksek oranlarda gerçekleşeceğine kesin gözüyle bakılmaktadır.

Uluslararası Para Fono (IMF) ile CHP ağırlıklı hükümetin yaptığı anlaşma, ülkemizin emperyalist-kapitalist sisteme bağımlılığını artırırken, bu anlaşmanın ağır sonuçlarına öncelikle işçi sınıfımızın ve tüm diğer emekçi halkımızın katlanması zorunda bırakılmak istendiği açıktır.

İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız bu olumsuzlukların ülkemizin emperyalizme bağımlı kapitalist ekonomisinin bir sonucu olduğunu bilmekte, mücadelesini bu bilinçle yönlendirmektedir. Bu gerçeklerden yola çıkılarak mücadele ile elde edilen kazanımlardan ödün vermemek önde gelen amaç olmaktadır. İşçi sınıfımızın elindeki ekonomik-demokratik kazanımları geriletmeyi amaçlayan dayatmalara karşı her alanda verilen mücadelenin içinde, en az ücret için verilen mücadelenin de özgül bir önemi vardır.

DİSK EN AZ ÜCRETİN YENİDEN BELİRLENMESİNİ İSTEMEKTEDİR.

DİSK, bu yaklaşımla, en az ücretin zaman yitirilmeksizin, işçi sınıfımızın gerçek temsil hakkı gözardı edilmeksizin, bir işçi ailesinin temel gereksinimleri esas alınarak fiyat artışları karşısında değişebilecek en az ücretin yeniden belirlenmesini istemektedir.

İşçi sınıfımız diğer istemleriyle birlikte bu isteminin de kararlı izleyicisi olacaktır.

Çalışan nüfusa bağlı 0-14 yaş arası ve 65 yaşlarından çalışmayan nüfus oranı % 90 civarındadır. 30 Nisan 1979 günü Resmi Gazetede yayınlanan "En az Ücretli belirleme komisyonu" kararından alınan yukarıdaki rakam 14 yaşından küçüklerle 65 yaş ve üstünde olan her yüz kişiden 90'ının çalışmadığı da gözönüne alınırsa en az ücretin sadece çalışanın gereksinimlerini karşılamak üzere hesaplanması ülkemiz gerçekleri ile tümüyle çelişmektedir.

Haberler

ASTER-İŞ:

ATİLLA CAN FAŞİSTLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ

DİSK üyesi Aster-İş Sendikası Onur Kurulu üyesi ve Tazkızak Tersanesi işçisi Atilla Can 24 Şubat 1979 günü akşam evine giderken faşistler tarafından vuruldu. Ağır yaralanan Can Cerrahpaşa Hastanesi kaldırıldı ve hemen ameliyat edildi. Daha iyi bakılması için Demokratik Alman Sendikalar Birliği'nin davetlisi olarak Berlin'e gönderildi.

Ancak bütün çabalara rağmen kurtarılmayan Atilla Can 31.3.1979 günü yatırıldığı hastanede öldü.

Atilla Can'ın ölümü üzerine Aster-İş Sendikası şu açıklamayı Yaptı:

"Bir yiğit kardeşimizi ve işçi sınıfının bir sıra neferini daha yitirdik.

"Sendikamız Atilla Can'ı vuran faşist katillerin bir an önce yakalanarak cezalandırılmasını, faşist cinayet şebekesi açık ve gizli faşist yuvaların dağıtılması zorunluluğunu bir kez daha tekrarlarken Atilla Can'ın nice Atilla'larının önünde saygıyla eğilir.

"Can'ımızın ağır yaralanmasına ve ölmesine neden olan faşist cinayet şebekelerine bin lanet olsun."

ADANA'DA DİSK ÜYESİ SENDİKA YÖNETİCİLERİ TUTUKLANDI

30 Nisan günü Adana'da bulunan DİSK 2. Bölge Temsilciliği polis ve asker tarafından arandı. Arama gerekçesi yine aynıydı: "Alınan emir". Bu gerekçenin altında yatan neden de yine aynıydı: 1 Mayıs kutlamalarının engellenmek istenmesi.

Arama yapılan DİSK Bölge Temsilciliğinde bulunan bütün 1 Mayıs afişlerine el kondu. Bu afişler arasında geçen yılların 1 Mayıs afişleri de vardı. Afişler yanında yine DİSK'in sürekli yayınlarından olan DİSK'in Sesi'ne de el kondu.

Aynı gün Adana'da bulunan DİSK üyesi sendikalar da arandı ve 7 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan sendika yöneticileri şunlardır: DİSK 2. Bölge Organizatörü, Genel-İş 1 No.lu Şube Başkanı, Genel-İş 2 No.lu Şube Başkanı, Tekstil Sendikası Çırçır Şube Başkanı, Tekstil Sendikası Bölge Temsilcisi, Tekstil Sendikası Özbücak Şube Başkanı, Tekstil Sendikası Çukobirlik Şube Başkanı.

30 Nisan'dan beri Sıkıyönetim tarafından gözaltında tutulan sendika yöneticisinin serbest bırakılması için DİSK Bölge Temsilciliğinin girişimi sonucunda Adana Barosu'na bağlı bir grup avukat Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne başvurmuşlardır.

Daha sonra 15 gün gözaltına kalma süresini tamamlayan DİSK yöneticileri serbest bırakıldı.

BASIN-İŞ:

DARPHANE'DE GREV KARARI ALINDI

Darphane ve Damga Matbaasında çalışan 450 işçi adına yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmıştır. Daha sonra oluşturulan Uzlaştırma Kurulu çalışmaları da sonuçlanmıştır. Ancak Uzlaştırma Kurulu'nun aldığı karar, Basın-İş tarafından kabul edilmesine karşın Maliye Bakanlığı işverenliği tarafından kabul edilmemiştir.

Böylece hiçbir sonuç alınamayan Darphane ve Damga Mataasında Basın-İş Sendikası 11 Mayıs'da grev kararı almıştır.

Maliye Bakanlığı'nın Uzlaştırma Kurulu'nun kararı kabul etmemesi sonunda Basın-İş Sendikası grev kararı aldı. Ancak

bütün çabalara rağmen anlaşmaya yaklaşmayan işverenin bu tutumu sonunda greve çıkan Darphane işçilerinin grevi, 18 Mayıs'ta Bakanlar Kurulu kararıyla 1 ay süreyle ertelendi.

Danıştay'ın Bakanlar Kurulu'nun erteleme kararını durdurması üzerine Sendika grev tarihi yeniden belirleyecektir. Bakanlar Kurulu'nun milli güvenlik gerekçesiyle ertelediği bu grevde "milli güvenlik" sakıncasının olmadığı Danıştay kararında açıkça gösterilmiştir.

Şimdi Darphane işçileri haykırıyor: Hiçbir güç haklarımızı almamızı engelleyemecektir.

Ciasan, Renkay, Dörter, Admer Matbaalarında da toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşmayla sonuçlanmıştır. Bu işyerlerinde imzalanan yeni dönem toplu iş sözleşmeleriyle Basın-İş üyelerine işgüvenliği ile ileri ücret zammı ve sosyal haklar sağlanmıştır.

VİETNAM'LA DAYANIŞMA

Olavi Hanninen, Finlandiya Sendikalar Konfederasyonu (SAK) Genel Başkanvekili:

"Vietnam'a karşı Çin'in giriştiği saldırı Fin halkınca sert bir tepkiyle karşılandı: Halkımızla Vietnam halkı arasındaki dostluk ve dayanışma Vietnam halkının Amerikan Emperyalizminin saldırısı karşısında verdiği var olma savaşındaki bağlar üzerinde güçlendi. Çin saldırısı sendikaların barış, yumuşama ve silahsızlanma çabalarını artırmalarının gereğini göstermiştir. Barış ve yumuşama için savaşmalıyız.

Sendikal hareketin silahsızlanma yolundaki girişimlerini uluslararası ölçekte artırmak son derecede önemlidir. Bu anlamda, diğer konuların yanısıra, silahsızlanma konulu uluslararası sendikal bir konferansın olumlu katkıları olur. SAK böyle bir konferansın toplanmasını destekler ve ev sahipliği görevini üstlenmeye hazırdır."

DEV.MADEN-SEN: İŞÇİLER DİSK SAFLARINDA BİRLEŞİYOR

Birçok işyerinde işçiler toplu olarak istifa ederek DİSK üyesi Dev Maden-Sen'e üye olmaktadırlar. 8 bin işçinin çalıştığı M.T.A. Enstitüsü Genel Direktörlüğünde, Maden Federasyonuna bağlı M.T.A.-İş Sendikasından toplu istifalar devam etmektedir.

Bilgihan Madencilik Sanayii ve Ticaret A.Ş., Bolu işyerinde çalışan 260 işçi Bilgihan Linyit İşletmesi İşçileri Sendikasından istifa ederek Dev-Maden-Sen'e üye olmuşlardır. Sendikanın işverenle yaptığı protokolle, işveren Dev Maden-Sen'i tanımıştır.

Ayrıca Çinkur'a (Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.) bağlı Develi Havadan köyü maden işletmesi, Köprüüstü Maden İşletmesi Develi Kayseri, Aladağ Maden İşletmesi Yahyalı, Kayseri, Çakılpınar Maden İşletmesi Develi/Kayseri ve Genel Müdürlük Ankara işyerlerinde çalışan sendika üyesi işçilerin yararlanacağı toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sürmektedir.

26 Mart 1976 günü

başlayan Sivas Başer Madencilik Şirketindeki grev sürüyor. 1125 gündür grevdeki 5 işçi haklarını almaya sonuna kadar kararlı olduklarını bir kez daha vurguladılar.

BORAKS İŞÇİLERİNİN MİTİNGİ

Bursa'nın Kesterek yöresinde kurulu Borasit işletmesinde 700 işçi çalışmaktadır. Bu işletme dünyanın en büyük Borasit işletmesidir.

Aylardır süren sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı. Tarafsız aracı seçildi. İşveren tarafsız aracının kararına da uymadı.

Bu arada Boraks madeninin devletleştirilmesi işlemleri başlamıştı. Maden'in devletleştirilmesi gündeme gelince işveren son vurgunda kasasını daha çok doldurma girişimine başladı. İşyerinde açık üretim yapıldı. İşçiler daha çok kazmaya zorlanarak adeta katliama sürüklendiler. İşveren hiçbir can güvenliği almadı. Sendikanın ve işçilerin bu konudaki uyarıları Bölge Çalışma Müdürlüğü tarafından da saptandı.

Yerin 140 metre altında durmadan kazma sallamaya zorlanan işçilerin açtığı çukurlardaki sular bile boşaltılmıyor. Böylece açılan derin çukurlar çevresinde biriken topraklar başka yere aktarılmadığı için sık sık toprak kaymaları oluyor. Hızlı üretime geçildiğinden sonra 2 işçi işte böyle bir toprak kayması sonucunda öldü. Bu iş cinayetinde toprak altında kalan 1 işçi de sakat kaldı.

İşverenin tarafsız aracının kararına uymaması ve iş güvenliğinin sağlanmaması sonunda işçiler direnişe başladı. İşverenin cevabı ise LOKAVT oldu.

İşçiler 8 Mayıs'ka yasal hakları olan GREV'i başlattılar. Çevredeki tüm işçiler, ilericiler, demokratlar ve köylüler grevci işçileri destekledi.

Grevci işçiler sendikaları Dev Maden-Sen ile işverenin tutumunu protesto etmek için bir miting düzenlediler. Bursa'nın Mustafa Kemal Paşa İlçesinde düzenlenen bu mitinge işçi sınıfından yana olan herkes katıldı. Miting'de konuşan Dev Maden-Sen Genel Başkanı Yılmaz Döner Bortaş'taki sorunun en kısa zamanda çözümleneceğini ve işçilerin yeniden iş başı yapacaklarını söyledi.

Örgütlü ve kararlı mücadeleleriyle grevlerini başarıyla sürdüren Bortaş işçileri bütün haklarını alcaklardır.

DEVRİMCİ SAĞLIK-İŞ:

HASTANELERDE GÜÇLENİYOR

Ankara Hastanesinde ve Konur Sokak Doğumevi'inde yetkili sendikanın DİSK üyesi Devrimci Sağlık-İş olduğunu belirten kararlar Bölge Çalışma Müdürlüğünün dosyalarındandır. Ancak bu kararlara rağmen Çalışma Bakanlığı'nın 6 No.lu genelgesi üzerine bu işyerlerinde yeniden "durum saptaması" sayıldı.

Durum saptamasından önce işçileri yıldırmak için çevredeki faşistler içşilere yoğun baskılar uygulamaya başladılar. Türk-İş'e bağlı sarı Sağlık-İş de işçilere "durum saptaması" öncesi işyerinde terör havası estirdi.

Durum saptamasından iki gün önce Devrimci Sağlık-İş'in bildirilerini dağıtan işçilere sopalı, bıçaklı saldırılar düzenlendi. Bu olayın hemen ardından Sağlık-İş olayı aydınlatan (!) bir açıklama yaptı: DİSK üyesi işçiler kendi sendikalarının üzerine saldırdılar.

26.4.1979 günü Ankara Hastanesinde ve Konur Sokak Doğumevin'nde "durum saptaması" sayıldı. Ankara Hastanesi'nde DİSK üyesi Devrimci Sağlık-İş 310, Türk-İş üyesi Sağlık-İş 15 oy, Konur Sokak Doğumevi'nde Devrimci Sağlık-İş 51, Sağlık-İş 1 oy aldı.

Ancak işyerinde çalışan işçilerin yarısından 1 fazlasının oyu alınamadığı için hiçbir sendika yetki alamadı.

DİSK üyesi işçilerin sonuna kadar mücadele etmeye kararlı oldukları "Referandum" hakkı yasallaşıncaya kadar, sarı sendikaların işyerlerindeki bu tür oyunları ve baskıları kaçınılmazdır.

Bu saldırılardan bilenmiş olarak çıkan işçiler, şimdilik yetki alamadılar, ama işyerlerinde sarı sendikanın egemenliğini kurdular.

SSK GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE GÖRÜŞMELER BAŞLIYOR

SSK Genel Müdürlüğü'nün DİSK üyesi sendikalara karşı gösterdiği tavır nedeniyle, SSK Genel Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde sözleşme görüşmeleri bir türlü başlatılamadı.

Sonunda SSK Genel Müdürlüğü, Devrimci Sağlık-İş'in yetkili olduğu SSK Hastanesi işyerlerinin toplu iş sözleşmesi görüşmelerine oturmaya karar verdi.

Önümüzdeki günlerde DİSK üyesi Devrimci Sağlık-İş Sendikası yetki aldığı işyerleri için görüşmelere başlayacaktır.

SSK GÖZTEPE HASTANESİNDE YETKİ ALDI

SSK'nın en büyük olan GÖZTEPE SSK'da B.Ç.M.nün 12.6.1979 günlü kararı ile yetkili sendika DİSK ÜYESİ DEVRİMCİ SAĞLIK-İŞ oldu. Yetki alındıktan sonra işçilerin geniş katılımıyla işyerinde toplantı yapıldı. Bu toplantıda işyeri temsilcileri seçildi. Toplu İş Sözleşmesi taslağı işçilerle tartışıldı. İşçiler mücadeleye olan inanç ve kararlılıklarını belirterek, SSK bünyesinde iyi bir sözleşme için mücadeleye hazırlanmak gerektiğini vurguladılar. Sağlık İşçilerinin örgütlü mücadelesiyle SSK'larda mutlaka Devrimci sendikal anlayışa uygun toplu iş sözleşmesi yapılacaktır.

FRANSIZ LAPE VE ALMAN HASTANESİ İŞYERLERİNDE TOPLU-İŞ SÖZLEŞMESİ BAĞITLANDI

Türk-İş üyesi sarı Sağlık-İş'ten topluca istifa edip DİSK üyesi Devrimci Sağlık-İş'te örgütlenen Alman Hastanesi İşçileri adına bu dönem ilk sözleşme imzalandı. Sözleşme işkolumuz açısından işçilere ileri haklar getirdi. Bir yıllık olan sözleşmeye göre İş güvenliği ve işsağlığına ilişkin güvenceler dışında, Asgari ücret farkı üzerine 4000 tl ücret zammı 70 tl, Kıdem zammı 3 maaş ikramiye ve tümüyle Sağlık-İş'in eski sözleşmesinin bir kaç misli olmak üzere sosyal haklara zam alındı. Alman Hastanesi işçileri şimdi Sarı sendika ile Devrimci sendika arasındaki farkı çok iyi gördüler ve bunu diğer hastanelere anlatmak için yeminli bir mücadeleye başladılar. Fransız Lape Hastanesinde de Sendikamız 3. Dönem toplu iş sözleşmesinin işçilerin her safhasınna katıldıkları ve karar verdikleri, İşverene karşı kararlı bir mücadele sonucu imzalandı.

ADANA ŞUBESİ 1.OLAĞAN KONGRESİ YAPILDI

Çukurovanın bereketli toprağında Sarı Sağlık-İş'i yerle bir eden SSK Adana ve Karşıyaka hastanesinin işçileri daha önce müteşebbis olan şubenin kongresini güçlü bir şekilde katıldılar. Tabanın Söz ve Kararı sahibi olması ilkesini kullanarak kendi yöneticilerini kendileri seçtiler. Kongrede Sarı Sağlık-İş'e karşı nefretlerini haykırdılar. Yeni dönem TİS devrimci anlayışlarına uygun imzalamak için kararlılıklarını ve mücadeleye hazır olduklarını belirttiler.

"FLASHES" VE 1 MAYIS 1979

Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)nun "Flashes" adlı bülteninin 14 Mayıs 1979 tarihli sayısında 1 Mayıs 1979 ile ilgili dünyanın çeşitli ülkelerinden haberler yer almıştır.

"1 Mayıs 1979 Tüm Dünya'da güçlü gösteriler" başlıklı haberde Türkiye ile ilgili olarak yazılanları aynen sunuyoruz:

"Türkiye'de hükümet kendisini gösterileri yasaklayarak ve 1700'den fazla kişiyi tutuklayarak göstermiştir.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) yöneticileri tutuklanmış, sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.

DSF Sekreteryası Türkiye'li işçileri ve göstericilere karşe girişilen tüm tehdit ve saldırıları kınar ve Türkiye Hükümetini işçilerin sendikal ve demokratik hak ve özgürlüklerine saygılı olmaya çağırır. DSF Sekreteryası, Türkiye'li işçilerin ve Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)nun haklı davasını bütünüyle desteklediğini ve dayanışma içinde olduğunu belirtir."

DEVRİMCİ YAPI-İŞ:

UITBB GENEL SEKRETERİ PORKKALA KONUK OLARAK GELDİ

Genel Merkezi Finlandiya'nın Helsinki kentinde olan Uluslararası Yapı, Ağaç ve Yapı Malzemeleri Sanayi İşçileri Sendikası Genel Sekreteri Veikko Porkkala, Devrimci Yapı-İş Sendikasının konuğu olarak Türkiye'ye geldi.

Porkkala, 3-8 Eylül 1979 tarihlerinde yapılacak olan Uluslararası Yapı, Ağaç ve Yapı Malzemeleri Endüstrisi Konferansının hazırlık çalışmaları için Güney Avrupa ülkelerindeki yapı ve ağaç işkolundaki örgütlerle görüşme yapacaktır. 19-20 Nisan tarihlerinde İstanbul'da 21-25 Nisan tarihleri arasında Ankara'da bulunacaktır. Porkkala, bu ziyaretinde öncelikle işkolu örgütlerinin faaliyetleri, işçilerin istemleri konusunda bilgi edinecektir.

Porkkala bu gezinin amacını şöyle açıklamaktadır: "Bu gezinin amacı yalnızca bir ziyaret yapmak değil, işkolumuzdaki örgütler arasında sınıf işbirliğine katkıda bulunmak için çalışmalar yapmaktır."

ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI HIZLA SÜRÜYOR

DİSK üyesi Devrimci Yapı-İş 27 işçinin çalıştığı Çanakkale Sümerbank Sentetik Deri Sanayi Montaj işyerinde ve 44 işçinin çalıştığı İstanbul'da kurulu Ahmet İzmirli SSK Mensupları inşaatında çağrı yapmıştır.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ İMZALANDI

DİSK üyesi Devrimci Yapı-İş Sendikası Taşkesti Köykent inşaatında çalışan işçiler adına toplu iş sözleşmesi imzalandı. Orman Bakanı Vecdi İlhan ile imzalanan 2 yıl süreli sözleşmenin yürürlük tarihi 1.3.1979'dan geçerlidir.

İmzalanan yeni sözleşmeyle işçilere sağlanan haklardan bazıları şunlardır:

- Ücret zammı 1. yıl günde 120 TL, 2. yıl günde 110 Tl.
- Yakacak ödeneği yılda bir kez 7 500 Tl,
- Öğrenim ödeneği yılda bir kez ilkokul için 750 Tl, orta okul için 1000 Tl, yüksek okul için 2000 Tl,
- Çocuk parası ayda 100 Tl,
- Her ay 250 Tl aile ödeneği.

ANISINI YAŞATACAĞIZ

Yaşamını işçi sınıfının davasına adamış, işçi sınıfının yiğit önderi İbrahim Güzelce'yi 11 Nisan 1976'da kaybettik.

Güzelce, bütün yaşamı boyunca işçi sınıfı için mücadele etti. İşçi sınıfının örgütlü mücadelesine inanan Güzelce, DİSK'in kurucuları arasındadır. Ayrıca örgütümüzün Genel Sekreterliğini de yapan Güzelce, işçi sınıfının mücadelesinde sıra neferiydi.

Ölümünün 4. yılında mezarı başına yapılan törende konuşan DİSK Genel Başkanı

Vekili Kemal Nebioğlu şöyle dedi:

"Yaşamını işçi sınıfının davasına adamış, yiğit insan Güzelce son nefesine kadar sürekli olarak işçi sınıfı için mücadele etti.

Güzelce, işçi sınıfının ekonomik mücadelesinde devrimci sendikacıların ilk örneklerindendi. Ama o yalnızca, dürüst, savaşkan bir sendikacı değil, işçi sınıfının ekonomik politik ve ideolojik mücadelesinin bütünlüğünü gözardı etmeyen, sosyalizme inanmış, yiğit bir işçi önderiydi. İşçi sınıfının yalnızca sendikal mücadele ile kurtulamayacağını daha ilk günlerde dile getirmiş, işçi sınıfının siyasal mücadelesi yolunda kararlı bir mücadele vermişti.

Güzelce'yi kötü bir hastalık aramızdan ayırdı. Ancak fiziksel olarak ayırdı. Güzelce bugün geriye bıraktığı mücadeleci kişiliğiyle, düşünce ve eylemi ile aramızda yaşıyor."

FINDIK-İŞ:

FİSKOBİRLİK'TE TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

DİSK üyesi Fındık-İş Sendikası ile Fiskobirlik arasında 26 Nisan 1979 tarihinde 6. dönem toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. 1.1.1979'da yürürlüğe girecek olan toplu iş sözleşmesinin yürürlük süresi 2 yıldır. Fiskobirlik'te imzalanan toplu iş sözleşmesiyle işçilere sağlanan haklar şunlardır:

1. Sadece ücretlere yapılan zam büro işçileri için ayrımsız 1. yıl ayda 3000 TL, 2. yıl için ise 3750 Tl.dir. Fabrika işçileri için 1. yıl asgari ücrete günde 133 Tl. 2. yıl 125 Tl. zam yapılmıştır. Böylece ilk kez büro ve fabrika işçilerine ayırım yapılmadan zam uygulanmıştır.

2. Geçen dönem 3 olan ikramiye, bu yıl 4'e çıkarılmıştır.

3. Ücret kademelerine göre verilen aylık primlerin ortalaması % 15 iken şimdi fabrika ve büro işçileri arasında ayırım yapılmaksızın ayrımsız % 2'ye çıkarılmıştır.

4. İlk kez bu sözleşmeyle ambar memurları, eksperler, veznedarlar, elektrikçi, kaynakçı ve benzeri işçilere iş riski verilmiştir.

5. Yakacak zammının şimdiye kadarki uygulamasındaki büro ve fabrika işçileri arasındaki ayırım ortadan kaldırılmış ve tüm çalışmalar için aylık net 1000 Tl. olmuştur. Ayrıca devletçe verilen aile yardımı, çocuk parası, öğrenim yardımı, doğum, ölüm yardımı ayırım yapılmaksızın verilecektir.

6. Fabrika bakım, onarım ve diğer benzeri işler için tatil edildiği aylarda işçilere ilk kez bir çeşit işsizlik sigortası şeklinde nitelendirilebilecek bir sistem getirildi.

Buna göre işçilere çalıştırılmadıkları süreler için % 25 oranında ödeme yapılacaktır.

7. Çalıştırmayan işçiler % 25 zamlı ücret ödemeleri yanında 100 Tl. net yakacak, çocuk, doğum, evlenme ve öğrenim ödeneği ile eksik de çalışmış olsa o ayın primi ve yılda 4 ikramiye tam olarak ödenecektir.

DİSK BÖLGELERİ ARANIYOR

21 Nisan'da Ankara'da bulunan DİSK 1. Bölge Temsilciliği aranmış ve bölge binasında bulunan çok sayıda DİSK yayınlarına ve 1 Mayıs afişlerine el konmuştur.

Polis ve asker tarafından yapılan aramanın gerekçesi olarak "alınan emir ve ihbar" gösterilmiştir. "Alınan emir" gerekçesine dayanan bu aramanın yalnızca işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ın kutlamasını engellemek amacını taşıdığına dikkati çeken DİSK 1. Bölge Temsilcisi Ali Kaya İçişleri Bakanı'na bir protesto telgrafı göndermiştir.

23 Nisan günü İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'e gönderildikten sonra basına dağıtılan telgraf şöyledir:

"...Açık ve seçik olarak görülüyorki bulunan afişlerden örnek değil tamamı alınmış, bu afişlerin suç teşkil

edip, etmediğinin tesbiti değil, varolan afişlerin ortadan kaldırılmasının amaçlandığı kanısı bu uygulama ile bizde doğmuştur... Tutanakta gördüğümüz şekliyle ağırlık olarak alınıp götürülenler afişlerdir. Yani "alınan emir" 1 Mayıs hazırlıklarından olan afişlerin toplatılmasına yöneliktir. İşçi sınıfının Bayramı olan 1 Mayıs'ın kutlanılmasının, işçi sınıfının en doğal ve yasaklanamaz hakkı olmasının yanında, bunun hazırlıklarının yapılması da o kadar doğaldır. Kutlama ve kutlamaya ilişkin yayınlar için DİSK tarafından gerekli yasal başvurular merkezi olarak sürdürülmektedir. Buna karşı yargı organlarının kararı olmaksızın hem de sürekli yayınlara kadar uzanan davranış MC dönemlerinde dahi karşılaşmadığımız uygulamaların başladığını bize göstermektedir.

"...Diğer taraftan, MTA Genel Direktörlüğünde bulunan DİSK'e bağlı bir sendikamızın işyeri ilan tahtasında ve temsilcilik odasında bulunan geçilen dönemin 1 Mayıs afişleri gerekçe gösterilerek işyeri Baştemsilcisinin alınıp götürülmesi ve halen Sıkıyönetim Komutanlığında gözaltında tutulması, DİSK Bölge Temsilciliklerinden başlatılan anti-demokratik uygulamaların DİSK'e bağlı sendikalara ve örgütlü bulundukları işyerlerine kadar uzatılacağının işaretidir. Resmi açıklamalarda, "İşçi sınıfının demokratik hak ve özgürlüklerinin kullanılmasına" olan sağıdan söz edilirken, uygulamada bunun karşısında yer alınmasını kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerimize el uzatma olarak görüyoruz."

GENEL-İŞ:

MALTEPE BELEDİYESİ'NDE TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

Maltepe Belediyesi'nde DİSK üyesi Genel-İş Sendikası 260 işçiye kapsayan 2. dönem toplu iş sözleşmesini imzaladı.

1.3.1979 gününden geçerli olan toplu sözleşmeyle işçilere sağlanan haklar şöyledir:

- Ücret zammı: 1. yıl için günde 150 Tl, 2. yıl için 170 Tl,
- Kıdem zammı: Her yıl için günde 5 Tl.
- Kıdem Tazminatı: 55 gün
- İkramiye: Yılda 3 ikramiye
- Yakacak: Tonu 3 binden aşağı olmayan 4 ton en iyi cins kömür. Kömür verilmezse yılda 12 bin net kömür parası
- Her ay 500 Tl net oile ödeneği,
- Çocuk parası: Okula gitmeyen çocuk için her ay net 250 Tl, ilkokula giden çocuk için her ay net 300 Tl, Orta-Liseye giden çocuk için her ay net 350 Tl, yüksek okula giden çocuk için her ay net 1000 Tl,
- Anne, baba, çocuk ölümü için 3000 Tl,
- Doğum parası: 1500 Tl
- Her ay 250 Tl sosyal güvenlik zammı,
- İşçinin işkazasına uğramasında 12 aylık ücret tutarı, işçinin ölümünde 6 aylık ücret tutarı,
- 1 Mayıs ve 13 Şubat'ta bütün işçiler için ücretli izin,
- Her ay net 1500 Tl.lık kupon
- 3000 Tl net izin parası,
- İş giyecekleri dışında 300 Tl. lık net Müberbank kuponu

TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ SONUÇLANIYOR

Kartal ve Havelisi İçmi Su Birliği ile Genel-İş Sendikası arasında süren toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlanmıştır. 30 işçi adına imzalanan toplu sözleşmenin yürürlük süresi 1 yıldır. 1.3.1979 gününden

geçerli olan toplu sözleşme 1.3.1980'de sona erecektir. İşçilerin aldığı ücret zammı ve diğer sosyal haklar şöyledir:

- 300 TL. ücret zammı
- 1500 Tl. kupon,
- 500 Tl. aila zammı,
- 300 Tl. çocuk zammı,
- 4 ton soma linyit,
- 750 Tl. kira ödeneği,
- Her yıl için 5 Tl. kıdem zammı,
- 50 gün kıdem tazminatı,
- 1 Mayıs ve 13 Şubat'ta işçiler ücretli izinli,
- Yılda 3 ikramiye,
- İş kazaları ölümlü sonuçlandığında kıdem tazminatı hariç 2 yıllık ücret tutarında ikramiye,
- Giyim ödeneği hariç Sümerbank'tan net 2500 Tl. lık alış-veriş

KAYSERİ'DE DİRENİŞ

Gerekli güvenlik önlemlerinin alınmadığını, saldırıların daha büyük boyutlara ulaştığını protesto eden Kayseri Belediyesi otobüs işletmesinde çalışan 250 Genel-İş üyesi işçi 24 Haziran günü direnişe başlamıştır. İşçiler can güvenlikleri sağlanıp gerekli önlemler alınıncaya kadar direnişlerini sürdürmeye kararlılar.

DİRENİŞTEKİ İŞÇİLER HAKLARINI SÖKE SÖKE ALDILAR

Van Belediyesinin çeşitli işyerlerinde çalışan Genel-İş üyesi toplam 200 işçi adına, sendika ile Belediye işvereni arasında 18 Mart 1979'da imzalanan toplu sözleşmenin işverence ihlal edilmesi nedeniyle işçiler 6 Haziran'da direnişe başladılar.

15 gün süren direnişe Genel-İş üyesi tüm işçiler katıldı. 5 gün süren direniş sonunda işçiler tüm haklarını aldılar.

DSF GENEL KONSEYİ'NİN İRAN DEVRİMİ İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMESİ

Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) Genel Konseyi İran'daki son gelişmeleri değerlendirmiş ve aşağıdaki değerlendirmeyi yapmıştır:

- Halkın zaferi demokratik ve sendikal hakların, yaşam koşullarının, ülkenin ekonomik bağımsızlığının, İran halklarının ve işçilerinin sosyal ve kültürel gelişmelerinin çıkarınadır.
- İran devrimi, bölgede ve dünya barış ve güvenliğin bir güvencesi olarak tüm komşu ülke halklarının özellikle de, siyonistlerin baskılarına ve Amerikan emperyalizminin caniyane manevralarına genel olarak da dünya gerici güçlerine karşı savaşan Filistin halkının çıkarınadır.
- İran devrimi ırkçılığa karşı mücadelede ileri bir adımdır. Çünkü yeni hükümet, Güney Afrika'daki ırkçı yönetimlerle ve siyonist yönetimle, barışı ve bağlantısızlığını güçlendirici biçimde ilişkilerini kesmiş, saldırgan CENTO'dan çekilmiş ve anti-emperyalist bir konumu benimsemiştir.

GIDA-İŞ:

İŞÇİGER GIDA-İŞ SAFLARINDA BİRLEŞİYOR

Ülfet işyerinde çalışan 400 işçi Türk-İş Tek Gıda-İş'ten ayrılarak DİSK üyesi Türkiye Gıda-İş saflarında birleşmişlerdir. İşyerinde çalışan 400 işçiden 300'ü aşkın büyük çoğunluk Noter kanalıyla Tek Gıda-İş'ten istifa ederek bilinçli ve kararlı tavır göstermişlerdir.

Ülfet işçilerinin bu kararlı tavrı, tezgahlanan bütün sarı sendika oyunlarını bozmuştur. Yeni kurulan Gıda-İş Nizip Şubesi, işçi sınıfının sendikal birliğinin sağlamlaştırılmasında Gıda işçilerinin mücadelesine yardımcı olacaktır.

Dandy Ciklet Fabrikasında 3 Mayıs'ta durum tesbiti yapılmıştır. **Oylamaya 167 işçi katılmıştır. Durum tesbiti sonucunda Dandy Fabrikasının bilinçli işçileri Türkiye Gıda-İş Sendikası saflarında olduklarını pekiştirmişlerdir**

Dandy Fabrikasında sarı sendika-patron işbirliğiyle işçiler baskı altına alınmış, her üç ayda bir işçi atılmış yerine asgari ücretle yenileri alınmıştır. Bütün işçiler hergün işten atılma tehdidi altında çalışmışlardır. Artık Dandy işçileri sarı sendikacılığa prim vermeyecek bilinçtedirler.

İmzalanan üç yıllık sözleşmeyle işçiler patrona köle edilmeye çalışılmış ve

işçilerin birliğini bozmak için her türlü oyun tezgahlanmıştır. Bugün hala Dandy patronu işçilerin birliğini bozabilmek için yeni oyunlar hazırlamaktadır. Ancak Gıda-İş saflarında birleşen kararlı Dandy işçileri bu oyunları bozacaktır.

Geçtiğimiz günlerde işten atılan 37 Çapa Marka işçisi, sendikalarıyla birlikte verdikleri kararlı mücadele sonunda yeniden işe alınmışlardır.

HACI ŞAKİR SABUN FABRİKASI İŞVERENİ LOKAVT UYGULUYOR

DİSK üyesi Gıda-İş Sendikası ile Hacı Şakir Sabun Fabrikası'nda 6. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 5 Şubat 1979'da başlandı.

14 Şubat 1979'da yapılan ikinci toplantıya gelen işveren sendikasının teklifini "üzerinde görüşülmeye bile gerek olmayan, gayri ciddi istekler" olarak nitelendirdi. Böylece görüşmeler kesildi ve uyuşmazlık çıktı.

Konu Uzlaştırma Kurulu'na gitti. Uzlaştırma Kurulu'ndan çıkan karar üzerinde anlaşma sağlanamadı. Gıda-İş 26 Nisan 1979 günü grev kararı aldı. İşveren de aynı gün lokavt kararı aldı.

11.5.1979 günü işverenler bir toplantı daha yapıldı. 3 Mayıs'ta sendika ile işçilerin yeni durumu görüşmek üzere yaptıkları toplantıda işveren anlaşma olanaklarını ortadan kaldırdı. Ertesi sabah 05.00'de fabrikaya gelen işçiler, kapıda jandarmayla karşılaştılar. Lokavt var diye jandarmalar işçileri içeri almadılar. Türkiye Gıda-İş Sendikası Genel Sekreteri Sait Aydoğmuş, lokavt uygulamaları nedeniyle Hacı Şakir Fabrikası, işçilerine şu açıklamayı yaptı:

"Biz bugüne dek, işin bu noktaya gelmemesi için elimizden gelen her çabayı gösterdik. Fakat, kavgaya davet etti bizi "Sabuncuzade M.Şakir ve Mahdumu". Davetleri kabulümüzdür.

"Ortalama hizmet süresinin 7 yıl, ücret ortalamasının ise asgari ücret düzeyinde olduğu bu işyerinde, haklarımızı alacağımızı, hem de söke söke alacağımızı dosta düşmana da göstereceğiz. Çünkü biz, sınıf ve kitle sendikacılık temelinde, yıllardır savaşım veren yiğit Hacı Şakir işçilerinin tek yürek ve tek yumruk olmuş birliğine güveniyoruz. Dahası var, biz işçi sınıfımıza, ekmek ve özgürlük kavgamızda bizden yana olan tüm demokrasi güçlerine güveniyoruz. Ve kazanan biz olacağız sonunda..."

TEKEL'DE FAŞİST SALDIRILAR

Cevizli Tekel'deki faşist tezgahlar II. MC döneminde başladı. Bu dönemde işe alınan faşist çeteler işçilere saldırtıldı. II. MC iktidarı giderayak 247 işçi daha işe alındı. Yasal olmayan yollarla işe alınan toplam 436 kişi için Çalışma Bakanlığı müfettişleri bir rapor hazırlayıp Tekel Bakanlığına bildirdiler. Tekel Bakanının "İş akidlerinin fesh edileceğini" açıkladığı bu faşistler hakkında hiçbir uygulama yapılmadı.

Tekel işçileri üzerindeki baskılarını yoğunlaştıran faşistler 5-6 ay önce Muammer Karan'ı pusuya düşürüp öldürdüler. 31 Mayıs'da da işinden çıkıp evine giden Hamit Akyıldırım'ı pusu kurup öldürdüler. Heriki

arkadaşımızın da katilleri bulunamadı.

Tekel'deki faşi ›t baskıları protesto e.'^n Tekel işçileri üretim silahını kullanarak fabrikada üretimi durdurdu. İş bırakan 6000 Tekel işçisi faşist katillere ve onlarla işbirliği yapan sarı Tek Gıda-İş'e işçi sınıfının gücünü gösterdi. İşçi sınıfımız yeni faşist katliamlara izin vermeyecektir.

ŞİLİ'Lİ İŞÇİLERLE DAYANIŞMA YAYGINLAŞIYOR

Şili İşçileri Merkez Birliği (CUT), DİSK'e gönderdiği yazıda uluslararası düzeyde faşist Pinochet rejimine karşı uygulanan boykotun desteklenmesi ve ulusal düzeyde bazı girişimlerde bulunulmasını istemiştir. CUT'un gönderdiği yazı şöyledir:

"Uluslararası sendikal hareket, Şili işçileriyle dayanışma kampanyasını geliştirmek için, faşist Pinochet Cuntası'na karşı en güçlü aracın genel ve etkin bir ticari boykot olacağı sonucuna varmıştır. Üç uluslararası işçi örgütü ('Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu, Dünya İş Konfederasyonu ve Dünya Sendikalar Federasyonu), Şilili işçilerin temel hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmesini sağlamak için faşist askeri Cunta'ya karşı en sert önlemleri almayı kararlaştırmıştı. Şimdi de bu kararlarını bir kez daha yinelediler. Bu amaçla çeşitli ulaşım yollarıyla Şili'ye gelen ve Şili'den giden tüm malllları boykot etme kararı aldılar.

Bu karar doğrultusunda Uluslararası Ulaştırma İşçileri Sendikaları ve Uluslararası Ulaştırma İşçileri Federasyonu, Şubat ve Mart aylarında, kamuoyu tarafından da desteklenen kararlarını uyguladılar: Faşist Pinochet Cuntasına giden tüm silahları ve malları boykot etmek.

Bölgesel düzeyde, Latin Amerika Bölgesel Sendikalar Merkezinin aldığı kararlar Şili işçilerinin haklı kavgasını güçlendirmiştir.

Boykotun gerekli uluslararası gücü kazanarak faşist cuntanın Şili işçilerin temel hak ve özgürlüklerine saygılı olmasını sağlamak için örgütünüzün şu kararları almasını rica ediyoruz:

1) Uluslararası Sendikal Konıederasyonların ve Uluslararası İşkolu Federasyonlarının boykot anlaşmalarını destekleyen ulusal düzeyde kararlar almanızı;

2) Ulaştırma İşçileri Federasyonlarının faşist Şili diktatörlüğüne karşı uyguladıkları boykotu etkin biçimde geliştirebilmeleri için her türlü pratik adım atmanızı;

3) Diğer işkolu sendikalarının bu boykot eyleminin gelişmesine doğrudan ya da dolaylı olarak katılmalarını sağlamanızı;

4) Boykot ve diğer eylemlerinizi kamu oyuna duyurmanızı ve basında yer alan haberleri bize iletmenizi.

Şili halkının ve Şili işçi sınıfının, demokratik ve anti-faşist mücadelesini her zaman desteklemiş olan örgütünüzün bu konuya duyarlılık göstereceğine ve harekete geçeceğine inanıyoruz."

HÜRCAM-İŞ:

NETCAM İŞÇİLERİ İŞTEN ÇIKARILMA TEHLİKESİYLE KARŞI KARŞIYA

Rami'de kurulu Netcam Fabrikasında 175 işçi çalışmaktadır.

3 yıl önce Türk-İş'e bağlı Kristal-İş'ten istifa ederek DİSK üyesi Hürcam-İş Sendikasına geçti Netcam işçileri. Kristal-İş imzaladığı son sözleşmeyi fesh etmeyince yasal olarak aynı sözleşmede 1 yıl daha yürürlükte kaldı. Hürcam-İş Sendikasının işçilerin gücüne dayanarak işverenle 1 yıl süreli imzaladığı protokolle işçilere bazı haklar sağlandı.

Şu anda Netcam fabrikasında üretim durmuş durumda. Fuel-Oil yokluğundan fırın içindeki camı dışarı akıttı ve fabrika durdu. İşveren fabrikada üretimin durmasının nedeni olarak fuel-oil yokluğunu gösteriyor. Ancak sendika yetkililerine göre asıl neden yakında başlayacak olan toplu sözleşme görüşmeleridir.

Netcam işvereni, işçilerin yasal 1 haftalık yarım ücretlerini ödeyeceğini ve daha sonra da fuel-oil bulunmazsa fabrikayı yasalara uygun olarak kapatacağını bildirmiştir.

Hürcam-İş Sendikası Valiliğe, Kaymakamlığa ve İşverenler Sendikasına konuyu bildiren Net Cam işvereninin sendikaya karşı bir tertip içinde olduğunu söylemiştir.

DİSK 13. BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ BOMBALANDI

Gayrettepe'de bulunan DİSK 13. Bölge Temsilciliği binası 27 Haziran'da bombalandı. Bir apartman dairesinde bulunan Bölge Temsilciliğinin kapısının önüne konan bomba sabaha karşı 03.00'de patladı. Temsilciliğin bulunduğu daire ve diğer dairelerindeki madde zarar 2 milyon civarındadır.

DİSK Örgütlenme Dairesi Başkanı Tuncer Kocamanoğlu konuyla ilişkin olarak şunları söylemiştir:

"Ekonomik bunalımın başta işçi sınıfımızı ve emekçi halkımızı en uç düzeyde etkilediği bir ortamda giderek büyüyen faşist saldırılar artık işçi sınıfımızın sendikal örgütlerine de yönelmiş bulunmaktadır. Üyemiz bazı Sendikalara daha önce değişik yörelerde yönelen saldırılar dün de Mecidiyeköy'deki 13.Bölge Temsilciliğimizin geceyarısı bombalanmasıyla en açık biçimde de Konfederasyonumuzun tüzel kişiliğine yönelmiştir."

İLERİCİ DERİ-İŞ:

TEHDİTLERE RAGMEN DİRENİŞ DEVAM EDİYOR

İzmit'te kurulu Kazlı Deri Sanayii iki bölümden oluşan bir fabrikadır. Bölümlerden biri Üretim Bölümü diğeri ise Konfeksiyon Bölümüdür. Bu iki bölümden oluşan fabrikanın hisselerinin büyük bir kısmı İş Bankası'nındır. Yani % 80'ini aşan bir hisse. Fabrikanın bütün müdürleri İş Bankası tarafından atanmıştır. Kazlı Deri Sanayii'nde uygulanan tüm baskı ve tehditler işte bu müdürler aracılığıyla sürdürülür.

Üretim Bölümünde işverenin tezgahladığı oyunlar sonucunda burada MİSK'e bağlı Türk Deri-İş vardır.

Ancak işçiler arasında tabanı olmayan bu sarı sendikanın toplu sözleşme yetkisi olmadığı halde işveren bu sendikayla anlaşmayı tercih etmiştir. İşverenler Türk Deri-İŞ arasında imzalanan protokolle işçilere aynı fabrikanın bitişiğindeki konfeksiyon bölümündeki işçilerden daha fazla ücret zammı verildi.

Konfeksiyon Bölümünde işverenler toplu sözleşme görüşmelerine oturan İlerici Deri-İş'in istediği ücret zammı kabul edilmedi. Aslında yalnız ücret zammı olsaydı işveren bunu hemen kabul etmeye hazırdı, ama işçiler arasında tabanı olan ve giderek bütün fabrikada örgütlenmeye başlayan İlerici Deri-İş'i etkisiz kılmaktı asıl amacı. Böylece toplu sözleşme görüşmeleri uzun bir süreden sonra anlaşmazlıkla sonuçlandı. Ve hemen ardından işveren Konfeksiyon Bölümünde çalışan 100 işçiye karşı lokavt uygulamaya başlandı.

İşverenin bu yasa dışı uygulamalarına karşı direnişe geçen Kazlı Deri Sanayii işçileri sendikalarına karşı uygulanan bu oyunları başarısız kılmak için sonuna kadar direnmeye kararlıdırlar.

İŞÇİLER MİSK'TEN TOPLUCA İSTİFA EDİYOR

Avcılar'da kurulu Kumsan Kundura Sanayii A.Ş.'de 150 işçi çalışmaktadır. Bu işyerinde yıllardır MİSK'e bağlı Türk Deri-İş vardır. Yaptığı 3 yıllık sözleşmelerle işçiler ağır ekonomik baskı altındadır. Geçtiğimiz günlerde Kumsan'da çalışan işçilerin tümü MİSK'e bağlı Türk Deri-İş'ten ayrılıp DİSK üyesi İlerici Deri-İş saflarına katılmışlardır.

KERAMİK-İŞ:

BENTONİT'TE TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

Bakırköy'de kurulu Bentonit Sanayii Ali Doğan Koç ve Ortağı işyerinde DİSK üyesi Keramik-İş Sendikası 25 işçi adına toplu sözleşme imzalandı. 29 Nisan'da imzalanan yeni dönem toplu sözleşmenin yürürlük süresi 1 Şubat 1978-1 Şubat 1980'dir. İşçilerin elde ettiği hakları şöyle sıralayabiliriz:

- Ücret zammı 1. yıl günde 100 Tl net, 2. yıl 100 Tl, net,
- Daha önce 1 olan ikramiye 3-3, olmuştur,
- 1000'er Tl. bayram ikramiyesi,
- 3 ton kömür, 1 ton odun,
- 1 Mayıs İşçi Bayramı,
- Kıdem tazminatı 35 gün,
- İsteğiyle işten ayrılan işçi için 30 gün,

Büyük çekmece'de kurulu 900 işçinin çalıştığı Akçimento A.Ş., Beykoz Ömerli'de kurulu 130 işçinin çalıştığı Petek Tuğla Fabrikası işyerlerinde DISK üyesi Keramik-İş Sendikasının yetkisi kesinleşti. Bu işyerlerinde 1 Haziran'da başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sürüyor.

Ayrıca Çukurova Çimento Sanayiinde başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri de sürmektedir.

ŞUBE KONGRELERİ SONUÇLANDI

DİSK üyesi Keramik-İş Sendikası Eskişehir ve Çatalca Şubelerinin Kongreleri sonuçlanmıştır. Eskişehir Şubesi Başkanlığına yeniden Kemal Çelik ve Çatalca Şubesine ise Ali Gülseven seçilmişlerdir.

NAKLİYAT-İŞ:

İŞÇİLER ÜZERİNDEKİ BASKILAR SÜRÜYOR

İşverenle birlikte Hamal Bölüğü ve bağlı oldukları İstanbul Yükçüler Derneği DİSK üyesi Nakliyat-İş üyesi işçilerin mücadelesini engellemeye çalışıyor. Sendika, derneğin çalışmalarının yasa dışı olduğunu kanıtladı ve kapattırdı. Bölge Çalışma Müdürlüğü ve Çalışma Bakanlığı ayrı ayrı raporlarla Derneğin yasa dışılığını belgeledi. Sıkıyönetim de 4 Nisan'da Derneğin çalışmalarını yasakladı. Dernek kapanmış olmasına rağmen özel bir töleransla gayrı resmi olarak çalışmalarını sürdürdü. Hatta fatura bile kesiyordu. Sendika üyesi işçilerin diğer işçilerle birlikte verdikleri mücadele

bütün engellere rağmen sürdü. İşçiler üzerindeki bütün baskılar işverenin istediği sonuçları vermedi ve Hammmallar Bölüğündeki işçiler de sendikaya üye oldular.

20 Nisan günü sendikanın bültenini dağıtan işçilere polis engel olmak istedi. Ve bülten dağıttıktan sonra sendikanın temsilcilik odasında oturan işçiler sıkıyönetime götürüldü. Ayrıca DİSK'in 1 Mayıs afişleri ve gazetesine de el kondu. Sendikanın girişimleri sonunda gözaltına alınan işçiler serbest bırakıldı. Ancak 1 Mayıs afişleri, DİSK'in Sesi Gazetesi ve Nakliyat-İş bülteni geri verilmedi.

Nakliyat-İş Sendikasının yeni örgütlenme çalışmaları sürmektedir. 200'den fazla işçinin çalıştığı 10 işyerinde örgütlenen Nakliyat-İş bu işyerleri için çağrı yapacaktır.

İLK GREV TACİRLER NAKLİYAT'TA

Disk üyesi Nakliyat-İş Sendikasının büyük engellemelere, zorbalıklara karşı başarıyla sonuçlandırdığı İstanbul Nakliyeciler Kooperatifindeki örgütlenmesi sonuçlandırılmış ve bu kooperatife bağlı 169 işverenle ayrı ayrı toplu sözleşme görüşmelerine başlanmıştır.

NAKO işverenleriyle sürdürülen görüşmelerin uyuşmazlıkla so lanması üzerine, Nakliyat-İş Sendikası ilk olarak Tacirler Nakliyat Ambarında grev uygulamasına başlamıştır.

Toplam 700 işçinin çalıştığı sitede başlatılan bu ilk grevi, eğer anlaşma sağlanamazsa diğerleri izleyecektir.

Nakliyat işçilerinin sigortasız, sosyal güvenceden yoksun, iş güvencesi olmayan çalışma koşullarına son vermek için sürdürdükleri kararlı mücadele mutlaka başarıya ulaşacaktır.

DÜNYA-İŞ KONFEDERAS-YONU:

BREZİLYA'LI İŞÇİLERLE DAYANIŞMA ÇAĞRISI

40 milyona yakın üyesi olan Dünya İş Konfederasyonu, bütün ulusal ve uluslararası sendikal örgütlere çağrı yaptı. Çağrı yapılan bu sendikal örgütler arasında DİSK de var. DİSK'in çağrısı şöyledir: Brezilya'lı işçiler üzerindeki faşist

baskıları etkin biçimde protesto etmek.

Dünya İş Konfederasyonu Genel Sekreteri Jan Kulakowski imzasıyla gelen yazıda "Uluslararası dayanışmanızı göstermek isteyeceğinize ve çokuluslu şirketlere karşı yürütülen mücadeleye katılacağınıza inanarak bu uluslararası dayanışma eylemine uygun göreceğiniz biçimde katılmanızı rica ediyoruz" **denilmektedir.**

Dünya İş Konfederasyonunun çağrı yazısında Brezilya'da faşist baskılar şöyle anlatılıyor: "Bir yılı aşkın süredir Brezilya'da işçiler iki yönlü mücadele etmekteler: Bir yandan daha iyi yaşama ve çalışma koşulları ve ücretlerine zam sağlamak, diğer yandan da yalnız işçilerin denetimi altında gerçek sendikaların ve işyerlerinde işçi temsilcilerinin söz sahibi olmalarını sağlamak.

Bu amaçla San Paulo eyaletinde otomobil, makine, elektrik, elektronik, haberleşme ve ulaştırma malzemeleri yapımı işkollarında geçen ay greve başlayan 200.000 işçinin istemleri şöyledi ücretlere % 12 oranında zam ve işyerlerinde sendikaların tanınması.

Ordunun sendikanın işlerine müdahale ederek sendika temsilcilerinin işlerine son vermesi üzerine Çalışma Bakanı araya girerek 45 günlük bir süre istemiştir. İşçiler ve sendikalar, görüşmelerin yeniden başlatılması, ordunun sendikalara müdahalesine son vermesi, işten atılan işçi önderlerinin ve işçilerin yeniden işe alınmaları, grevde geçen sürenin ödenmesi, işyerlerinde sendika temsilcilerinin tanınması koşuluyla 45 gün grevi ertelemeyi kabul etmişlerdi. Anlaşma sağlanamazsa yeniden greve başlayacaklarını bildirdi işçiler. Ancak bu geçici anlaşmadan sonra 300'den fazla grevci işçinin işine son verildi.

Grevin başlamasından bu yana birçok ülkenin sendikal örgütü grevci işçilerle dayanışmalarını dile getirdi. Grevdeki işyerleri çeşitli çokuluslu şirketlere bağlıdır. Ve çokuluslu şirketler de geleneksel işçi ve demokrasi düşmanlığını bu grevde en sert biçimde uygulamışlardır.

Grevdeki **çokuluslu** şirketler, grevdeki **işçi sayısı** ve çokuluslu şirketlerin merkezleri şöyledir:

"**Volkswagen** (B. Almanya) **35.028 işçi grevde, Mercedes-Benz** (B.Almanya) **14.387 işçi grevde, Ford** (ABD) **10.986 işçi grevde, Saab-Scania** (İsveç) **2.135 işçi grevde, Chrysler** (ABD) **3.607 işçi grevde, Perkins Motors** (Arjantin/ABD) **1.628 işçi grevde, Alcan** (Kanada) **2.265 işçi grevde, Otis** (ABD) **1.390 işçi grevde, General Electric** (ABD) **3.619 işçi grevde, Philips** (Hollanda) **1.399 ve TWR-Thompson** (Fransa) **1.055 işçi grevde.**"

OLEYİS:

BÜYÜK OTELLERDE GREV VAR

DİSK üyesi Türkiye Oleyis Sendikası Marmara Bölgesi Şubesine üye 40'a yakın işyerinden yaklaşık 5 bin işçinin mücadelesi başarılı bir gelişme gösteriyor.

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlandığı İstanbul'da 40'a yakın işyerinde alınan grev kararlarının uygulanmasına geçilmiştir.

21.6.1979 günü 60 işçinin çalıştığı Büyük Kulüp'te, 22.6.1979 günü 480 işçinin çalıştığı İntercontinental otelinde, 28.6.1979 günü 125 işçinin çalıştığı Pera Palas Otelinde GREV başlamıştır.

Oleyis Marmara Bölgesi Şubesi üyelerinin uluslararası tekellere ve yerli ortaklarına karşı yürüttüğü mücadele, tüm işkolu işçilerinin, işçi sınıfımızın, ilerici güçlerin ve uluslararası sendikal hareketin aktif destek ve dayanışmasını sağlamıştır. Oleyis Sendikasının bağlı olduğu uluslararası üst kuruluş IUF ve DSF'ye bağlı işkolu enternasyonal sekreterlikleri GREV'leri destekleyen mesajlar göndererek, otel işçilerinin eyleminin tüm dünya işçilerine duyurarak içten bir dayanışma örneği göstermişlerdir.

İnter, Pera Palas ve Büyük Kulüp grevcilerinin sarsılmaz birliği, ulusal ve uluslararası planda yükselen dayanışma, tekelleri ve onların sözcüklerini rahatsız ediyor. Bu nedenle, grevci işçilere

karşı baskı politikası uygulamaya çalışıyorlar.

5.6.1979 gecesi İntercontinental işverenliğinin şikâyeti üzerine grev yerine gelen çok sayıda asker ve polis grev yerinde asılı olan bazı pankartları indirmek ve grevcileri gözaltına almak istedi. İndirilmesi istenen pankartlarda "Yaşasın Sosyalizm", "Faşizmi Ezeceğiz", "Faşizme karşı omuz omuza" sloganları vardı. Grevci işçiler ve Oleyis Marmara Bölge Şube Yöneticileri, faşizme karşı olmanın, sosyalizmi savunmanın suç olmadığını söyleyince, bu kez de bu pankartlar işverenin mülküne asılmıştır. İşveren izin vermiyor, bu nedenle indirilecektir deniliyor.

İntercontinental grevciler yaşarak, savaşarak öğreniyorlar. Grev okulunda daha bilinçleniyor, daha bileniyorlar.

MARMARA BÖLGESİ ŞUBESİ KONGRESİ YAPILDI

16 Nisan 1979'da Oleyis Marmara Bölgesi Şubesi 4. dönem Olağan Genel Kurulu yapıldı. Şu Başkanlığına yeniden Kemal Akar seçildi. Yeni seçilen Şube İcra Kurulu üyeleri şunlardır:

Şube Başkanı: Kemal Akar, Şube Sekreteri: İ. Kenan Aktaş, Şube Mali Sekreteri: Nihat Turan, Şube Başkanı Yardımcısı: Nizamettin Demirtaş, Şube Sekreter Yardımcısı: Mustafa Varhan.

Oleyis Marmara Bölge Şubesi Genel Kurulunda Merkez Genel Kurulu'na sunulmak üzere 23 karar almıştı. Marmara Bölge Şubesi Genel Kurulu'nun aldığı kararlardan 1 No.lu karar aynen şöyledir:

"Kapitalist toplumda sömürü ve baskıya karşı mücadele veren işçilerin gücü **birlik olmalarından** gelir. Çalışma ve yaşama, düşünme ve davranış biçimleri aynı, çıkarları ortak olan işçilerin birliğini sağlamak, sınıf ve kitle sendikalarının önde gelen görevlerindendir. Ancak kapitalistlerin her alanda örgütlü olduğu günümüzde, sendikal birliği gerçekleştirmek kolay bir iş değildir. Bunun yolu sınıf temeline dayalı ilkeleri benimsemekten ve yoğun bir mücadeleden geçer. DİSK'in sendikal birlik ilkelerini aynen kabul eden OLEYİS Sendikası Marmara Bölge Şubesi, Genel Kurul'un yükleyeceği görevler içinde mücadelesini sürdürmeye kararlıdır.

Bu nedenle;

-Genel Kurul sendikal birlik alanında verilecek mücadelede ilk adımın **işyerlerinde birlik** OLDUĞUNA İNANIR?

İşyerinde birliğin sağlanması ve geliştirilmesi için işyeri Sendikal Organlarının oluşturulması, yaygınlaştırılması ve demokratik merkeziyetçilik ilkelerine bağlı olarak işlerliğe kavuşturulmasını zorunlu görür.

- Genel Kurul, son derece örgütlü olan işkolumuz işverenlerine karşı etkin bir mücadele yürütebilmek için, işkolumuzdaki sarı sendika çemberini kırarak, tek bir örgütsüz işyeri ve işçi bırakmayacak şekilde çalışmanın gereğine inanır.

- İşverenler karşısında daha güçlü sendikaların yaratılması için DİSK Anatüzüğünün 61. maddesinde belirlenen 16 işkolu esas alınarak sendikaların sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri temelinde birleşmeleri gereğini vurgular.

- İşçi sınıfının devrimci sendikal birliğinin sağlanmasını en önemli görev olarak kabul eden Genel Kurul, bu amaçla DİSK içinde demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri temelinde birliğin pekiştirilmesi için mücadele verilmesini zorunlu görür. Ülke çapında tek bir konfederasyonda birliğin ancak sınıf sendikacılığı temelinde gerçekleşebileceğine inanır.

OLEYİS GENEL KURULU YAPILDI

Bu arada DİSK'in erteleme istemine rağmen OLEYİS Genel Kurulu Ankara'da yapılmıştır. Genel Kurula DİSK Genel Başkan Vekili Mukbil Zırtıloğlu ve Oleyis Marmara Bölge Şubesi delegeleri katılamamışlardır. Genel kurul buna rağmen yeni yöneticilerini seçerek çalışmalarını bitirmiştir.

SOSYAL-İŞ:

FRANSIZ KÜLTÜR MERKEZİNDE SÖZLEŞME İMZALANDI

20 işçinin çalıştığı Fransız Kültür Merkezinde 3. dönem toplu sözleşme görüşmeleri sonuçlanmış ve sözleşme imzalanmıştır. 29.3.1979'mda imzalanan toplu sözleşmenin yürürlük tarihi 1.1.1979 ve sona eriş tarihi de 31.12.1979'dur.

- İmzalanan sözleşmeye göre iş girişte başlangıç ücreti 6000 tl. olacak ancak saptanacak yeni asgari ücret ile bugünkü arasındaki fark başlangıç ücretlerine ve mevcut tüm işçi ücretlerine eklenecek,
- Tüm ücretlere ayda 4000 Tl. Zam,
- Yılda 4 maaş ikramiye,
- İşyerinde çalışılan her gün için 30 Tl yol parası,
- İşyerinde çalışılan her tüm gün için 60 Tl aylık kıdem zammı,
- Çalışılan her gün için 70 Tl yemek parası,
- Yılda 3.000 Tl yakacak ödeneği,
- Yılda 3000 Tl. giyecek ödeneği,
- Kıdem tazminatı 40 gün,
- 1 Mayıs işçi bayramı olarak kutlanacak,
- 2 işçi, 2 işveren temsilcisinden oluşan işyeri kurulu oluşturulacak. Bu kurul olmaksızın işçilerin cezalandırılması veya işten çıkarılması mümkün değildir.
- Tüm işçiler yılda 45 gün ücretli izin kullanırlar.

NİKARAGUA'DA SOMOZA DİKTATÖRLÜĞÜNÜN SONU GELDİ

Bir Orta Amerika ülkesi olan Nikaragua'da Sandinista gerillalarının bu yıl içinde Somoza diktatörlüğüne bağlı kuvvetlerce geri püskürtülen ilk saldırısın dan sonra başlattıkları ikinci taaruz, ülkeyi 40 yıldan beri emperyalist tekeller çıkarına yönetmekte olan Somoza diktatörlüğünün sonunu getirmiştir.

İki aya yakın bir süreden beri devam eden ve tam bir iç savaş niteliğine bürünen çarpışmalar, diktatörlük kuvvetlerinin insanlık dışı eylemlerine rağmen, halk güçlerinin lehine gelişmektedir. Bir Amerikalı gazetecinin Somoza'nın katilleri tarafından öldürülmesinin dünya televizyonlarında gösterilmesi, bu kanlı diktatörlüğün gerçek yüzünü bütün çıplaklığıyla tüm danyaya göstermiştir. Olaydan sonra ABD, kendi eliyle iktidar yaptığı ve 40 yıla yakın bir süredir iktidarda kalması için elinden geleni ardına koymadığı Somoza diktatörlüğünün yerine bir Ulusal Geçici hükümet kurulmasını istemiştir. Bu açıklama ABD emperyalizminin dünya kamuoyu önünde "zevahir'i kurtarma" girişimi olarak değerlendirilen bu girişimi, halk devriminin öncülüğünü yapan Sandinista gerillalarınca red edilmiştir.

Gazetecinin öldürülmesi olayından sonra Sandinista birliklerinin Somoza diktatörlüğünü yıkmaya

yönelik eylemleri halkın da desteği ile önemli gelişmeler sağlamıştır. Ülkenin hemen hemen tüm kent ve yerleşme merkezlerinin denetimini ele geçiren halk güçlerine karşı Somoza diktatörlüğünün direnci giderek kırılmaktadır.

Nikaragua'dan son alınan haberler arasında Sandinista gerillalarının Başkent Managua çevresindeki çemberi daralttıkları ve genel bir taaruza girişmeye hazırlandıkları bulunmaktadır. Sandinista gerillaları tarafından kurulan Ulusal İmar Hükümeti, birçok ülke tarafından Nikaragua'nın resmi hükümeti olarak tanınmaktadır. Bu arada ABD'de Ulusal İmar Hükümetinin tanımaya hazır olduklarını açıklamıştır. ABD, Nikaragua Parlamentosunun General Somoza'nın yerine başka bir kişiyi seçmesini ve bu seçilen kişinin görevinin, yönetimini en kısa zamanda Ulusal İmar Hükümetine devretmesini öngören anayasal bir çözüm tasviyeye niyetli olduğu ileri sürülmektedir. Siyasal gözlemciler, ABD'nin bu girişiminin asıl nedeninin, Somoza diktatörlüğünden sonra ülkeden kurulacak yönetimin niteliğinin belirlenmesine yönelik olduğunu belirtmektedirler.

Bu arada Irak Sandinistalar tarafından sürgünde kurulan Ulusal İmaı Hükümetini tanıdığını açıklamıştır.

Nikaragua'daki son gelişmeler emperyalizmin ağır bir darbe daha yediğini göstermektedir. Dünyada her geçen gün yeni bir zafer kazanan ulusal kurtuluş savaşları emperyalizmin sonunu yaklaştırmaktadır. Nikaragua'da halk güçlerinin devrimci zaferi şimdiden tüm dünya ilericilerine, devrimcilerine ve sosyalistlerine kutlu olsun.

Nikaragua'da Somoza rejimine karşı etkili bir savaşım yürüten Sandinista Kurtuluş Cephesi (FSLN) dışı ilişkiler konusunda sorumlularından biri ve Latin Amerika'da tanınmış bir ozan olan Ernesto Cardinal, çeşitli Ortadoğu ülkeleri kapsayan bir geziye çıkarak Sandinistaların savaşımı hakkında bilgiler verdi. Beyrut'ta Filistin Kurtuluş Örgütü yetkilileri ile görüşen Cardinal, FKÖ'nün İngilizce yayın organı Palestine dergisinin Ernesto Cardinal ile yaptığı görüşmeyi bulacaksınız.

SORU- Nikaragua'daki durumu, özellikle, kurtuluş savaşınızın siyasal ve askeri aşamasını anlatır mısınız?

YANIT- Nikaragua'da olan bir ulusal yakalanmadır. Somoza'nın artık hükmetmediğini güvenle söyleyebiliriz. Halk, diktatörden artık korkmamaktadır. Her gün, ülkenin her yanında çarpışmalar sürmektedir. Somoza'nın Ulusal Muhafızları uyguladığımız gerilla taktikleri karşısında çok adam yitiriyor. Bütün büyük kentlerde ve kasabalarda, Somoza'nın kuvvetleri gece sokağa çıkmaya asla cesaret edemiyor. Geceleri bizim kuvvetlerimiz duruma hakim. Halka karşı baskı daha da ağırlaşmıştır. Somoza'nın muhafızları her yerde halkı katlediyorlar. Bugünlerde Nikaragua'da genç olmak onları gözünde başlı başına bir suçtur. Doğaldır ki, baskı artığı ölçüde ayaklanma da gelişmiştir. Somoza'nın devrilmesine artık ramak kalmıştır.

SORU- FSLN ile UPM (Nikaragua Birleşik Halk Hareketi) arasında ne gibi bir ilişki var?

YANIT- UPM. Nikaragua'daki bütün ilerici güçlerin bir koalisyonudur. FSLN (Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi) koalisyonun en büyük gücüdür. Tutucu ve gericiler dışındaki tüm demokratik partiler, gruplar ve örgütler UPM içinde temsil edilmektedirler.

SORU- Savaşımınızın Latin Amerika'daki diğer kurtuluş savaşımları içinde özelliği nedir? Ne ölçüde onlara bağımlıdır?

YANIT- Latin Amerika devrimi tek büyük devrimdir. Varolan farklılıklar her ülkenin kendine özgü karakteristiklerinden doğmaktadır. Örneğin bizim ülkemizde papazların ve rahiplerin tümüyle devrime katıldıkları bir Hıristiyan hareket var. Latin Amerika'nın her yerinde devrimin teolojisi bulunuyor. Bu Hıristiyan hareket tümüyle emperyalizme karşı.

Latin Amerika'da devrim emperyalizme karşıdır ve

bildiğiniz gibi, emperyalizmin Latin Amerika'da yenilgisi anlamına gelecektir.

SORU- Somoza ve diğer Latin Amerikan diktatörlüklerini desteklemekte İsrail'in rolünü açıklar mısınız?

YANIT- Somoza, İsrail'den büyük miktarlarda yardım alıyor. Eylül ayında kentlerimizi bombalayan ve tahrip eden uçaklar İsrail uçakları idi. Gerek Somoza, gerekse İsrail siyonistleri işbirliği yaptıklarını itiraf ettiler. Bu Şili ve diğer Latin Amerikan diktatörlükleri için de geçerlidir. Aslında, Amerikan emperyalizmi ile İsrail aynı şeydir. İsrail bu gibi fırsatları içinde bulunduğu uluslararası tecritten kurtulmak amacıyla kullanıyor.

SORU- Ortadoğu'ya yaptığınız gezinin amacı nedir?

YANIT- Ayetullah Humeyni de dahil olmak üzere İran'da devrim önderleri ile görüştüm. Karşılaştığım bütün devrimciler bizim devrimimiz için destek vaadettiler. Beyrut'ta Filistin devriminin önderleri ve savaşçıları ile temas ediyorum. Biz, Filistin devrimini kardeş bir devrim olarak kabul ediyoruz. Nikaragua halkı da topraksız bir halktır. Nikaragua'da yaşayanlar ise işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinliler gibi. Ayrıca, tıpkı burada gördüğüm Filistinliler mülteciler gibi binlerce Nikaraguah Kosta Riko ve Honduras'ta mülteci olarak yaşıyorlar.

SANDİNİSTA GERİLLALARINA ADINI VEREN YURTSEVER SANDİNO, DİKTATÖR SOMOZA'NIN BABASI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLMÜŞTÜ.

Nikaragua'da Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi önderliğinde kırk yıllık Samoza ailesinin diktatörlük rejimini devirmenin eşiğine gelen silahlı savaşımın 1959'da Küba'da Batista rejiminin yıkılmasından bu yana Latin Amerika ülkesinde en ciddi boyutlara ulaşan ayaklanma olduğu belirtilmektedir. Bilindiği gibi. Latin Amerika'da Fidel Castro önderliğindeki gerilla hareketinin yirmi yıl önce Küba'da Batista'yı devirmesinden bu yana hiçbir diktatörlük rejimi silahlı savaşım yoluyla yıkılmamıştır.

Küba'dan sonra bir Latin Amerikan diktatörlük rejimine son vermeleri büyük olasılık olarak görülen Sandinista gerillaları isimlerini 1933 yılında bir avuç gerillanın başında yürüttüğü eylemle Amerikan deniz piyadelerini Nikaragua'dan kovmayı başaran yurtsever General

Cesar Augusto Sandino'dan almaktadırlar Sandino, 1934 yılında şimdiki Nikaragua diktatörünün babası olan ve ABD'nin kurduğu ulusal muhafızların başındaki General Anastasio Samoza tarafından düzenlenen bir suikast sonucunda öldürülmüştü.

Sandinista gerillalarının 1978 Eylül ayında ilan ettikleri genel taarruz kanla bastırılmış, ancak bir süre önce Sandinistalar büyük bir ayaklanmayı başlatmayı başarmışlardır.

Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi, 8 Mayıs 1979'da yayınladığı bir programla Somoza'nın devrilmesinden sonra ülkede bir "geçici ulusal uyum hükümeti" kurulacağını ilân etmiştir. Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi programında şu noktalara yer verilmektedir:

- Geçici hükümet zulme karşı mücadele eden tüm gençlerin temsilcilerinden oluşacaktır.

- Somoza ve ailesi tarafından gaspedilen bütün zenginlikler müsadere edilecek ve halkın ezici çoğunluğunun maruz kaldığı gerilik, kötü yaşam koşulları ve işsizliğin ortadan kaldırılması için kullanılacaktır.

- Somoza diktatörlüğünün dayanağı ulusal muhafız örgütü lağvedilecek, yerine ülkenin egemenliğini ve demokratik düzenin yeniden inşasını koruyacak bir ordu kurulacaktır.

- Uluslararası düzeyde, Nikaragua, bağlantısızlık ilkelerine uygun bağımsız bir politika izleyecektir.

T.İ.S.:

45 İŞÇİ ADINA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ İMZALANDI

Toprak su Genel Müdürlüğüne bağlı 29 işyeri için DİSK üyesi T.İ.S. toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Toplam 7 bin işçinin çalıştığı Toprak Su Genel Müdürlüğünde 4500 işçi T.İ.S. üyesidir. 29.5.1979'da imzalanan ve 1.3.1979 gününden geçerli olan 1 yıl süreli toplu iş sözleşmesiyle işçilere sağlanan haklar şöyledir:

- T.İ.S. üyesi işçilerin günlük ücretlerine 164 Tl ile 285 Tl arasında zam yapılmıştır.
- Yılda 3 maaş tutarında ikramiye,
- Ayrıca 10 yıllık hizmeti olan işçilere dördüncü ikramiye,
- Ölen ya de emekliye ayrılan işçileri 40 günlük kıdem tazminatından ayrı olarak 120 günlük ücret tutarında hizmet ikramiyesi,
- Her ay net 800 Tl yakıt parası,
- 500 Tl aile ödeneği,
- 40 Tl, yemek bedeli,
- 3500 Tl evlenme parası,
- 100 Tl doğum parası,
- 3250 Tl giyim parası,
- 100 Tl çocuk parası, ilkokul için 500 Tl, orta okul için 700 Tl, yüksek okul için 1000 Tl öğrenim parası,
- İşçinin ana-baba-kardeş, eş ve çocuklarının ölümünden 5000 Tl tazminat verilir,
- İş kazası sonucu ölümünde 30.000 Tl tazminat,
- Yevmiyelerden ayrı olarak çalışılan her saat başında 300 ile 900 kuruş arasında ağır hizmet primi, günlük 60 Tl, ile 15 Tl. arasında değişen tehlike, sorumluluk ve yıpranma primi, günlük 20 Tl. şantiye bağlılık zammı ile daha birçok sosyal haklar getirilmiştir.

TEKGES-İŞ:

OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL ÇALIŞMALARI SONUÇLANDI

DİSK üyesi Tekges-İş Sendikası Olağanüstü Genel Kurulu 14-17 Mayıs tarihleri arasında Ankara'da DSİ Salonunda yapıldı. Genel Kurul sonunda Genel Başkanlığa yeniden Selahhattin Sayın ve Genel Sekreterliğe Tümer Tuna seçilmiştir. Merkez Yürütme Kurulu üyeliklerine Mehmet Yıldırım, Ali Yörük, Kenan Yurdakul, Doğan Çelik ve Şaban Sarıtepe seçilmiştir.

DİSK'in hazırlamış olduğu Tek Tip Demokratik Tüzük'ün kabul edildiği Genel Kurul'da Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)'na bağlı işkolu sendikasına üye olma kararı alınmıştır.

ANTALYA'DA SÖZLEŞME İMZALANDI

Antalya, Kepez Hidro Elektrik Santralında çalışan işçiler için toplu sözleşme imzalandı. 110 işçiyi kapsayan toplu sözleşme 18.4.1979'da imzalandı. 2 yıl için geçerli olacak toplu sözleşmeyle işçilere alınan ücret zammı ve diğer sosyal haklar şöyledir:

- Ücret zammı 1. yıl için 140-150-160 TL., 2. yıl için 135 TL. dir.
- Yılda 3.000 Tl giyim ödeneği,
- Yılda 3.000 Tl. yakacak ödeneği,
- 1.000 Tl. askerlik ödeneği,
- Günde 25 Tl. yemek parası,
- Daha önce yılda 2 maaş olan ikramiye 5'e çıkarılmıştır,
- Ayda 750 Tl. ev kirası,
- 225 Tl. elektrik parası,
- Kıdem tazminatı her yıl için 40 gün,
- Her yıl için 1 Tl. kıdem zammı,
- Yıllık kademe terfileri 2.5 Tl. ile 7.5 Tl. arasında saptandı.

TEKSTİL

SÜMERBANK ÖRGÜTLENMELERİ ÇIĞ GİBİ BÜYÜYOR

Yıllardır sarı sendika çemberinin içine hapsedilen Sümerbank işçilerinin mücadelesi yoğun bir biçimde sürüyor. Sarı sendikacılığa ağır darbeler vuran Sümerbank işçileri DİSK/TEKSTİL saflarında birleşiyor. Sümerbank işyerlerinde yıllardan beri işçilerin çıkarları üzerinde istediği gibi pazarlık yapan Teksif bu işyerlerinden bir bir atılıyor.

Sümerbank işyerleri diğer kamu işletmelerinde olduğu gibi siyasi iktidarların oy deposu olarak görülmüştür. İktidara gelen parti kendi yandaşlarını işe almış, işyerlerinde yapay bir büyüme olmuştur. Sümerbank işçileri Türkiye'de toplu sözleşmelerde en az hak alabilmiş işçilerin başında gelmektedirler. Uzlaşmacı sendikacılığın önde gelen temsilcilerinden Teksif, Sümerbank işçilerini açlığa, yokluğa mahkum eden sözleşmelerin altını imzalamaktan çekinmemiştir.

Büyük kitleler halinde sarı TEKSİF'ten DİSK/TEKSTİL'e geçen Sümerbank işçilerinden Feyzi Birim bu geçişin nedenlerini şöyle ifade ediyor:

Sümerbank işçileri işverenin ve sarı sendikanın körüklemeye çalıştığı mezhep, ırk, din ve düşünce farklılıklarını bir kenara atarak, sınıf ve kitle sendikacılığının TEKSTİL işkolundaki temsilcisi TEKSTİL saflarında birleşiyorlar.

DİSK/TEKSTİL Sendikasının Sümerbank işyerlerinde sürdürmekte olduğu örgütlenme çalışmalar 13 işyerinde tamamlanmış bulunmaktadır.

- İstanbul Defterdar'da 1450 işçiden 1300'ü sarı sendikadan istifa eden TEKSTİL üyesi olmuşlardır.
- İzmir Sümerbank işçileri ise bir yıldan beri TEKSTİL saflarında mücadelelerini sürdürmektedirler.
- Bergama Sümerbank'ta işçilerin tümü TEKSİF'ten istifa etmiş ve TEKSTİL'e üye olmuşlardır.
- Nazilli'de istifa ve kayıt işlemleri devam etmektedir.
- Aydın'da 1350 işçiden 1260 işçi Teksif'ten istifa ederek TEKSTİL üyesi olmuşlardır.
- Antalya'da yetki mücadelesi bir TEKSTİL Şube Yönetim Kurulu üyesinin faşist katillerce öldürülmesine rağmen başarıya ulaştı. Antalya'da sarı sendika yok edildi.
- Manisa'da açılan yeni Şube örgütlenme çalışmalarını sürdürüyor.
- Adana'da 1800 işçiden 1500'ünün istifa ve kayıt işlemleri tamamlandı.
- Diyarbakır'daki Pamuklu ve Yünlü işyerlerinde örgütlenme çalışmaları tamamlandı.
- 2700 işçinin çalıştığı Malatya Sümerbank'ta bir yılı aşan mücadele sınıf ve kitle sendikacılığının zaferiyle sonuçlandı.

890 işçinin çalıştığı Erzincan Sümerbank'ta tüm işçiler mezhep, ırk, parti ayrımını bir kenara bırakıp, sınıfsal çıkarları etrafından kenetlendiler.

İŞKOLU YETKİSİ İÇİN ÇALIŞMALAR BAŞLADI

DİSK üyesi Testil Sendikası sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri altında yaklaşık 180.000 işçiyi kapsayan işkolu yetkisi çalışmalarına başlamış, yıllardır işkolu yetkisini elinde tutan TEKSİF'e karşı mücadelesini yoğunlaştırmıştır. Tekstil Sendikası İstanbul, Trakya ve Marmara bölgesinde ise, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'na bağlı 60 bin işçiyi kapsayan 115 işyerinde işverenleri Toplu İş Sözleşmesine çağırmıştır.

PETKİM-İŞ,

MAHKEME SODA LOKAVTINI YASA DIŞI İLAN ETTİ

Soda Sanayii'nde 875 işçi çalışmaktadır. İşçiler 8 Ağustos 1978'de greve çıktılar. 140 gün süren grevi Bakanlar Kurulu önce 30 gün daha sonra da 60 gün süreyle ertelendi. Soda işvereni, grev erteleme süresinin bitimine 10 gün kala işyerinde kanunsuz lokavt yaptı ve 900 işçinin işine son verdi. Soda işvereni işçilerle birlikte davranan 40'dan fazla teknik elemanın iş akitlerini fesh etti. İşveren bu yasa dışı lokavt uygulamasından hemen önce kamuoyuna bir açıklama yaparak işçilerin fabrikaya geldiklerini, paralarının ödendiğini ve bütün haklarının verildiğini ancak bütün bunlara rağmen çalışmadıklarını ve bu eylemin adının da işgal olduğunu belirterek, bu yasa dışı eylemlerle katılan bütün personelin hizmet akitlerinin fesh edildiğini ilan etti.

DİSK Genel Yönetim Kurulu soda işçileri üzerinde oynanan oyunlar konusunda Başbakan Bülent Ecevit'e bir telgraf gönderdi. Ve 31 Nisan Cumartesi günü Mersinde onbinlerce işçinin katıldığı bir miting düzenlendi.

Ve Mersin İş Mahkemesi 20.4.1979 tarihli kararıyla Soda İşvereninin uyguladığı lokavtın yasa dışı olduğuna karar verdi. Sendika yetkililerinin açıklamalarına göre hükümetle görüşmeler devam etmektedir.

SODA İŞÇİLERİ ANKARA'YA YÜRÜYOR

DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası'nın grevci Soda İşçileriyle birlikte Mersin'de Ankara'ya düzenlediği yürüyüşe Mersin Valiliği önce izin vermiş ancak daha sonra kararını değiştirmiş ve yürüyüşe izin vermemiştir. 20 Haziran'da bir anlaşma yapan Soda Sanayii A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Şahap KOCATOPÇU bir açıklama yapmıştır. 10 aydır süren grev ve direniş nedeniyle fabrikanın bakımsız kaldığını, 250 işçi tarafından bakım ve onarım işlemlerinin yapıldığını ve fabrikanın yeniden üretime geçtiğini bildirmiştir. Topçuoğlu, grev ve direniş içerisinde fabrikada yasa dışı hiçbir uygulama yapılmadığını sözlerine eklemiş ve 250 yeni işçi ile üretime başladıktan sonra eski işçileri de yeniden işe alındı isteklerini söylemiş ve bu çağrıya karşın işbaşı yapmayan işçilerin iş akitlerinin fesh edileceğini söylemiştir.

21 Haziran'da saat 13.30'da Soda işçileri Mersin'den Ankaraya yürüyüşe başladılar. Grevci Soda işçileriyle birlikte DİSK ve Türk-İş üyesi birçok sendika ile demokratik kitle örgütleri yürüyüşe geçti.

Ancak gölbaşı'na gelen işçilere Ankara'ya girmelerine izin verilmeyeceği bildirildi. Bunun üzerine Sendika yöneticileri ve işçi temsilcileri Ankara'ya gelerek bazı Bakanlarla görüştüler.

FABRİKA'DA FAŞİSTLER BİRBİRİNİ ÖLDÜRDÜ

2 Temmuz'da Soda Fabrikasında faşistler arasında çatışma çıktı. Silahlı çatışmada 1 kişi öldü, birkaç kişi de ağır yaralandı. Sigortasız olan komando kaldırıldığı hastanede öldü. İşverenler ölüm nedenini elektrik çarpması olarak gösterirken hasta ve yetkilileri ölen komandonun vücudunda şişler ve çürükler olduğunu bildirdi. Savcılık olayla ilgili tahtikate başladı. Bu olaylar üzerine Soda Fabrikası

Doktoru "işyerinde karanlık olaylar tezgahlıyor" diyerek 4 Temmuz'da istifa etti.

15 güne yakın bir süredir Gölbaşı'nda bekleyen Soda işçileri hiçbir gücün kendilerini haklı davalarından döndüremeyeceğini haykırıyorlar.

YENİ HABER-İŞ:

SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ SONUÇLANDI

Ankara Kompresör Atölyesi işlerinde yeni dönem toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlanmıştır. 60 işçinin çalıştığı işyerinde toplu sözleşme 19.4.1979 tarihinde imzalanmıştır. İmzalanan sözleşme 2 yıl için geçerlidir.

- Alınan ücret zammı 1. yıl için günde 101 Tl 2. yıl için günde 110 Tl. dir
- Biri 1 Mayıs'ta ödenmek üzere toplam 3 maaş ikramiye,
- Günde 20 Tl. yol parası,
- Günde 30 Tl yemek parası,
- Toplam 5.00 Tl. giyecek ve yakacak parası alınmıştır.

YERALTI MADEN-İŞ:

İŞÇİLER MİSK'TEN TOPLUCA İSTİFA EDİYOR

Turhal Özdemir
Antimuan işyerinde 280 işçi çalışmaktadır. İşveren DİSK üyesi Yeraltı Maden-İş Sendikası ile imzalanan toplu iş sözleşmesi maddelerini uygulamamakta direniyor. İşyerindeki direnişin bir nedeni de budur.

Ancak bu işin görünen yüzüdür. Asmında işveren işyerinde DİSK üyesi bir sendika istememektedir. İşveren bu amacı işyerine MİSK'e bağlı 20 işçi almak istemesiyle sonutlandı. İşçilerin kararlı tutumu karşısında işveren 9 işçi önderini işten attı. 3 aydır direnişlerini sürdüren Yeraltı Maden-İş işçileri, atılan işçi arkadaşları yeniden işe alınıncaya ve imzalanan toplu iş sözleşmesi uygulanıncaya kadar direnişlerini sürdürecekler.

İşçiler, işyerlerindeki sorunlarının çözümünün çevredeki faşistlere karşı verilen mücadeleden ayrı olmadığını biliyorlar. Güçlü olmanın örgütlü olmaya bağlı olduğunun bilincinde olan işçileri bölmek için faşistler işçilere karşı silahlı saldırılara hazırlanıyorlar. Bu hazırlıklardan biri geçen işçiler tarafından ortaya çıkarıldı. İşçiler işyerlerindeki dinamit ambarı arkasında 6 MHP'liyi 5 silah ve 170 mermiyle yakaladılar. Savcılığa verilen 6 MHP'li komandonun soruşturmaları devam ediyor. Bu olaydan 10 gün sonra işçileri Turhal'a götüren servis kurşunlandı. Serviste bulunan işçilerden biri ağır, beşi de hafif yaralandı.

İşverenin MHP üyesi faşistlerle birlikte sürdürdüğü yıldırma eylemlerinin işçi sınıfının örgütlü gücü karşısında nasıl eriyip gittiğinin en açık örneklerinden birini göstermiştir bize bu direniş.

TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ BAŞLIYOR

TKİ'ye bağlı Orta Anadolu Linyitleri İşletmesinde çalışan 2000 işçiden 1200'ü DİSK üyesi Yeraltı Maden-İş üyesidir.

Trakya Lintiyleri İşletmesinde Yeraltı Maden-İş Sendikasının yetkisi kesinleşti. 50 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlandı.

200 işçinin çalıştığı Doğu Madencilik'te yetkiyi alan Yeraltı Maden-İş Sendikası yeni dönem toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlandı.

Ankara'daki Bitik Kum Ocağında yetki alan Sendika 70 işçi adına toplu iş sözleşmesi görüşmelerine oturdu.

Kayseri'de bulunan Tok Madencilik'te 14 ay lokavt uygulandı. 150 işçinin çalıştığı bu işyeri için geçtiğimiz günlerde Yeraltı Maden-İş ile işveren arasında bir protokol imzalandı. Lokavtta geçen süredeki ücretlerinin 6 ayı dışındaki kısmını alan işçiler bu protokolle ücretlerinin tamamını aldılar.

Alpagut Linyitlerine bağlı Kumbaba Linyit İşletmesinde sözleşme imzalandı.

Çinkur, Belbaşı'nda sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlandı.

disk yayınları

DİSK Dergisi'nin abone dönemi Şubat sayısı ile bitmiştir.
Mart ayında yeni abone dönemi başlamıştır.
Dergimize abonelerini yenilemek isteyenlerin abone bedelini aşağıdaki hesap numaralarına yatırmaları gereklidir.
Yıllık abone bedeli yurt içi 150'lira, yurt dışı 250 liradır.
Türkiye İş Bankası Merter Şubesi 146 sayılı hesaba,
Ziraat Bankası Merter Şubesi 55 sayılı hesaba,
Yapı ve Kredi Bankası Merter Şubesi 920 000 sayılı hesaba
ve Akbank Merter Şubesi 12 039 sayılı hesaba yatırılabilir

DÜZENLİ YAYINLAR:

1. DİSK AJANSI
2. DİSK AJANSI AYLIK ÖZETİ (İngilizce ve Fransızca)
3. DİSK DERGİSİ (Aylık Yayın Organı)
4. DİSK'İN SESİ (Onbeş günlük kitle yayın organı)

KİTAP VE BROŞÜRLER:

1. TÜRK-İŞ Çıkmazı 1976 (Tükendi)
2. Kuruluş Bildirisi Anatüzük 1967 (..)
3. İşçilerin Uyanışı 1967 (..)
4. 2. Genel Kurul Çalışma Raporu 1968 (..)
5. Sıkıyönetim Anayasaya Aykırıdır 1970 (..)
6. DİSK in 4. Mücadele Yılı 1970 (..)
7. TÜRK-İŞ'e Verilen Dörtlü Rapor 1971 (..)
8. Anayasa Mahkemesi'nin İptal Kararı 1972 (..)
9. IV. Genel Kurul Raporu 1973 (..)
10. Referandum 1973 (..)
11. Erdemir Grevinin İçyüzü 1974 (..)
12. Genel Af 1974 (..)
13. Anatüzük 1974 (..)
14. Ortak Pazar ve Türkiye 1974 (..)
15. V. Dönem Çalışma Raporu 1975 (..)
16. V. Genel Kurul Belgeleri 1975 (..)
17. Anatüzük 1975 (..)
18. Ana ve Emekçi Olarak İşçi Kadının El Kitabı (..)
19. I Mayıs 1976 (..)
20. Anatüzük 1976 (..)
21. göçmen İşçiler Sorunu 1976 (..)
22. 1 Mayıs 1978 (..)
23. Yeni Vergi Tasarısı Üzerine Görüşler 1978 (..)
24. 6. Genel Kurul Kararları (..)
25. Anatüzük 1978

YENİ BROŞÜRLER:

28. Demokratik sınıf ve kitle Sendikacılığının TEMEL İLKELERİ

29. Sınıf ve Kitle Sendikacılığının Disiplin İlkeleri Açısından ONUR KURULU KARARI

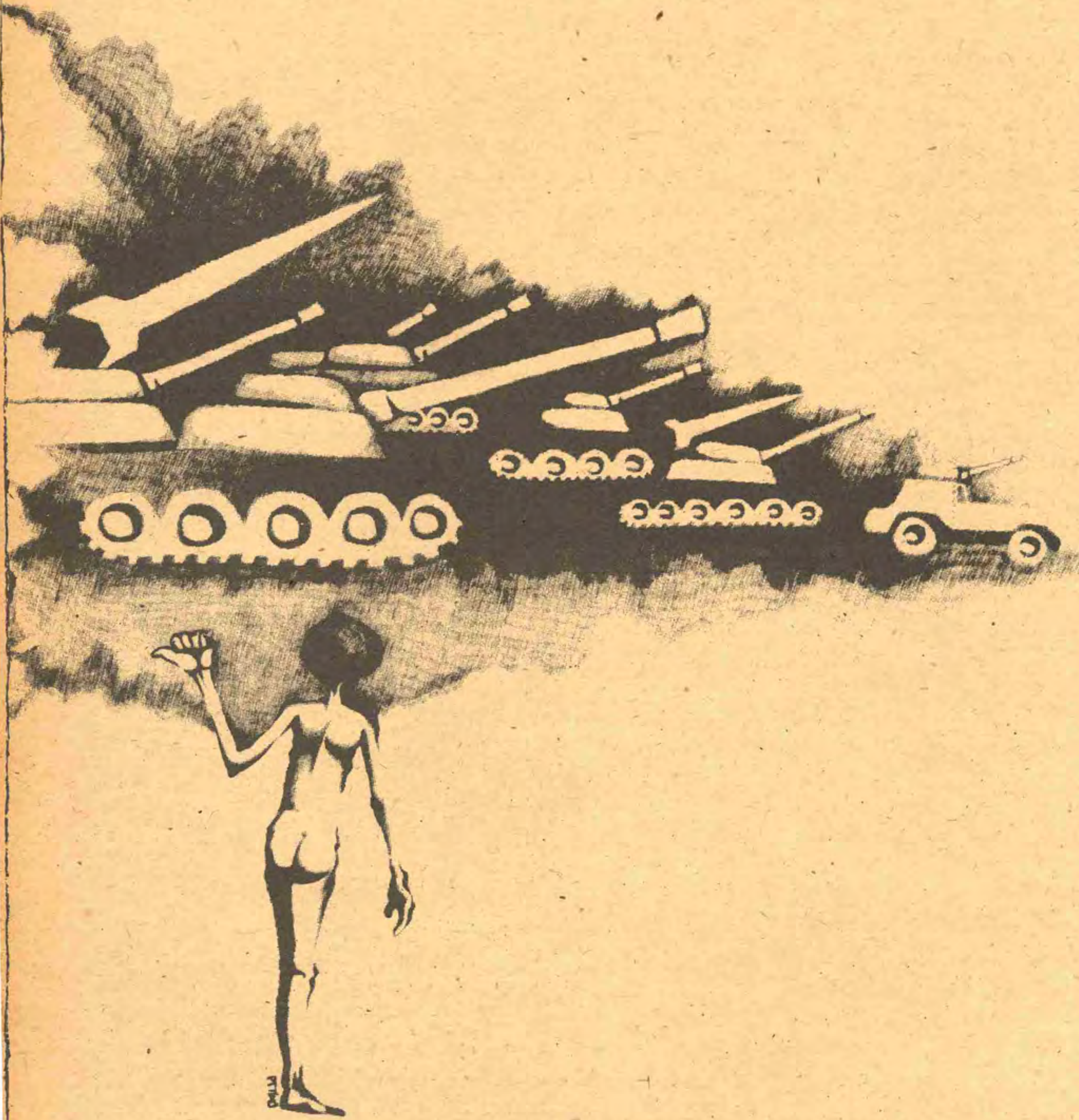
30. Tek Tip Demokratik Tüzük

32. DİSK YÜRÜTME KURULU UYARIYOR: İŞÇİ SINIF DİSİPLİNİ AÇISINDAN SENDİKAL BİRLİK

Sendikal Demokrasi'nin gerçekten kurulmasında ilk adım olan "Tek Tip Demokratik Tüzük" *ü DİSK'ten temin edebilirsiniz...*

Akşehir Nasrettin Hoca Şenliğinde Yapılan Karikatür Yarışmasında, Kapakta Gördüğünüz Karikatür, DİSK Özel Ödülünü Almıştır.

Ümit ÖĞMEL